

รายงานการวิจัย

เรื่อง “การกลับขึ้นสู่อำนาจอนุรักษนิยมโสมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้ว สมัยประธานาธิบดียุ่น ซอกยอล”

โดย

นางสาว จิณณพัต เจริญสุข

รหัสนักศึกษา 620510319

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของอักษรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อบทความวิจัย	การกลับขึ้นสู่อำนาจอนุรักษ์นิยมโสมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้ว สมัย ประธานาธิบดียุ่น ซอกยอล
ชื่อผู้วิจัย	นางสาว จิณณพัทธ์ เจริญสุข
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	อาจารย์ ดร. ศิบัติ นพประเสริฐ
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง การกลับขึ้นสู่อำนาจอนุรักษ์นิยมโสมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้ว สมัย ประธานาธิบดียุ่น ซอกยอล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการเมืองการปกครองในประเทศเกาหลีใต้ ความเป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยมั่นคงยั่งยืน กลุ่มอนุรักษ์นิยมใช้วิธีการใดเพื่อกลับขึ้นมาครองอำนาจทางการเมือง จากการที่นายยุ่น ซอกยอลก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีในปัจจุบัน โดยมีขอบเขตการศึกษากระบวนการเมืองของเกาหลีใต้ที่เปลี่ยนผ่านจากระบอบเผด็จการอำนาจนิยมไปสู่ประชาธิปไตยที่มั่นคง โดยมุ่งศึกษาในบทบาทของอุดมการณ์ความเป็นอนุรักษ์นิยมทางการเมือง ซึ่งจะแบ่งช่วงเวลาในการศึกษาลักษณะกระบวนการการเมืองเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ภาพรวมลักษณะทางการเมืองตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีรี ซึงมัน ในปี ค.ศ.1948 ถึง สมัยประธานาธิบดีปาร์ค กึนเฮ ในปี ค.ศ.2013 และช่วงที่ 2 คือ ตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีมุน แจอิลในปี ค.ศ.2017 ถึง ประธานาธิบดียุ่น ซอกยอล ในปี ค.ศ.2022 จากการศึกษาพบว่า เกาหลีใต้เป็นประเทศที่มีลักษณะสังคมเปลี่ยนแปลงความคิดอย่างรวดเร็ว พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนจึงเป็นไปในทิศทางเดียวกับลักษณะสังคมได้เสมอ ฐานเสียงและความนิยมของประชาชนมีบทบาทสำคัญต่อการเลือกตั้ง ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจ การกลับขึ้นมาสู่อำนาจอนุรักษ์นิยมในสภาพสังคมแบ่งขั้วในสมัยประธานาธิบดียุ่น ซอกยอลนี้มีปัจจัยหลักอยู่ 5 ปัจจัยที่มีอิทธิพล คือ ฐานเสียงภูมิภาคนิยม ซึ่งเป็นแบบค่านิยมความคิดของประชาชนที่ปรากฏให้เห็นในทุกการเลือกตั้ง, เส้นแบ่งทางการเมืองของการเลือกตั้งระหว่างรุ่น (Generation) หรือเส้นแบ่งระหว่างวัย, ความแตกต่างทางเพศ (Gender Conflict) มีการใช้กลยุทธ์จากปัจจัยความแตกต่างทางเพศ, ความขัดแย้งทางความคิดระหว่าง Old (Conservative) กับ News (Progressive) จากความเป็นพหุสังคม และปัจจัยภายนอกที่เรียกว่า ภัยคุกคามเกาหลีเหนือ

คำสำคัญ : อนุรักษ์นิยม เกาหลีใต้ ประชาธิปไตย

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง การกลับขึ้นสู่อำนาจอนุรักษ์นิยมในสยามในสภาพสังคมแบ่งขั้ว สมัย
ประธานาธิบดียูน ซอกยอล เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

บทความวิจัยนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ ดร.ศิปิตี นพ
ประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนการ
ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์
ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณครอบครัวที่เป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดในการศึกษามาตลอด ขอขอบคุณเพื่อนๆที่น่ารัก เนย
เว็บบไซต์ เพ็ญ มั่น พง ขอขอบคุณเพื่อนในเอกเอเชียศึกษารุ่นที่ 16 เพื่อนในคณะอักษรศาสตร์รุ่นที่ 52 ขอขอบคุณรุ่น
พี่และรุ่นน้องทุก ๆ คน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ รวมไปถึงขอบคุณสาขาวิชา
เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่เป็นแหล่งข้อมูลงานวิจัยที่สำคัญ ขอขอบคุณศิลปิน
EXO และ TREASURE ที่ได้ผลิตผลงานเพลงดี ๆ ให้ผู้วิจัยได้ฟังในวันที่รู้สึกท้อหรือหมดกำลังใจ กำลังใจจาก
บุคคลสำคัญรอบตัวข้าพเจ้าเหล่านี้เป็นแรงผลักดันที่สำคัญให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและ
ความถูกต้องสมบูรณ์

นอกจากนี้ ขอขอบคุณนักวิชาการทุกท่านที่ได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อบทความวิจัยของ
ผู้วิจัย ขอขอบคุณหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร ขอขอบคุณฐานข้อมูลออนไลน์ทุกแหล่ง ที่ทำให้สามารถนำ
ข้อมูลมาประกอบการทำบทความวิจัยนี้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือ
ข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าขออภัยไว้ ณ ที่นี้

จิณณพัต เจริญสุข

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1 - 4
1.2 คำถามวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.5 ขอบเขตการศึกษา.....	5
1.6 วิธีการศึกษาวิจัย.....	5
1.7 นิยามศัพท์.....	6 - 7
1.8 กระบวนการทำงาน และวิธีดำเนินการวิจัย.....	7 - 8

บทที่ 2 การทบทวนแนวความคิดและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวความคิด.....	9 - 14
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14 - 17
2.3 สรุปผลการศึกษาแนวคิดและทบทวนวรรณกรรม.....	17

บทที่ 3 ลักษณะและพัฒนาการอนุรักษ์นิยมในการเมืองเกาหลีใต้

3.1 บทนำ.....	18
3.2 ลักษณะของกลุ่มอนุรักษ์นิยมในเกาหลีใต้.....	19 - 20
3.3 พัฒนาการของกลุ่มอนุรักษ์นิยมในการเมืองเกาหลีใต้.....	20 - 37
3.4 สรุป.....	37 - 38

บทที่ 4 การกลับขึ้นสู่อำนาจอนุรักษ์นิยมโมสมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้ว สมัย ประธานาธิบดียูน ซอกยอล

4.1 บทนำ.....	39 - 42
4.2 ระบบการเลือกตั้งของเกาหลีใต้.....	43 - 44
4.3 พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนเกาหลีใต้.....	45 - 46
4.4 ปัจจัยที่ทำให้ขั้วอำนาจอนุรักษ์นิยมกลับขึ้นสู่อำนาจ.....	46 - 52
4.5 สรุป.....	53

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย.....	54 - 56
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	56
5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา.....	57

บรรณานุกรม

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เกาหลีใต้ จัดเป็นกลุ่มประเทศที่มีรากฐานประชาธิปไตยแข็งแกร่งประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ความสำเร็จในการพัฒนาประชาธิปไตยถูกมองว่าเป็น “ ความมหัศจรรย์ทางการเมืองการปกครอง (Miraculous democracy) ” ก่อนที่เกาหลีใต้จะกลายมาเป็นประเทศที่มีระบอบประชาธิปไตย ยั่งยืนเช่นนี้เกาหลีใต้เคยผ่านเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองอีกทั้งยังประสบความล้มเหลวในการเปลี่ยนผ่านหลายครั้ง¹ เกิดเหตุการณ์ความขัดแย้งภายในที่ทำให้เกิดการแบ่งแยกประเทศออกเป็น 2 ส่วน นั่นคือ เกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ นำไปสู่การเกิดสงครามเกาหลีในที่สุด เกิดกระแสสังคมที่มีมุมมองความคิดที่แตกต่างกัน สภาวะของเกาหลีใต้ในตอนนั้นส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางการเมืองอย่างมาก มีเหตุการณ์ที่ไม่ปกติทางการเมือง มีผู้เห็นต่างฝักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ประเทศมหาอำนาจเข้ามาแทรกแซงการปกครอง แสดงให้เห็นว่าระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญที่แท้จริงนั้นไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้รีซึงมันใช้โอกาสนี้เข้ามาเป็นผู้นำดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่หนึ่ง ปกครองในรูปแบบอัตตาธิปไตยโดยสมบูรณ์ มีประกาศกฤษฎีกาการและข้อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ประธานาธิบดีได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนแต่ต่อมาก็ได้มีการยกเลิกข้อกำหนดแก้ไขรัฐธรรมนูญใหม่เพื่อเปลี่ยนแปลงการเลือกตั้งมาเป็นการเลือกโดยสมาชิกสภา เพื่อที่จะได้ดำรงตำแหน่งต่อไปหลายวาระตลอดชีวิต การเลือกตั้งแบบผูกขาดอำนาจของรัฐบาลทำให้ประชาชนรู้สึกอึดอัดขึ้นมาเรียกร้องว่าเป็นการเลือกตั้งที่ไม่โปร่งใส เกิดการประท้วง “การปฏิวัติ 19 เม.ย.” ของกลุ่มนักศึกษา รัฐบาลมีการปราบปรามที่รุนแรงทำให้ประชาชนต่อต้านมากขึ้น รีซึงมันไม่สามารถทนต่อกระแสต่อต้านจำนวนมากจึงได้ลาออกจากตำแหน่งในที่สุด สภาวะทางการเมืองเกาหลีใต้หลังจากที่รีซึงมันลาออกจากตำแหน่งมีความสับสนอลหม่านไม่มั่นคงเป็นอย่างมาก มีการแบ่งพรรคพวกทางการเมือง

ถึงแม้จะมียุน โบซอนจากพรรคประชาธิปไตยขึ้นมาปกครองได้วาระหนึ่งแต่รัฐบาลก็ยังไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจได้ทำให้ฝ่ายกลาโหมหรือทหารเริ่มให้ความสนใจในการเข้ามาปรับปรุงประเทศจนถึงช่วงต้นทศวรรษที่ 1960 นายพลปาร์ค จุงฮี ได้เป็นผู้นำคณะทหารเข้ามาทำรัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาลได้สำเร็จ การเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำปกครองของปาร์ค จุงฮี เป็นช่วงที่เกาหลีใต้มีการพัฒนาฟื้นฟูในทุก ๆ ด้านให้มีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะแผนพัฒนา

¹ Hahm Chaibong, “South Korea’s Miraculous Democracy,” *Journal of Democracy* 19:3 (July 2008): 128-142.

เศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างอุตสาหกรรม มีกลุ่มธุรกิจแชโบล (Chaebol) รวมทั้งแผนพัฒนาระบบการเมืองให้เกิดประชาธิปไตยที่แท้จริง ถึงแม้ปาร์ค จุงฮี จะมีบทบาทในการพัฒนาประเทศเกาหลีใต้เป็นอย่างมาก แต่ก็ยังมีการผูกขาดอำนาจแบบเบ็ดเสร็จ ยึดอำนาจดำรงตำแหน่งถึง 5 วาระ ทำให้ประชาชนไม่พอใจอีกครั้ง เกิดกระแสต่อต้านจากนักศึกษา ผู้ใช้แรงงาน ชาวนา ชนชั้นกลางกลุ่มผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง รวมไปถึงฝ่ายค้านหลายพรรคเพิ่มมากขึ้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าการอยู่ในอำนาจของปาร์ค จุงฮีจะไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างง่ายดายอีกต่อไป ความมั่นคงในการบริหารของพรรคทหารเริ่มแย่งลง เกิดการชุมนุมกลุ่มแรงงานผู้หญิงครั้งใหญ่ รัฐบาลได้ใช้ความรุนแรงในการปราบปรามเช่นเดิม ส่งผลให้ประชาชนทนต่อเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นซ้ำไม่ไหว เกิดการต่อต้านจนทำให้พรรครัฐบาลแตกแยก เป็นแรงจูงใจสำคัญให้มีการลอบสังหารปาร์ค จุงฮีในที่สุด ถือว่าเป็นจุดสิ้นสุดอำนาจของรัฐบาลเผด็จการทหารของปาร์ค จุงฮี

แต่เกาหลีใต้ก็ยังไม่สามารถพ้นจากการรัฐประหารของทหารได้ ยังคงมีการสืบทอดการยึดอำนาจต่อไปโดยมีชอน ดุฮวานจากพรรคยุติธรรมประชาธิปไตยเข้ามาเป็นประธานาธิบดีคนถัดไป มี “ระบอบยูซิน” เป็นแบบแผนในการปกครอง มีการยึดอำนาจจนเกิดการลุกฮือประท้วงขึ้นอีกครั้งเพื่อต่อต้านระบอบยูซิน นั่นคือเหตุการณ์ “สังหารหมู่กวางจู ในปี 1980” อีกแรงสนับสนุนของการประท้วงนี้ก็คือพรรคประชาธิปไตยใหม่ที่เป็นพรรคฝ่ายค้านได้ร่วมมือกับกลุ่มประชาชนเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย ทำให้รัฐบาลทหารไม่สามารถต้านพลังมวลชนได้จึงยุบรัฐบาลแก้ไขรัฐธรรมนูญใหม่ เกิดการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนต่อไปซึ่งเป็นประธานาธิบดีคนแรกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ไม่ได้สืบทอดอำนาจรัฐประหาร นั่นคือ โน แทอู ขึ้นมาเป็นประธานาธิบดีคนที่ 6 ของเกาหลีใต้ โน แทอูมีข้อเสนอในฐานะกลุ่มพรรคนักการเมืองประนีประนอม (Softliner) เสนอให้รัฐบาลคว่ำโอกาสการรักษาอำนาจเอาไว้ เสนอให้มีการเลือกตั้งที่ไม่ต้องใช้กำลังทหารกับฝ่ายประชาธิปไตย ส่งผลให้สุดท้าย โน แทอูก็ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง โดยระบบการเมืองได้เปลี่ยนจากระบบรัฐสภาเป็นแบบกึ่งประธานาธิบดีกึ่งรัฐสภา แต่กลุ่มสนับสนุนประชาธิปไตยเป็นฝ่ายที่แข็งแกร่งกว่า มีการสนับสนุนจากนักศึกษา แรงงานชนชั้นกลางที่อยู่ในกลุ่มเป็นกลาง ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่คุกคามอำนาจ ต่อต้านระบบอำนาจนิยมและที่สำคัญไม่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่แบบหน้ามือเป็นหลังมือ ซึ่งช่วงนี้เองเป็นช่วงสมัยที่แสดงให้เห็นถึงการมีรูปแบบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยแบบอนุรักษ์นิยม การเคลื่อนไหวเรียกร้องทางการเมืองในสมัยโน แทอูมีมากขึ้น จนทำให้รัฐบาลถูกปิดกั้น เกิดการปฏิรูปทางการเมืองใหม่

ก้าวเข้าสู่สมัยของประธานาธิบดีคนต่อไป นั่นคือ คิม ยองซัมจากพรรคเกาหลีใหม่ ในสมัยรัฐบาลนี้มีกฎหมายหลายข้อที่มาจากข้อเรียกร้องของผู้เคลื่อนไหวทางการเมือง เป็นกฎหมายที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการป้องกันการทุจริตทางการเงิน เกิดการตรวจสอบกลุ่มธุรกิจแชโบล เป็นกฎหมายเพื่อตรวจสอบอำนาจรัฐที่มีบทบาทสืบเนื่องไปจนถึงสมัยประธานาธิบดีคิม แดจุง ต่อมา ในปี ค.ศ.2008 สมัยของ

ประธานาธิบดีลี มยองบ็ก จากพรรคแซนจูรีมีกฎหมายการต่อต้านห้ามนำเข้าเนื้อวัวจากสหรัฐอเมริกา เกิดเป็นขบวนการความไม่พอใจของมวลชน ก่อให้เกิดการชุมนุมประท้วงจุดเทียนเพื่อเป็นสัญลักษณ์ต่อต้านการยกเลิกการนำเข้าเนื้อวัว มีผู้เข้าร่วมการประท้วงนี้เป็นจำนวนมาก ทำให้รัฐบาลใช้ความรุนแรงในการปราบปราม ส่งผลให้การเจรจาข้อตกลงกับสหรัฐอเมริกาและรัฐบาลของลี มยองบ็ก ชะลอลง ท้ายที่สุดรัฐบาลชุดนี้ก็ได้ลาออกจากตำแหน่งไป สังคมเกาหลีใต้กลับมาร้อนระอุขึ้นอีกครั้งในสมัยของประธานาธิบดีปาร์ค กึนฮเย ที่เกิดคดีอื้อฉาวว่าเป็นรัฐบาลที่มีการทุจริตคอร์รัปชัน มีการติดสินบนในพรรคการเมือง อีกทั้งยังมีนโยบายทำลายสภาพการจ้างงาน เข้ามาแทรกแซงขบวนการแรงงาน ส่งผลต่อกลุ่มแรงงานโดยตรง จึงเกิดการรวมตัวกันจุดเทียนในเหตุการณ์ “การชุมนุมดวงเทียนจรัสแสง (candlelight vigil)” ประท้วงนโยบายที่เข้ามาลดทอนบทบาทแรงงาน ซึ่งกลุ่มแรงงานและประชาชนที่มาร่วมชุมนุมได้ประกาศว่าจะเป็นการชุมนุมอย่างสันติ ไม่ใช้ความรุนแรง เป็นการเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อต่อต้านรัฐบาลในรูปแบบอนุรักษนิยมของปาร์ค กึนฮเย กลุ่มแรงงานคือกลุ่มหลักในการชุมนุมและประชาชนจำนวนมากมาร่วมชุมนุมเพื่อขับไล่ให้ปาร์ค กึนฮเย ลาออกจากตำแหน่งไป รัฐบาลในสมัยต่อมาของประธานาธิบดีมุน แจอิน มีนโยบายที่เด่นชัดมากในเรื่องการลดบทบาทการเป็นประชาธิปไตยแบบอนุรักษนิยม นั่นคือ การพยายามประนีประนอมกับเกาหลีเหนือ ให้ความสำคัญกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงพยายามลดทำที่ที่แข็งแกร่งต่อเกาหลีเหนือ ดังเช่นเหตุการณ์ลงนามยุติสงครามเกาหลี ประชุมสุดยอดผู้นำ ที่เขตปลอดทหารหมู่บ้านปันมุนจอม ทำให้เกิดกระแสย้อนกลับไปของระบอบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยแบบสายกลาง

ปัจจุบัน สมัยของประธานาธิบดียุน ซอกยอล จากพรรคพลังประชาชน ได้มีนโยบายสนับสนุนทุนนิยมเป็นอย่างมาก มีการใช้แนวทาง “ตลาดเป็นตัวนำ” ในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ในด้านการเมืองได้ประกาศนโยบายให้กลับมาวางบทบาททำที่ที่แข็งแกร่งมากขึ้นต่อเกาหลีเหนืออีกครั้ง จะไม่ประนีประนอมด้วย ในส่วนด้านสังคม นโยบายที่เป็นประเด็นร้อนแรงในสังคมก็คือ การยุบกระทรวงความเท่าเทียมทางเพศและครอบครัวเป็นนโยบายที่สนับสนุนคนรุ่นใหม่ต่อต้านเฟมินิสต์ (Feminist) ในเกาหลีใต้ ซึ่งประชาชนมองว่าเป็นการสนับสนุนความเป็นสังคมปิตาธิปไตยของเกาหลีใต้ที่มีมาอย่างยาวนาน มุมมองความคิดของยุน ซอกยอล และรูปแบบนโยบายต่างๆเหล่านี้ทำให้ประชาชนเกิดข้อกังขาขึ้นมาว่า อาจจะเป็นการใช้กติกาที่เป็นประชาธิปไตยกลับขึ้นมาสู่อำนาจของกระแสอนุรักษนิยมในสังคมเกาหลีใต้อีกครั้ง เมื่อพิจารณาผลการเลือกตั้งของประธานาธิบดีเกาหลีใต้นับตั้งแต่เปลี่ยนผ่านประเทศมาเป็นประชาธิปไตยที่มั่นคง จะพบว่าระบอบการเมืองของเกาหลีใต้มีการสลับสับเปลี่ยนรูปแบบผู้นำในแต่ละชั่วอายุคนการณ้อยู่เสมอ เห็นได้ว่าการขึ้นสู่อำนาจของพรรคการเมืองแบบอนุรักษนิยมไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ และยังแสดงให้เห็นถึงศักยภาพการพัฒนาปรับปรุงประเทศในระบบการเมืองเกาหลีใต้ การขึ้นสู่อำนาจของผู้นำหรือพรรค

การเมืองแบบอนุรักษ์นิยมไม่ได้มีผลกระทบต่อความมั่นคงและยั่งยืนของประชาธิปไตยเกาหลีใต้ สะท้อนให้เห็นว่าไม่ว่าผู้นำฝ่ายใดจะขึ้นมาอำนาจก็จะไม่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของประชาธิปไตย²

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการกลับขึ้นมาสู่อำนาจอนุรักษ์นิยมโสมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้วของสมัยประธานาธิบดียุน ซอกยอล เนื่องจากสภาวะทางการเมืองของเกาหลีใต้ในปัจจุบันหลังจากที่ผ่านการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนล่าสุดเมื่อวันที่ 9 มีนาคม ค.ศ.2022 ยุน ซอกยอล ชนะการเลือกตั้งด้วยคะแนนที่ไม่ห่างมากนักกับผู้เข้าชิงตำแหน่งอี แจมย็อง ที่ผ่านมามีกระแสวิพากษ์วิจารณ์การบริหารของยุน ซอกยอล เป็นอย่างมาก ในขณะที่ยุน ซอกยอลเพิ่งจะดำรงตำแหน่งในเวลาเพียงแค่มิถุนายน แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีกลุ่มมวลชนจำนวนมากไม่พอใจที่ให้การสนับสนุน เกิดเป็นกระแสการแบ่งขั้วในสังคม นอกจากนี้ยังเกิดข้อสงสัยมากมายที่ว่า นายยุน ซอกยอล ชนะการเลือกตั้งครั้งนี้ได้อย่างไร มีการใช้กติกาที่เป็นประชาธิปไตยอนุรักษ์นิยมอย่างไรในการกลับขึ้นมาสู่อำนาจอีกครั้ง ดังนั้นงานวิจัยเล่มนี้จึงจะเน้นการศึกษาปัจจัยที่เป็นบริบทภายนอกและภายในที่ทำให้ยุน ซอกยอล ผู้นำจากกลุ่มอนุรักษ์ขึ้นมาถืออำนาจอีกครั้ง เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจหรือผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระบอบการเมืองของเกาหลีใต้ ในอนาคตต่อไป

1.2 คำถามวิจัย

ในความเป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยมั่นคงยั่งยืน กลุ่มอนุรักษ์นิยมใช้วิธีการใดจึงสามารถขึ้นครองอำนาจทางการเมืองได้จากการที่ประธานาธิบดียุน ซอกยอลก้าวขึ้นสู่ตำแหน่ง

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.3.1 เพื่อศึกษาลักษณะทางการเมืองการปกครองของเกาหลีใต้ในสมัยประธานาธิบดียุน ซอกยอล

1.3.2 เพื่อศึกษาปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นบริบทให้ฝ่ายอนุรักษ์นิยมกลับขึ้นมาสู่อำนาจทางการเมืองการปกครองของเกาหลีใต้

² ไชยวัฒน์ คำชู และนิติ เนื่องจางค์, ประชาธิปไตยและกระแสอนุรักษ์นิยมในเอเชียตะวันออกเฉียง (สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 23.

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ได้ทราบถึงลักษณะการเมืองของสาธารณรัฐเกาหลีใต้ในแต่ละวาระการดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ประธานาธิบดีรี ซึงมัน ถึง ประธานาธิบดียุน ซอกยอลในปัจจุบัน
- 1.4.2 ได้ทราบถึงลักษณะการเมืองการปกครองของเกาหลีใต้ในสมัยประธานาธิบดียุน ซอกยอล
- 1.4.3 ได้ทราบถึงบริบทภายในและบริบทภายนอกที่เป็นปัจจัยส่งผลให้ฝ่ายอนุรักษ์นิยมกลับขึ้นมาสู่อำนาจการปกครอง

1.5 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่องการกลับขึ้นสู่อำนาจของอนุรักษ์นิยมโซมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้วของสมัยประธานาธิบดียุน ซอกยอล มีขอบเขตการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมืองการปกครองของเกาหลีใต้ที่เปลี่ยนผ่านจากระบบเผด็จการอำนาจนิยมไปสู่ระบอบประชาธิปไตยที่มั่นคง โดยจะมุ่งศึกษาในบทบาทของอุดมการณ์ความเป็นอนุรักษ์นิยมทางการเมือง ซึ่งจะแบ่งช่วงเวลาในการศึกษาลักษณะกระบวนการทางการเมืองเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ภาพรวมลักษณะทางการเมืองตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีรี ซึงมัน ในปี ค.ศ. 1948 ถึง สมัยประธานาธิบดีปาร์ค กึนเฮ ในปี ค.ศ.2013 และช่วงที่ 2 คือ ตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีมุน แจอิล ในปี ค.ศ.2017 ถึง สมัยประธานาธิบดียุน ซอกยอล ในปี ค.ศ.2022 ซึ่งเป็นประธานาธิบดีที่อยู่ในวาระปัจจุบัน รวมทั้งยังศึกษาประเด็นสำคัญในช่วงระยะเวลาดังกล่าวทั้งตัวแปรทางการเมือง ตัวแปรอื่น ๆ ที่เป็นบริบทภายในและบริบทภายนอก ไปจนถึงปัจจัยจากภาคต่างๆที่ส่งผลให้ผู้นำหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์อนุรักษ์นิยมกลับขึ้นมาสู่อำนาจทางการเมืองของเกาหลีใต้ได้

1.6 วิธีการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมองภาพรวมของข้อมูลในทุกมิติ (Holistic perspective) มีวิธีการศึกษาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารทางวิชาการ ได้แก่ หนังสือ บทความ งานวิจัย วารสารรัฐศาสตร์ วารสารสังคมศาสตร์ งานวิชาการในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และรายงานข่าวในสังคมออนไลน์ ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาเกาหลีที่ได้มีผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการรวบรวมข้อมูลไว้แล้วมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล จะใช้เป็นวิธีวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) บรรยายถึงสภาพข้อมูลที่ได้รวบรวมมาแล้วนำมาวิเคราะห์ นำเสนอตามแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.7 นิยามศัพท์

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์ ดังนี้

1.7.1 อนุรักษ์นิยม หมายถึง แนวคิดอนุรักษ์นิยม (Conservatism) ที่มุ่งรักษาความเชื่อและคุณค่าแบบเก่า เช่น ความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นชุมชน อุดมการณ์ทางการเมือง เป็นปรัชญาทางการเมืองที่ส่งเสริมสถาบันสังคมที่มีมาแต่เดิม แก่นศูนย์กลางของอนุรักษ์นิยมประกอบด้วย ประเพณี สังคมสิ่งมีชีวิต (organic society) ลำดับชั้น อำนาจและกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน มีเป้าหมายเพื่อเน้นเสถียรภาพและการดำเนินไปของสังคม แนวคิดอนุรักษ์นิยมทางการเมืองสมัยใหม่เริ่มต้นขึ้นในช่วงการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ในยุโรปปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่มีปฏิกริยาตอบสนองต่อการปฏิวัติฝรั่งเศสปี 1789 และการปฏิวัติอุตสาหกรรม ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รูปแบบแนวคิดอนุรักษ์นิยมมีการแบ่งเป็น 3 รูปแบบ คือ

1.7.1.1 อนุรักษ์นิยมแบบดั้งเดิม (Classical conservatism หรือ Institutional conservatism) มีจุดเริ่มต้นมาจากความเชื่อว่าพระเจ้าเป็นผู้สร้างโลกและวางโครงสร้างทางสังคมไว้ สิ่งที่มีอยู่เป็นอยู่จึงดีอยู่แล้ว ควรค่าแก่การธำรงรักษาไว้ จึงต่อต้านการเปลี่ยนรูปแบบการปกครองหรือสถาบันทางสังคมอย่างรวดเร็ว ไม่ใช่ว่าการไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงใดเลยแต่ขอเปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ ตามธรรมชาติไม่ขัดกับหลักเดิม

1.7.1.2 อนุรักษ์นิยมแบบสมัยใหม่ (Modern conservatism หรือ right conservatism) คือ รูปแบบอนุรักษ์นิยมที่เป็นอุดมการณ์ใหม่ที่สามารถทำงานร่วมกับอุดมการณ์อื่นๆ เห็นได้ชัดจากอุดมการณ์ทางการเมือง เช่น การต่อต้านระบอบราชการขนาดใหญ่ การแทรกแซงเศรษฐกิจโดยรัฐต่อต้านอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ ต่อต้านการออกกฎหมายควบคุมเศรษฐกิจอย่างเข้มงวด สนับสนุนอำนาจทางทหารเพื่อปกป้องประเทศ เป็นต้น อนุรักษ์นิยมรูปแบบนี้มีลักษณะใกล้เคียงกับเสรีนิยมดั้งเดิมในทางเศรษฐกิจ แต่จะแตกต่างจากเสรีนิยมดั้งเดิมในประเด็นทางสังคมที่ยังคงเน้นรักษาการดำเนินไปของสังคม ขนบธรรมเนียมดำเนินชีวิตแบบเดิมไว้

1.7.1.3 อนุรักษ์นิยมใหม่ (Neoconservatism) เป็นคำเฉพาะในสหรัฐอเมริกา พัฒนาจากอนุรักษ์นิยมแบบดั้งเดิมที่แยกตัวโดดเดี่ยว (Isolation) มีการสนับสนุนการเข้าพัวพันกับโลก (Engagement) มีส่วนร่วมกับประเทศต่างๆ ที่ร่วมจัดตั้งองค์กรระหว่างประเทศ NATO หรือ UN อาจกล่าวได้ว่าอนุรักษ์นิยมแบบสมัยใหม่คือกลุ่มย่อยของกลุ่มอนุรักษ์นิยมแบบดั้งเดิม เพียงแต่ปรับนโยบายต่างประเทศให้ใหม่ขึ้น³

³ ชาญชัย คุ้มปัญญา, เข้าถึงเมื่อ 3 ตุลาคม 2565, เข้าถึงได้จาก <http://www.chanchaivision.com/2013/07/fundamental-politics-ideology-3.html>

1.7.2 สังคมแบ่งขั้ว หมายถึง สังคมที่มีความขัดแย้งแบ่งขั้ว (Polarization) ทางการเมือง เกิดจากรากฐานทางความคิดเรื่องคู่ตรงข้าม (Binary opposition) กล่าวคือ คู่ตรงข้าม คือ ชุดของความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดความหมายควบคุมการรับรู้สิ่งต่างๆที่อยู่ระนาบคู่ตรงข้ามนั้นๆ และไม่ยอมให้การรับรู้นี้ออกจากขั้วทั้งสองที่อยู่คู่กัน ขณะเดียวกันคู่ตรงข้ามก็มีความขัดแย้งกันเอง คู่ตรงข้ามเป็นสถานะที่ก่อให้เกิดความเข้าใจมีซ้ายย่อมมีขวา มีซ้ายย่อมมีดำ มีดีย่อมมีชั่ว การสร้างขั้วความคิดและจุดยืนทางการเมืองในสังคมจึงเป็นสิ่งที่ปะทะและต่อต้านกันตลอดเวลา กล่าวได้ว่า สังคมแบ่งขั้ว คือวิถีทางการเมืองบ่งบอกตำแหน่งแห่งที่ทางการเมือง กำหนดจุดยืนทางการเมืองเพื่อเลือกข้าง ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพในการเลือกตามทรรศนะและจุดยืนของตนเอง ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนปะทะ โต้ตอบ หรือปฏิสัมพันธ์ทางการเมือง เป็นหลักประกันต่อความแตกต่างที่เกิดขึ้นในระบอบประชาธิปไตย การเลือกข้างแบ่งขั้วจึงไม่ใช่สิ่งแปลกปลอม แต่เป็นเรื่องธรรมดาที่สามารถเกิดขึ้นได้ สังคมที่ปราศจากความแตกต่างทางทรรศนะต่างหากที่เป็นสังคมอำนาจนิยม ส่งผลให้เสรีภาพหดหายตามไปด้วย ดังเช่นแนวคิดของ บ็อบบิโอ (Norberto Bobbio) ว่า “สังคมที่เป็นจริงภายใต้รัฐบาลประชาธิปไตยย่อมมีลักษณะเป็นพหุนิยม”⁴

1.7.3 กระบวนการทางการเมือง หมายถึง กระบวนการแสวงหา การรักษา การใช้อำนาจทางการเมือง โดยวางรากฐานอยู่บนความสัมพันธ์ระหว่างความชอบธรรมกับความไม่ชอบธรรม การยอมรับและการไม่ยอมรับ เป็นกระบวนการที่อยู่ระหว่างปัจจัยนำเข้า (input) ก่อให้เกิดผลผลิต (Output) เมื่อมีรัฐย่อมมีกระบวนการทางการเมือง

จรรยา สุภาพ (2527 : 104) อธิบายว่า กระบวนการทางการเมืองเป็นเรื่องของการใช้อำนาจทางการเมืองที่สืบเนื่องมาช้านาน มีหลายวิธีเปลี่ยนไปตามยุคสมัย การเปลี่ยนมือการปกครองภายในประเทศระหว่างชนชั้นนำในชุมชนก็เป็นวิธีการใช้อำนาจทางการเมืองอย่างหนึ่ง ในปัจจุบันกระบวนการทางการเมืองเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนเพราะมีหลายหน่วยงานเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง มีความรับผิดชอบโดยเฉพาะของแต่ละหน่วย โดยจะต้องประสานงานกันเพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

1.8 กระบวนการทำงาน และวิธีดำเนินการวิจัย

รายงานการวิจัยเรื่อง การกลับขึ้นสู่อำนาจอนุรักษนิยมโสมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้ว สมัยประธานาธิบดียุน ซอกยอล มีการกำหนดแนวทางกระบวนการทำงาน และขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

⁴ Norberto Bobbio, The Future of Democracy, 28

บทที่ 2

การทบทวนแนวความคิดและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายงานการวิจัยเรื่อง การกลับขึ้นสู่อำนาจอนุรักษนิยมโสมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้ว สมัยประธานาธิบดีฮุน ซอกยอล แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แนวคิดการทำความเข้าใจปรากฏการณ์การขึ้นสู่อำนาจของฝ่ายอนุรักษนิยม แนวคิดการทำให้ประชาธิปไตยมั่นคงยั่งยืน (Democratic Consolidation) แนวคิด “พหุนิยมทางวัฒนธรรม” (Multiculturalism) ทฤษฎีเฉดสีทางการเมือง (Political Colour) และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับศึกษาสภาพการเมืองการปกครองของเกาหลีใต้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่างๆ ดังนี้

2.1 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดการทำความเข้าใจปรากฏการณ์การขึ้นสู่อำนาจของฝ่ายอนุรักษนิยม

วัชรพล พุทธรักษา นำเสนอการประยุกต์แนวคิดของอันโตนิโอ กรัมสกี (Antonio Gramsci) ว่า ปรากฏการณ์กลับขึ้นสู่อำนาจของฝ่ายอนุรักษนิยมไม่ได้เป็นสถานการณ์เฉพาะกิจ (Conjunctural Phenomena) แต่เป็นสถานการณ์ในเชิงโครงสร้างที่เกิดขึ้นได้ทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมสมัยใหม่ ที่มีระบบนายทุน ระบบราชการ ตัวแสดงทางการเมืองใหม่ๆ เข้ามามีบทบาทแทนที่โครงสร้างแบบเดิม ซึ่งจะนำมาซึ่งวิกฤติตามทัศนะของกรัมสกี “พลังเดิมๆ ในสังคมนั้นกำลังจะสลายไป แต่ขณะเดียวกันพลังใหม่กลับไม่สามารถเกิดขึ้นได้” (The old is dying and the new cannot be born) วิธีการคลายวิกฤตินี้อาจเกิดขึ้นได้หลายลักษณะทั้งการสร้างวัฒนธรรมใหม่เป็นรากฐานของการสร้างอำนาจ (Hegemony) ไปสู่สถานะ “สภาวะแบบซีซาร์ (Caesarism)” เกิดการสร้างอำนาจที่มี “ผู้นำที่แข็งแกร่ง” ขึ้นมา ซึ่งผู้นำที่แข็งแกร่งอาจจะสนับสนุนฝ่ายขวาอนุรักษนิยมหรือไม่ก็ได้ อาจสนับสนุนฝ่ายหัวก้าวหน้า หรือนำไปสู่การรัฐประหารก็ได้ สำหรับ วัชรพล ทางออกของวิกฤติที่ไม่พึงประสงค์ คือ การที่ผู้นำที่แข็งแกร่งเข้ากับฝ่ายอนุรักษนิยม ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในเชิงการ “การปฏิรูป” “การปฏิวัติที่ไม่ปฏิวัติ (passive revolution)” มีขอบเขตจำกัดกลุ่มพลังใหม่ก่อตัวได้ยาก

2.1.2 แนวคิดการทำให้ประชาธิปไตยมั่นคงยั่งยืน (Democratic Consolidation)

บทความวิจัยของ Andreas Schedler (1998) ได้มีการอธิบายแนวคิดการรวมเป็นประชาธิปไตยว่า ช่วงไตรมาสของศตวรรษที่ผ่านมา ได้เกิด “คลื่นลูกที่สาม (Third wave)” ของกระแสประชาธิปไตยทั่วโลก จากการปกครองแบบเผด็จการมาสู่ระบอบประชาธิปไตยบางรูปแบบ การค้าจุนระบอบประชาธิปไตยเป็นเรื่อง

ยากพอๆกับการสร้างประชาธิปไตย ส่งผลให้เกิดความกังวลที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเกี่ยวกับวิธีการเสริมสร้างและรักษาเสถียรภาพของระบอบใหม่เหล่านี้ เกี่ยวกับเสถียรภาพการขยายตัวของประชาธิปไตยไปยังประเทศอื่นๆ ที่มีการชะลอตัวช้าลง ผู้มีบทบาททางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยใหม่จึงมุ่งความสนใจไปที่คำว่า “การทำให้ประชาธิปไตยมั่นคงยั่งยืน” เพื่อต้องการอธิบายความท้าทายในการทำให้ประชาธิปไตยใหม่ให้มีความปลอดภัยมั่นคง สร้างภูมิคุ้มกันต่อการคุกคามของเผด็จการที่ถดถอยลง และป้องกันการเกิด “คลื่นย้อนกลับ (Reverse wave)” หรือเรียกอีกอย่างว่า ปรากฏการณ์ “ประชาธิปไตยไหลย้อนกลับ” เดิมทีภารกิจในการสร้างความปลอดภัยของประชาธิปไตยคือ เกมเดียวในเมือง (The only game in town) ต่อมาได้เพิ่มบทบาทภารกิจอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมาอย่างนับไม่ถ้วน ด้วยเหตุนี้ ปัญหาของการทำให้ประชาธิปไตยมั่นคงยั่งยืนจึงได้ขยายออกไปจนเกินความสามารถในการจัดการได้ทั้งหมด รวมถึงเกิดความแตกต่างทางความนิยม การแพร่กระจายของค่านิยมประชาธิปไตย การวางตัวเป็นกลางของผู้ต่อต้านระบอบ อำนาจของพลเรือน การจำกัดบทบาทของเผด็จการ การแบ่งพรรคพวก การรักษาเสถียรภาพของกฎการเลือกตั้ง การทำให้การเมืองกลายเป็นกิจวัตร การกระจายอำนาจของรัฐ การนำกลไกของประชาธิปไตยทางตรงมาใช้ การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม บรรเทาปัญหาและรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจ ในประเด็นปัญหาเหล่านี้ ไม่สามารถแน่ใจได้ว่าเป็นผลมาจากแนวคิดการรวมเป็นประชาธิปไตยทางตรง แนวคิด “การรวมเป็นประชาธิปไตย” ยังคงอาจเป็นแนวคิดที่คลุมเครือตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง หมอกควันที่ปกคลุมแนวคิดก็ยิ่งหนาขึ้นเรื่อย ๆ ยิ่งแพร่กระจายไปทั่ว มีคำกล่าวที่ว่า “สาขาวิทยาศาสตร์จะไม่สามารถก้าวหน้าไปได้ไกลหากผู้เข้าร่วมไม่มีความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับคำศัพท์สำคัญในสาขานั้นๆ” ดังนั้นการศึกษาการทำให้ประชาธิปไตยมั่นคงยั่งยืนในปัจจุบันจึงยังคงมีความสับสนทางแนวคิด การรวมเป็นหนึ่งถูกยึดเป็นแนวคิดที่ไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้องและไร้ขอบเขต ความผิดปกติทางความคิดกำลังเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารทางวิชาการ ทางทฤษฎี และการสะสมความรู้ Andreas Schedler เชื่อว่าจะสามารถจัดลำดับและเข้าใจการใช้งานความหมายที่หลากหลายของ “การรวมอำนาจในระบอบประชาธิปไตย” ได้โดยจะพิจารณาจากความเป็นจริงที่เป็นรูปธรรม ความหมายของการรวมเป็นประชาธิปไตยขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่เราอยู่ ขึ้นอยู่กับมุมมองเชิงประจักษ์ของเรา และจุดที่เราตั้งไว้เป็นเป้าหมาย ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปตามบริบท

2.1.3 แนวคิด “พหุนิยมทางวัฒนธรรม” (Multiculturalism)

จากบทความวิจัยของ บัณฑิต ไกรวิจิตร (2020) ได้พยายามเสนอประเด็นความเป็นมาของกรอบแนวคิดการเป็น “พหุนิยมทางวัฒนธรรม” ว่ามีพื้นฐานวิคิดจากเสรีนิยม และประเด็นเรื่องความมีศักดิ์ศรีของมนุษย์ (Recognition and Dignity) ทั้ง 2 ประเด็นเคยถูกนำมาเป็นข้อกำหนดกรอบนโยบายแห่งรัฐบาลในช่วงยุคสมัยทศวรรษที่ 1960 – 1970 ซึ่งผลจากการกำหนดนโยบายนี้ขึ้นมาใช้ก่อให้เกิดปัญหา ความเป็นพหุมากคณา (Super-diversity) ของสังคม เกิดความหลากหลายในสังคมมากขึ้น เนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากร ส่งผลตามมาให้การกระจายทรัพยากรและสวัสดิการของรัฐบาลไม่ทั่วถึงเพียงพอ ประชากรชน

พื้นเมือง (Indigenous) เกิดความไม่พึงพอใจ ลุกฮือขึ้นมาต่อต้าน จนเกิดเป็นกระแสนุรักษ์นิยมฝ่ายขวาต่อต้านชนต่างชาติ แต่ประเด็นความเป็นพหุนิยมทางวัฒนธรรมก็ค่อยๆสลายลงในปัจจุบัน มีการวิพากษ์วิจารณ์การยอมรับและปฏิเสธ อีกเหตุผลสำคัญคือ การขัดแย้งกันเอง (The paradox) ของหลักปรัชญาและนโยบายแนวคิดพหุนิยมทางวัฒนธรรม และประการสุดท้ายคือปัญหาของกรอบแนวคิดพหุนิยมทางวัฒนธรรมก่อให้เกิดกระแสวิพากษ์และโต้กลับพหุนิยมอย่างรุนแรง (Backlash)

2.1.4 ทฤษฎีหลักสองสมดุล (Double Balance)

จากงานศึกษาของ Jongryn Mo และ Barry M. Weingast (2013) ได้มีการนำเสนอมุมมองการเปลี่ยนผ่านของเกาหลีใต้จากระบอบอำนาจนิยมไปสู่ระบอบประชาธิปไตย โดยเสนอทฤษฎีหลักสองสมดุล (Double Balance) ว่าเป็นความสมดุลระหว่างการเปิดเสรีทางการเมืองและการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ ถ้าหากด้านใดด้านหนึ่งพัฒนามากกว่าอีกด้านจะนำไปสู่ความสมดุล ซึ่งจะทำให้เกิดความพยายามสร้างสมดุลจากด้านที่พัฒนาน้อยกว่า สิ่งสำคัญคือต้องคงความสมดุลของทั้งสองด้านไว้ ในกรณีเกาหลีใต้ได้เกิดสถานะที่มีการเปิดเสรีทางด้านเศรษฐกิจแต่ไม่ได้มีการเปิดเสรีทางการเมือง นอกจากนี้ การทำให้ประเทศเปลี่ยนจากเกษตรกรรมไปสู่อุตสาหกรรมระดับสูงยังส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจไม่สอดคล้องกับระบอบอำนาจนิยมใน 4 ประการด้วยกัน คือ การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ การสร้างผลประโยชน์สาธารณะ การลดบทบาทของรัฐในการควบคุมเศรษฐกิจ และสิทธิการครอบครองทรัพย์สินที่มั่นคงปลอดภัย ความสมดุลนี้ทำให้เกิดแรงกดดันต่อการเปิดเสรีทางการเมืองซึ่งทำให้รัฐบาลอำนาจนิยมต้องเสียอำนาจในที่สุด

2.1.5 ทฤษฎีเฉดสีทางการเมือง (Political Colour)

บทความวิจัยของ Luigi Marini (2017) ได้อธิบายทฤษฎีเฉดสีทางการเมืองว่า สี เป็นลักษณะสำคัญของเวทีการเมือง ฝ่ายต่างๆมีการใช้สีเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของตนเองและเพื่อแสดงความจงรักภักดีของกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีการใช้สีในการรณรงค์จนกลายเป็นวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวทางอุดมการณ์ บทความวิจัยนี้ได้มีการวิเคราะห์ว่า พรรคการเมืองมีการใช้สีอย่างไร ผู้มีบทบาททางการเมืองรวมถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีการตอบสนองต่อสีเหล่านั้นอย่างไร Luigi Marini ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสัญลักษณ์ของพรรคในระบอบประชาธิปไตย เพื่อแสดงให้เห็นว่าพรรคที่มีอุดมการณ์ใกล้เคียงกันมีการใช้สีที่คล้ายคลึงกันมากเพื่อให้อุดมการณ์เหนียวแน่นขึ้น โดยทั่วไปแล้วความสัมพันธ์ระหว่างการวางตำแหน่งอุดมคติซ้าย-ขวาและเฉดสีบนสเปกตรัม สีมียผลในทางปฏิบัติ มีสมมติฐานที่มีการคาดว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละคนจะระบุสีที่มีความหมายตามบริบทและมีการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของสีที่แตกต่างกัน สมมติฐานนี้ได้ทดสอบในการสำรวจอาสาสมัครจากสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร โดยได้มีการระบุว่ามีสีแดงและสีน้ำเงินมีความหมายแตกต่างกัน ทฤษฎีนี้มีความหมายต่อการทำความเข้าใจที่เชื่อมโยงการเมืองกับผู้มีบทบาทในการเมือง สามารถเชื่อมโยงการสื่อสาร

ของพรรค การเลือกใช้สีจึงอาจมีผลกระทบทางอ้อมได้ ในการเมืองสมัยใหม่ อุดมการณ์ทางการเมืองมักถูกอธิบายในทางวิชาการโดยใช้ภาษาซ้าย-ขวา ที่ได้รับมาจากสมัชชาแห่งชาติจากฝรั่งเศสในช่วงปฏิวัติ แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกภาษาที่แพร่หลายเป็นที่ยอมรับในระดับสากล นั่นคือ ภาษาของสี ตั้งแต่กลุ่มโบราณมาจนถึงกลุ่มการเมืองร่วมสมัย มีการใช้สีในการแข่งขันกันเองเพื่อแสดงความแตกต่างของแต่ละฝ่าย สร้างความจงรักภักดีของกลุ่มและระหว่างสมาชิก พรรคต่างๆจึงได้นำสีมาใช้เป็นสัญลักษณ์ในสื่อต่างๆ

วรรณกรรมจำนวนมากกำลังศึกษาผลกระทบของการรับรู้สีต่อจิตวิทยาและพฤติกรรม (Elliot and Maier 2014) เชื่อกันว่าสีมีผลผ่านกลไกที่มีรากฐานมาจากวิวัฒนาการและชีววิทยา เชื่อมโยงวัฒนธรรมการเรียนรู้ เช่น สีแดง มีผลต่อการครอบงำและความก้าวร้าว เชื่อมโยงฮอร์โมนเทสโทสเทอโรนของเพศชาย หรือ มีผลต่อการความเชื่อทางจิตวิทยาที่เชื่อว่า บุคคลที่สวมชุดสีแดงถูกมองว่ามีเสน่ห์ทางเพศมากกว่า (Elliot and Niesta 2008) แต่มีความรู้ความสามารถน้อยกว่า (Maier and Zhu. 2013) ในทางกลับกัน สีน้ำเงินและสีเขียวจะเชื่อมโยงกับธรรมชาติ สื่อความหมายเชิงบวก ความสงบและสันติภาพ มีการวิจัยเพิ่มเติมเรื่อง “ผลกระทบของสีในการตลาด” (Labrecque, Patrick et al. 2013) ว่าสีมีอิทธิพลต่อการรับรู้และพฤติกรรมของผู้บริโภค บริษัทต่างๆจึงมีการใช้สีในการออกแบบผลิตภัณฑ์และโฆษณา พรรคการเมืองจึงมีการใช้สีเพื่อจุดประสงค์ทางปฏิบัติ ที่มาของสีพรรคในการแข่งขันทางการเมืองจะเหมือนกับการใช้สีบนเครื่องบินและธงในสงคราม (Cerulo 1995) ผู้สมัครเริ่มใช้รหัสสีในการหาเสียงเลือกตั้ง ใช้รหัสสีบนบัตรลงคะแนน การใช้สียังคงปฏิบัติเป็นมาตรฐาน ขบวนการสังคมนิยมมีการนำสีแดงมาใช้อย่างต่อเนื่อง มีความหมายเกี่ยวเนื่องจากการอุปมาอุปไมยเป็นสีเลือดของคนที่ถูกฆ่าจากการปราบปรามของรัฐ สีแดงจึงไม่ถูกใช้ในพรรคอนุรักษนิยม อนุรักษนิยมจึงมาใช้สีน้ำเงินมากขึ้นเรื่อยๆ ขณะเดียวกันพรรคเสรีนิยมและคริสเตียนประชาธิปไตยได้มีการใช้สีเหลืองและสีส้ม สีดำมีการนำมาใช้เพื่อสื่อถึงกลุ่มอนาธิปไตยและในกรณีที่เกี่ยวข้องกับคริสตจักรนักบวช เมื่อนานมานี้ก็ได้มีการใช้สีเขียวสื่อถึงพรรคที่มีขบวนการอนุรักษสิ่งแวดล้อม

Theory and Hypotheses

รูปภาพจากงานวิจัยของ Luigi Marini, *Red Parties and Blue Parties. The politics of Party Colours: Use and Perception of Non-Verbal Cues of Ideology.*

ทฤษฎีช่องว่างของสี วงล้อสีนี้มีการแสดงให้เห็นถึงแนวคิดระบบพรรคเก่าที่เริ่มต้นก่อตั้งเพียงไม่กี่พรรค มีการแบ่งสีเป็นระบบหลายพรรคขนาดเล็ก สีแดง-สีเหลือง-สีน้ำเงิน : พรรคสังคมนิยม พรรคเสรีนิยม และพรรคอนุรักษนิยม ตามลำดับ สีใหม่ในระบบพรรคที่มีขนาดใหญ่ขึ้น คือ สีเขียว-สีม่วง-สีส้ม สำหรับพรรคสิ่งแวดล้อม พรรคฝ่ายขวาประชานิยม และพรรคซ้ายสุดโต่งหรือเสรีนิยมสังคมนิยม ตามลำดับ

ทฤษฎีของสีนี้ มีสมมติฐานว่า พรรคการเมืองในตระกูลเดียวกันมีการใช้สีที่คล้ายกัน คงอุดมการณ์และไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงอะไรมากนัก สมมติฐานที่ 2 คือ พรรคใหม่ๆ จะใช้สีใหม่เพื่อสร้างความแตกต่างจากพรรคเดิมและเน้นความแปลกใหม่ของแพลตฟอร์มของตน และอีกสมมติฐาน คือ เฉดสีและตำแหน่งในมิตินโยบายเชิงพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กัน ฝ่ายขวามีจำนวนมาก มีการใช้สีที่มีความยาวคลื่นต่ำ เช่น สีแดง ความสัมพันธ์ภายในพรรคยิ่งแตกแยกมากเท่าไร สีของพรรคก็จะหลากหลายมากขึ้นเท่านั้น พรรคที่ห่างไกลจากตำแหน่งเชิงพื้นที่ของต้นตระกูลพรรคมากเท่าไร ก็จะมีโอกาสที่จะมีสีแตกต่างกันมากขึ้น

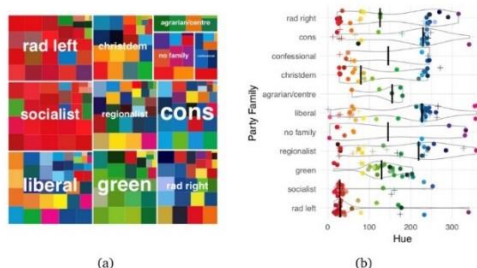

FIGURE 5: Relationship between colour and party family. Cross marks in panel (b) represent colours in national flags.

The data and design of the survey experiment to test the Individual-Level Effect Hypothesis will be described in a separate section.

รูปภาพจากงานวิจัยของ Luigi Marini, *Red Parties and Blue Parties. The politics of Party Colours: Use and Perception of Non-Verbal Cues of Ideology.*

จากทฤษฎีเฉดสีทางการเมืองนี้ เชื่อมโยงกับการศึกษาของผู้วิจัย ในเรื่องการใช้สีเป็นตัวบ่งชี้มุมมองอุดมการณ์ในการเมืองเกาหลีใต้ โดยสีน้ำเงินเป็นสัญลักษณ์ของพรรคฝ่ายอนุรักษนิยม สีแดงเป็นสัญลักษณ์ของฝ่ายสังคมนิยม สะท้อนถึงความชื่นชอบของคนรุ่นใหม่ จะเห็นได้ว่ามีการใช้เฉดสีแบ่งอุดมการณ์ทางการเมืองอย่างชัดเจน จนทำให้เกิดคำพูดเหน็บแนมพรรคฝ่ายตรงข้ามของนักการเมืองบางท่านขึ้นมา เช่น “สีไม่สามารถแบ่งแยกความแตกต่างจากสีของพรรคเสรีนิยมใหม่ได้” คือ คำกล่าวของชน บอมกยู สมาชิกสภาบัญญัติของพรรคแซนจูรี และ “คนในเขตของฉันเกลียดสีแดง” คือ คำกล่าวของแบ ยองชิก สมาชิกสภาอนุรักษนิยม สำหรับพรรคการเมืองฝ่ายเสรีนิยม ใช้สีเหลืองและสีเขียวเป็นสัญลักษณ์มานานหลายทศวรรษ ในเวลาต่อมา นายมุน แจอิน จากพรรค Democratic United Party จึงได้รวม 2 สีเข้าด้วยกัน เพื่อผสมให้เป็นสีเขียวมะกอกแล้วใช้เป็นสีอย่างเป็นทางการของพรรค นอกจากนี้ก็ยังมีบางพรรคการเมืองในเกาหลีใต้ที่เลือกใช้

สีขาว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ ความสะอาด ไร้เดียงสา ผสมกับสีน้ำเงินที่มีความหมายแสดงถึงความน่าเชื่อถือ จึงมีพรรคการเมืองบางพรรคที่ใช้สัญลักษณ์พรรคเป็นตัวหนังสือชื่อพรรคเป็นสีขาวบนพื้นหลังสีน้ำเงิน⁵

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กานต์ บุญยะกาญจน ได้จัดทำงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าการกำเนิดขึ้นมาของกลุ่มฝ่ายขวาประชานิยมมีลักษณะสืบเนื่องมาจากแนวคิดของ มาคิอาเวลลี (Nicolo Machiavelli) นักปรัชญาการเมืองชาวฟลอเรนซ์คนสำคัญ ผู้เป็นหนึ่งในบิดาแห่งรัฐศาสตร์ยุคใหม่ มีบริบททางความคิดว่า ปัญหาการกลับขึ้นมาของฝ่ายขวามีความสัมพันธ์กับรากฐานทางการเมืองทุกรูปแบบการเมืองที่ต้องเผชิญร่วมกัน เป็นปัญหาที่มีจุดกำเนิดมาจากการปะทะกันของสองกลุ่มพลังที่เป็นตัวแสดงสำคัญ นั่นคือ ตัวแสดงชนชั้นนำ (Elite หรือ Grandi) และตัวแสดงประชาชน (Common people หรือ Popolo) เกิดความขัดแย้งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ สถานการณ์เช่นนี้ จะเกิด “เจ้าผู้ปกครองของประชาชน” ที่มีการแบ่งเป็น 2 ทางเลือก นั่นคือเข้ากับฝ่ายประชาชนทั่วไป และเข้าข้างเป็นพันธมิตรกับกลุ่มชนชั้นนำ มาคิอาเวลลีระบุอย่างชัดเจนว่า การเข้าข้างประชาชนของเจ้าผู้ปกครองเป็นทางเลือกอึดอัดที่นำไปพาความมั่นคงสู่สาธารณรัฐได้ กานต์อธิบายเพิ่มเติมว่าแนวคิดนี้ของมาคิอาเวลลีสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ปัจจุบันได้ งานวิจัยของกานต์ยังได้กล่าวอีกว่า “การนำเอาปรัชญาการเมืองกลับเข้ามาสู่การทำความเข้าใจสถานการณ์ร่วมสมัย” มีประโยชน์ต่อการศึกษาประชาธิปไตยและกระแสนุรักษ์นิยม เปิดพื้นที่ให้มีโอกาสทำความเข้าใจการเกิดขึ้นของกระแสนุรักษ์นิยมผ่านปฏิสัมพันธ์ผ่านความตึงเครียด และความขัดแย้งระหว่างตัวแสดงสำคัญ และยังนำประเด็นความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจทางอำนาจในกระบวนการนโยบายสาธารณะระหว่างตัวแสดงชนชั้นนำกับประชาชน มาใช้ในการวิเคราะห์จุดกำเนิดกระแสนุรักษ์นิยมอีกด้วย

พิปปา นอร์ริส Pippa Norris (2548) ได้จัดทำการศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณที่มีการสำรวจหลายประเทศ (cross-national survey) มีการสำรวจที่ครอบคลุมกรณีศึกษากว่า 40 ประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบลักษณะเบื้องต้นของอนุรักษนิยมในยุโรปและในเอเชียตะวันออก พบว่ากระแสนุรักษนิยมในยุโรปมักจะเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการเป็น “ประชานิยม (Populism)” ซึ่งลักษณะของความประชานิยมก็มีแตกต่างกันออกไป อาทิ ฝ่ายขวาหัวรุนแรง (Radical right) ฝ่ายขวาสุดขีด (Extreme right) ฝ่ายขวาสุดขอบ (Far right) ประชาชนนิยมฝ่ายขวาหัวรุนแรง (Radical right-wing populism) ประชาชนนิยมปีกขวา (Right-wing populism) และประชานิยมกลัวคนต่างชาติ (Xenophobic populism) เป็นต้น เห็นได้ว่า

⁵ Korea Herald, (31 October 2012). *Red, Olive, Blue: The politics of color. Colors of political parties - The Korea Times* สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2566.

ลักษณะความเป็นประชานิยมมีหลากหลายรูปแบบ สะท้อนให้เห็นว่า ความเข้มข้นของอุดมการณ์ในยุโรปมีความผันแปร สะท้อนความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของยุโรป แต่ฝ่ายขวาก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมีความโดดเด่นและเกิดควบคู่ไปกับความเป็นประชานิยมเสมอไป พรรคการเมืองอาจมีอุดมการณ์ที่อาจมุ่งเน้นไปทางด้านอื่นๆ จากการศึกษาของพิปปา นอร์ริส จะพบว่า กรณีศึกษาลักษณะของอนุรักษนิยมในยุโรปนี้ไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทการทำความเข้าใจของอนุรักษนิยมในเอเชียตะวันออกได้ทั้งหมด ต้องคำนึงถึงคุณลักษณะที่แตกต่างของภูมิภาคและข้อจำกัดต่างๆ ด้วย การศึกษาของพิปปา นอร์ริส ได้มีการศึกษาสาเหตุการก่อตัวของกระแสอนุรักษนิยม และศึกษาผลกระทบการเปลี่ยนแปลงของอนุรักษนิยมในเชิงนโยบายต่อประชาธิปไตยในภาพรวม การศึกษาส่วนแรกแสดงปัจจัยปัญหาเชิงสาเหตุสามด้าน ได้แก่ ปัจจัยเชิงโครงสร้าง ที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างชนชั้นทางสังคม แรงงานในสังคมอุตสาหกรรมลดน้อยลง ชนชั้นกลางรู้สึกไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมในสภาวะความกดดันทางเศรษฐกิจ จึงเกิดความไม่เชื่อมั่นในการเมือง ต่อมาปัจจัยเชิงตัวแสดง มุ่งเน้นไปที่ตัวแสดงที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์แบบประชานิยมขวาจัด และยังมุ่งเน้นไปที่ตัวแสดงประเภทนักเคลื่อนไหวหรือนักกิจกรรมที่สนับสนุนพรรคการเมืองฝ่ายขวา ซึ่งมักจะมียุทธศาสตร์เป็นเบื้องหลังของพรรคการเมือง ปัจจัยสุดท้ายคือ ปัจจัยเชิงสถาบัน เป็นปัจจัยที่มีการมุ่งเน้นศึกษาไปที่ระบบการเลือกตั้ง ให้ความสำคัญกับเงื่อนไขเชิงสถาบันที่อาจส่งผลกระทบต่อได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งของพรรคการเมืองฝ่ายขวาจัด การศึกษาส่วนที่สอง มุ่งเน้นไปที่ผลกระทบและนัยของกระแสอนุรักษนิยมในหลายแง่มุม ซึ่งให้เห็นว่าการก่อตัวของกระแสอนุรักษนิยมนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย กระแสอนุรักษนิยมหลักในยุโรปมีมุมมองว่ากระแสขวาจัดมักเกิดควบคู่กับความประชานิยมซึ่งเป็นความผิดปกติในระบบประชาธิปไตย ไม่ให้ความสำคัญกับหลัก “เสรีนิยม” อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกแนวคิดที่ว่า กระแสอนุรักษนิยมอาจไม่ได้เป็นภัยคุกคามต่อประชาธิปไตยโดยตรง อาจเป็นเพียงตัวแปรที่สะท้อนภาพความล้มเหลวของบทบาทตัวแสดงอื่นๆ แสดงความเสื่อมสลายของหลักการเสรีนิยม ซึ่งกระแสอนุรักษนิยมอาจจะถูกต่อต้านและถูกโต้กลับได้ตลอดเวลา

จาคูรงค์ สุทาวัน และ วีระ หวังสัจจะโชค (2565) ได้จัดทำบทความวิจัย แนวคิดนักกฎหมายแบบอนุรักษนิยม กล่าวว่า “แนวคิดอนุรักษนิยม (Conservatism)” หมายถึง แนวคิดที่มุ่งรักษาความเชื่อ รักษาคุณค่าแบบเก่า เช่น ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และอุดมการณ์ทางการเมืองที่สืบทอดมาอย่างยาวนาน หรืออุดมการณ์ทางการเมืองที่เชื่อมโยงกับสำนักทางประวัติศาสตร์ “ราชาชาตินิยม” ที่ให้ความสำคัญกับความเป็นชาติ จาคูรงค์ สุทาวัน และ วีระ หวังสัจจะโชค ได้นำหลักการแบบอนุรักษนิยมมามองผ่านกรอบทฤษฎีการครองอำนาจนำ เห็นได้ว่ากลุ่มพลังทางสังคมแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มปัญญาชนนักกฎหมาย กลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักการเมือง รวมไปถึงกลุ่มชนชั้นสูงและกษัตริย์ แต่ละกลุ่มมีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน ทั้งในเชิงสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรม เมื่อมีอุดมการณ์ของกลุ่มอนุรักษนิยมครอบงำสังคมอยู่ ก็จะถือว่าเป็นสังคมที่มีกลุ่มทางประวัติศาสตร์กลุ่มหนึ่ง (Historical Block) กลุ่มเช่นนี้จะเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาหากมีแรง

ต่อต้านที่จะขึ้นมาเปลี่ยนแปลงอำนาจที่ครอบงำอยู่ในขณะนั้น ซึ่งผู้ที่มีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงกลุ่มทางประวัติศาสตร์ก็คือ ปัญญาชน (Intellectuals) โดยยังมีนักคิดคนสำคัญ นั่นคือ มาร์กซ์ มีความเชื่อว่า มนุษย์คือผู้เขียนประวัติศาสตร์ (Man is the maker of history) (วัชรพล พุทธิรักษา, 2014) ต่อมาก็ได้มี เก่งกิจ กิติเรียงลาภ ได้อธิบายเพิ่มเติมถึงคำว่า การครองอำนาจนำ (Hegemony) ไม่ใช่การแทนที่สิ่งเก่าด้วยสิ่งใหม่ แต่เป็นการรื้อโครงสร้างองค์ประกอบเดิมออกแล้วประกอบสร้างใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงลำดับชั้นขององค์ประกอบต่างๆ พร้อมกับเพิ่มลด หรือให้ความหมายใหม่แก่องค์ประกอบต่างๆ การครองอำนาจนำจึงไม่ใช่การสร้างแนวร่วม (Alliance) ระหว่างกลุ่มหรือชนชั้นต่างๆ แต่เป็นการ สร้าง “กลุ่มก้อนทางประวัติศาสตร์” (Historic bloc) ที่เชื่อมโยงยึดรวมกัน (Fusion) ด้วยความประสงค์ยินยอม (Consensus) ของคนต่างกลุ่มต่างชนชั้นกัน ที่ให้ความสำคัญว่าอะไรเป็นผลประโยชน์โดยรวม อะไรคือความสากลของคนในสังคม ผ่านการประกอบสร้างของการนำที่เกิดขึ้นในช่วงประวัติศาสตร์หนึ่ง เพื่อให้ชนชั้นหนึ่ง หรือกลุ่มย่อยของชนชั้นสามารถขึ้นมาครองการนำอำนาจในมิติต่างๆ ได้มากกว่า (เก่งกิจ กิติเรียงลาภ, 2549) นอกจากนี้ยังมี กรั่มสกี ที่ได้เสนอแนวคิดเรื่อง กลุ่มประวัติศาสตร์ (Historic block) ซึ่งเป็นแนวคิดที่ใช้อธิบายความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคม แทนแนวคิดเศรษฐกิจกำหนดแบบกลไกของสำนักคิดแบบมาร์กซิสต์ดั้งเดิม แนวคิดดังกล่าวนี้เป็นการอธิบาย เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relation) ระหว่างชนชั้นและกลุ่มพลังต่างๆ ที่อยู่ภายในโครงสร้างสังคม โดยพยายามอธิบายว่าในสังคมทุนนิยมนั้น ชนชั้นนายทุน (Bourgeoisie) จะพยายามครองอำนาจนำให้เกิดในพื้นที่ของความสัมพันธ์ในการผลิต (Sphere of Production) ซึ่งการครองอำนาจนำในพื้นที่นี้ จะไม่เกิดการครองอำนาจนำที่สมบูรณ์ (Absolute) มีการพยายามต่อรองท้าทายชนชั้นนายทุนจากกลุ่มชนชั้นแรงงาน เช่น จากสหภาพแรงงาน การจะสร้างภาวะการครองอำนาจนำที่สมบูรณ์ จึงเป็นการสร้างแนวร่วมพันธมิตร (Alliance) ระหว่างกลุ่มพลังในสังคมที่กว้างกว่ามิติเชิงเศรษฐกิจเท่านั้น (วัชรพล พุทธิรักษา, 2557, หน้า 175) กรั่มสกีเชื่อในทฤษฎีที่ว่า ปัญญาชน มีบทบาทในการสร้างสรรค์และถ่ายทอดอุดมการณ์ที่เป็นโลกทัศน์ใหม่ เช่น ค่านิยม วัฒนธรรมประเพณี องค์ความรู้ใหม่ เพื่อเอาชนะโลกทัศน์แบบเดิม นอกจากนี้ปัญญาชนยังทำหน้าที่เป็นตัวกลาง (Intermediaries) ระหว่างชนชั้นปกครองกับชนชั้นผู้ถูกปกครอง มีรูปแบบที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับพื้นที่ทางสังคม (George Hoare and Nathan Sperber, 2015) โดยกรั่มสกีได้จำแนกประเภทของปัญญาชนเป็น 2 ประเภท คือ

1. ปัญญาชนที่ข้ามชนชั้นได้ (Traditional intellectual) คือ กลุ่มประเพณีนิยมที่ดำเนินอยู่ภายใต้ระบบที่เป็นอยู่อย่างซ้ำซาก ไม่ก่อให้เกิดความคิดและปัญญาในการเปลี่ยนแปลงแก่สังคม อาจกล่าวได้ว่ามีหน้าที่ช่วยค้ำจุนและสืบทอดอุดมการณ์ของระบบสังคมเดิม เช่น นักบวช พระ นักวิชาการ (รัฐมถล ค้อสุวรรณดี, 2558, หน้า 41)

2. ปัญญาชนที่ยึดโยงกับชนชั้น (Organic intellectual) คือ ปัญญาชนที่เกิดขึ้นมาทำให้กลุ่มปัญญาชนเข้าใจกลุ่มหรือสังคมของตนว่ามีความต้องการอะไรอย่างแท้จริง นำเสนอจิตสำนึกทั้งในด้านการเมือง

สังคม วัฒนธรรม หรือเป็นผู้ให้องค์ความรู้แก่สังคมในการเปลี่ยนแปลงสังคม เป็นผู้ประสานเชื่อมอุดมการณ์หรือสำนึกร่วม (Collective consciousness) สร้างความหวังต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อเข้าสู่การครองอำนาจนำและการสร้าง Organic intellectual ซึ่งอุดมการณ์เหล่านี้ถือเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่สำคัญของการปฏิวัติ (รัฐกมล ค้อสุวรรณดี, 2558, หน้า 41)

2.3 สรุปผลการศึกษาแนวคิดและทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรม แนวคิดและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาพบว่าโครงสร้างทางการเมืองเกาหลีใต้ในมุมมองกรอบภาพกว้างของลักษณะการเมืองเกาหลีใต้ตั้งแต่อดีต ลักษณะสังคมมีความหลากหลายของวัฒนธรรมเป็น “พหุสังคมวัฒนธรรม” ความคิดของประชากรเป็นรากฐานสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนกระแสการเมือง มีผลต่อทิศทางการก้าวหน้าของประเทศ การเป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยมั่นคงยั่งยืนอันดับต้น มีปัจจัยหลายอย่างมาเป็นบริบทสำคัญ หากอ้างอิงจากทฤษฎีแนวคิดนักกฎหมายแบบอนุรักษนิยม กล่าวว่า “แนวคิดอนุรักษนิยม (Conservatism)” จากงานวิจัยของจาตุรงค์ สุทาวิน และ วีระหวังส์จจะโชค (2565) เห็นได้ว่าลักษณะสังคมเกาหลีใต้มีการแบ่งระดับชนชั้นกลุ่มคนหลายระดับ ส่งผลให้เกิดความหลากหลายนำไปสู่ความแตกต่างขัดแย้ง เมื่อมีความแตกต่างจึงนำไปสู่การกำเนิดขึ้นมาของกลุ่มฝ่ายขวา ประชาชนนิยมมีลักษณะสืบเนื่องมาจากแนวคิดของ มาคิอาเวลลี (Nicolo Machiavelli) นักปรัชญาการเมืองชาวฟลอเรนซ์คนสำคัญจากงานวิจัยของกานต์ บุญยะกาญจน เมื่อมีการแบ่งกลุ่มกันจนเกิดการเรียกร้องเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหลักสองสมดุล (Double Balance) ที่นำเสนอมุมมองความสมดุลทางการเมือง เปลี่ยนผ่านประเทศจากระบอบอำนาจนิยมขึ้นมาสู่ระบอบประชาธิปไตย เมื่อเปิดเสรีทางการเมืองทำให้เกิดความไม่สมดุลและพยายามจะสร้างความสมดุลเพื่อพัฒนา ความพยายามนี้จึงแสดงออกมาในรูปแบบการเรียกร้อง นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยรายละเอียดเล็กน้อยในสังคมล้วนมีผลต่อทิศทางการเมือง มีการใช้เขตสีเป็นสัญลักษณ์ทางการเมือง ซึ่งมีผลต่อการใช้เป็นตัวแทนพรรคที่ส่งผลต่อจิตวิทยาประชานิยม อีกทั้งยังมีปรากฏการณ์การกลับขึ้นสู่อำนาจของอนุรักษนิยม ที่แสดงให้เห็นถึงกระแสประชานิยมที่มีในสังคมเกาหลีมาอย่างยาวนาน แต่เมื่อได้มีปัจจัยมากระตุ้นทำให้สามารถกลับมาใช้อำนาจได้อีกครั้ง อย่างที่ได้กล่าวไปข้างต้น ส่วนประกอบเหล่านี้คือ องค์ประกอบทางการเมืองการปกครองเกาหลีใต้ งานวิจัยเรื่อง “การกลับขึ้นสู่อำนาจอนุรักษนิยมโสมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้ว สมัยประธานาธิบดียุน ซอกยอล” ผู้วิจัยจึงมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาประเด็นปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อการกลับขึ้นสู่อำนาจของฝ่ายขวาอนุรักษนิยมในเกาหลีใต้ในปัจจุบัน ในมุมมองของภาคประชาสังคม เพื่อตอบคำถามประเด็นการศึกษาเรื่องการเมืองการปกครอง และข้อสงสัยผลของประชานิยมที่มีผลต่อประชาธิปไตยของเกาหลีใต้หลังจากผลการเลือกตั้งครั้งล่าสุดที่ยังไม่มีผู้ใดศึกษา

บทที่ 3

ลักษณะและพัฒนาการอนุรักษ์นิยมในการเมืองเกาหลีใต้

3.1 บทนำ

เกาหลีใต้ในอดีตช่วงก่อนที่จะมีการสถาปนาประเทศเป็นสาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea) ในปี ค.ศ.1948 คาบสมุทรเกาหลีมีลักษณะการปกครองในรูปแบบระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Absolute Monarchy) โดยในสมัยราชวงศ์โชซอนซึ่งเป็นราชวงศ์สุดท้ายที่ปกครองอาณาจักรโชซอน เป็นยุคที่วัฒนธรรมเกาหลีรุ่งเรืองมาก มีรากฐานความเป็นประชาธิปไตยที่เรียกว่า ตงฮัก หรือการเรียนรู้อะไรที่นอกเหนือจากคัมภีร์ขงจื้อ เป็นแนวคิดแห่งความเสมอภาคแนวคิดแรกของประวัติศาสตร์การเมืองเกาหลีใต้ อาจเรียกแนวคิดนี้ในปัจจุบันได้ว่า แนวคิดประชานิยม (เกียร์ดิชย พงษ์พานิชย์, 2547 : 45) แต่ต่อมาก็เสื่อมลง เนื่องจากมีการแบ่งฝักฝ่ายและแย่งชิงอำนาจกัน รวมทั้งเกิดการรุกรานจากประเทศมหาอำนาจภายนอก คือจีนและญี่ปุ่น ต่อมาความสัมพันธ์ในระบบบรรณาการระหว่างเกาหลีกับจีนก็ได้สิ้นสุดลง เมื่อ ค.ศ.1897 ญี่ปุ่นเข้ามายึดครองเกาหลีเมื่อค.ศ.1910 จนถึงปี ค.ศ.1945 และมีรัฐธรรมนูญฉบับแรกบังคับใช้เป็นกฎหมายสูงสุด เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม ค.ศ.1948 (วิเชียร อินทะสี, 2556) หลังจากที่เกาหลีใต้สถาปนาประเทศเป็นสาธารณรัฐเกาหลีแล้วนั้น ลักษณะการปกครองก็ได้มีรูปแบบเป็นอำนาจแบบผูกขาดจากผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังมีปัจจัยจากภายนอกที่เข้ามามีบทบาทต่อการเมืองเกาหลีใต้ นั่นคือ การเข้ามายึดครองเกาหลีส่วนใต้ของสหรัฐอเมริกา ส่วนเกาหลีส่วนเหนืออยู่ในการปกครองของสหภาพโซเวียตในปี ค.ศ.1945 ช่วงนี้เป็นช่วงที่เกาหลีใต้ตกต่ำมาก มีความสงบเกิดขึ้นระหว่างสองประเทศมหาอำนาจที่เข้ามายึดครองคาบสมุทรเกาหลี สหรัฐอเมริกาจึงได้นำปัญหาของเกาหลีในช่วงนั้นมาเสนอให้สมาชิกใหญ่ของสหประชาชาติ ให้มีการจัดเลือกตั้งผู้แทนขึ้น วันที่ 31 ตุลาคม ค.ศ. 1948 เพื่อจัดตั้งรัฐบาลแห่งชาติเข้ามาบริหารเกาหลี ต่อมาสหรัฐอเมริกาได้ออกมติใหม่ให้จัดเลือกตั้งวันที่ 10 พฤษภาคม ค.ศ.1948 โดยได้รับการสนับสนุนจากสหประชาชาติ ด้วยเหตุนี้จึงเกิดเป็นจุดเริ่มต้นการแบ่งประเทศเป็นฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้โดยสมบูรณ์ ความขัดแย้งนี้จึงก่อให้เกิดความไม่สงบเป็นสงครามเกาหลีในเวลาต่อมา สภาวะความขัดแย้งเป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลต่อเกาหลีใต้หลายด้าน รูปแบบระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญไม่สามารถนำมาปฏิบัติในการปกครองได้จริง จึงเกิดการแก้ไขรัฐธรรมนูญและเกิดเป็นการปกครองโดยระบบประธานาธิบดี เป็นผู้นำในรูปแบบอัคราธิปไตยอย่างสมบูรณ์

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะนำเสนอ พัฒนาการอนุรักษ์นิยมในการเมืองของเกาหลีใต้ ในแต่ละสมัยการปกครองของประธานาธิบดีแต่ละช่วง ประธานาธิบดีแต่ละสมัยเป็นผู้นำที่มาจากกลุ่มฝ่ายอำนาจใด มาจากพรรคการเมืองใด และอำนาจในการปกครองแต่ละช่วงนั้นมีบทบาทและผลกระทบมากน้อยแค่ไหนต่อการกลับขึ้นมาสู่อำนาจของฝ่ายอนุรักษ์นิยมในสมัยการปกครองของรัฐบาลของประธานาธิบดียุน ซอกยอล ที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

3.2 ลักษณะของกลุ่มอนุรักษ์นิยมในเกาหลีใต้

3.2.1 อนุรักษ์นิยมดั้งเดิมของเกาหลีใต้ จะเป็นลักษณะแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาทางการเมืองและสังคมที่โดดเด่นด้วยประเพณีวัฒนธรรมเกาหลีที่มีต้นกำเนิดมาจากลัทธิขงจื้อ มีการสนับสนุนที่ชัดเจนสำหรับรากฐานทางศีลธรรม ปัจจัยทางความเชื่อและศาสนานั้นนับได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อวิถีชีวิตของชาวเกาหลี ซึ่งประเพณีต่างๆ ส่วนใหญ่ก็ล้วนแต่มีพัฒนาการมาในบริบทของความเชื่อทางศาสนาทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสนาพุทธและลัทธิขงจื้อนั้นมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อประเพณีต่างๆ ของชาวเกาหลี ดังจะเห็นได้จากประเพณีที่มีความสัมพันธ์กับวันสำคัญทางศาสนา แนวคิดขงจื้อถูกเผยแพร่เข้ามาในประเทศเกาหลีตั้งแต่ศตวรรษที่ 15 พร้อมกับศาสนาพุทธแม้เวลาผ่านไปศาสนาพุทธเสื่อมความนิยมลงแต่แนวคิดขงจื้อก็ยังคงอยู่กับสังคมเกาหลีมาจนถึงปัจจุบัน แก่นสำคัญของแนวคิดขงจื้อคือความเชื่อที่ว่า สังคมคือตัวแปรสำคัญของทุกสิ่ง สังคมจะดำรงได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกในทุกหน่วยของสังคมรู้จักหน้าที่ของตัวเองและปฏิบัติตามหน้าที่ที่มีอย่างเคร่งครัด เห็นได้จากการเป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยที่มั่นคงของเกาหลีใต้ ที่ให้ความสำคัญกับประชาชนและสังคมเป็นหลัก และยังมีเชื่อตามแนวคิดขงจื้อเรื่องของการจัดสรรหน้าที่ของตนเองในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดอนุรักษ์นิยมเรื่องชายเป็นใหญ่ “ปิตาธิปไตย” ในสังคมที่ยังคงปรากฏอยู่จนถึงปัจจุบัน

3.2.2 อนุรักษ์นิยมในบริบทการเมือง ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นรัฐพัฒนา สนับสนุนธุรกิจ การต่อต้านสหภาพแรงงาน การป้องกันประเทศที่เข้มแข็ง ลักษณะเช่นนี้เริ่มต้นมาจากการปกครองแบบเผด็จการของสมัยรัฐบาลอี ซึงมัน ลัทธิอนุรักษ์นิยมของเกาหลีใต้ได้รับอิทธิพลมาจากการปกครองแบบเผด็จการทหารของพัค จุงฮีและชอน ดูฮวาน ในด้านนโยบายภายในประเทศ ลัทธิอนุรักษ์นิยมของเกาหลีใต้จึงเริ่มมีกระแสของชนชั้นนำที่แข็งแกร่ง มีอำนาจในการปกครอง และส่งเสริมความทันสมัยอย่างรวดเร็วและเสถียรภาพทางสังคม นำไปสู่การสนับสนุนลัทธิเสรีนิยมทางเศรษฐกิจและการต่อต้านรัฐสวัสดิการ นอกจากนี้ยังมีการต่อต้านคอมมิวนิสต์อย่างรุนแรง ต่อต้านความสัมพันธ์อันอบอุ่นกับเกาหลีเหนือ ดังนั้นจึงต้องการกระชับพันธมิตรระหว่างสหรัฐฯ เพื่อปรับปรุงความมั่นคงของเกาหลีใต้ ตรงกันข้ามกับกลุ่มหัวก้าวหน้าของเกาหลีใต้ที่ชอบผูกขาดกับเกาหลีเหนือผ่านนโยบาย Sunshine ควบคู่ไปกับการรักษาความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม มีข้อแตกแยกระหว่างพวกสายกลางกับพวกหัวรุนแรงในกลุ่มอนุรักษ์นิยม โดยฝ่ายแรกเน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้แปรพักตร์ชาวเกาหลีเหนือและระบุว่าตนเองเป็นพวกเสรีนิยม ในขณะที่กลุ่มหลังเน้นการต่อต้านคอมมิวนิสต์และนิยมอเมริกันอย่างก้าวร้าว⁶

⁶ Kim Hanna, Cho Heejung, Jeong Bokgyo (2011). "Social Networks and Ideological Orientation of South Korean NGOs Involved in the Unification Issues of the Korean Peninsula". Asian Survey. 51 (5): 844–875.

3.2.3 กลุ่มอนุรักษนิยมในเกาหลีใต้จะไม่ค่อยให้ความสำคัญกับชาตินิยมชาติพันธุ์เพียงอย่างเดียว โดยชาตินิยมของพวกเขาจะผสมผสานกับชาตินิยมพลเมือง กลุ่มอนุรักษนิยมจะเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมน้อยกว่ากลุ่มเสรีนิยม โดยทั่วไปแล้วกลุ่มอนุรักษนิยมสมัยใหม่จะต่อต้านสิทธิเสรีภาพและการเคลื่อนไหวของกลุ่ม LGBT ดังเช่นหลายสถานการณ์ในปัจจุบันของเกาหลีใต้ ที่ยังคงมีการประท้วงเรียกร้องสิทธิบ่อยครั้ง มีกลุ่มที่ยังไม่ยอมรับเรื่องของ LGBT แต่ก็มีประชาชนจำนวนไม่น้อยเริ่มเปิดกว้างมากขึ้น

3.3 พัฒนาการของกลุ่มอนุรักษนิยมในการเมืองเกาหลีใต้

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่หนึ่ง : อี ซึงมัน 이승만

รูปภาพ WIKIPEDIA PD

อี ซึงมัน เป็นประธานาธิบดีคนแรกแห่งสาธารณรัฐเกาหลี ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2491 – 15 สิงหาคม พ.ศ. 2503 ซึ่งอยู่ในช่วงที่มีสงครามเย็น และมีสงครามเกาหลีในช่วงปี 2493 – 2496 เป็นผู้นำที่มาจากพรรคการเมืองฝ่ายกลาง นั่นคือ พรรคเสรีนิยม (Liberal Party-LP)

อี ซึงมัน ถูกเรียกว่าเป็นทรราชย์ในคราบพลเรือน เนื่องจากเป็นผู้พาประเทศเข้าสู่ระบอบเผด็จการในปี 1948 – 1960 ดำรงตำแหน่งปกครองยาวนานถึง 12 ปี เขาได้รับตำแหน่งจากการเลือกตั้งในปี 1948 ที่จัดขึ้นโดยสหประชาชาติ อี ซึงมันประกาศกฎอัยการศึกและแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งแรกในวันที่ 17 กรกฎาคม ค.ศ. 1952 ให้ประธานาธิบดีได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน แต่เนื่องจากว่าตัวเขาเองอาจจะไม่ได้รับความนิยมจากประชาชน เขาตระหนักถึงความไม่แน่นอนทางการเมือง เนื่องจากพรรคฝ่ายค้านตรงข้ามเขาคือ พรรคประชาธิปไตยเกาหลี (Korean Democratic Party-KDP) ซึ่งประกอบไปด้วยนักการเมืองที่นิยมฝ่ายขวา เขาจึงเผด็จการทางอ้อมด้วยการที่ ถ้ามีผู้ใดคัดค้านต่อรัฐบาล ให้จับกุมทันทีและมักจะถูกกล่าวว่าเป็นคอมมิวนิสต์ ในสมัยแรกนั้นอาจจะดูไม่ค่อยเป็นการปกครองแบบเผด็จการที่ชัดเจน แต่ต่อมามีสิ่งที่เขาทำก็คือ ยื่นร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญไปยังสมัชชาของสหประชาชาติอีกครั้ง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เป็นที่รู้จักกันในนาม “วิกฤตการณ์

ทางการเมืองปูซาน”(Pusan Political Crisis) (Kil, 2001) ยื่นเรื่องยกเลิกข้อกำหนดการดำรงตำแหน่งของประธานาธิบดี สืบทอดอำนาจตัวเอง ให้ดำรงต่อไปได้อีกตั้งนั้นจึงไม่มีคู่แข่งเกิดขึ้นเพราะไม่มีใครตั้งตัวได้ และที่เขาสามารถแก้ไขรัฐธรรมนูญได้เป็นเพราะใช้กองกำลังทหารตำรวจ คอยกดดัน ช่มชู้สมาชิกสภาจนได้คะแนนเสียงมากพอเพื่อจะแก้รัฐธรรมนูญได้ ไม่ว่าจะประชาชนจะเอือมเผด็จการแค่ไหนเขาก็ชนะเลือกตั้งอีกอยู่ดี เพราะการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งที่มีผู้สมัครเพียงคนเดียว สถานการณ์บ้านเมืองในตอนนั้นกำลังอยู่ในช่วงสงครามเกาหลี จึงเป็นเรื่องง่ายที่จะกล่าวหาว่าคู่แข่งเป็นคอมมิวนิสต์ นอกจากนี้ยังมีการบีบฝ่ายค้านจนหนีออกนอกประเทศ นักการเมืองฝ่ายตรงข้ามที่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนเป็นจำนวนมาก ก็ถูกจับและประหารชีวิต นอกจากนั้นเขายังได้เรียกรับเงินสนับสนุนจากนักธุรกิจที่มีผลประโยชน์กับรัฐบาล ทำธุรกิจแบบได้รับเงินมากมายในการเล่นการเมืองแบบสกปรก ประชาชนจึงต้องหวังพึ่งการเลือกตั้งรองประธานาธิบดีที่จัดขึ้นพร้อมกัน หวังว่าจะมีฝ่ายค้านลงแข่ง แต่สุดท้ายแล้วคะแนนเสียงของอี ซึงมัน ก็ยังชนะถึง 80% ต่อมาในปี 1960 เมื่อประชาชนเห็นว่าไม่สามารถสู้ในระบบได้ เลือกตั้งก็โดนโกง รัฐธรรมนูญก็โดนแก้เพื่อเอื้อให้กับฝ่ายเผด็จการ ประชาชนจึงออกมารวมตัวชุมนุมกัน โดยมีนักเรียน นักศึกษาและแรงงาน ประชาชนโกรธแค้นถึงขีดสุด เหตุการณ์สำคัญก็คือมีการพบศพเด็กมัธยมอายุแค่ 16 ปีถูกทิ้งในทะเล (the death of Kim Ju-Yul) เป็นเด็กที่หายตัวไปหลังเหตุการณ์สลายการชุมนุมที่เพิ่งเกิดขึ้นไม่กี่วันก่อนหน้านั้น ทำให้เกิดการลุกฮือต่อเนื่องมาอีกถึงสองสัปดาห์ จนต้องประกาศสภาวะฉุกเฉิน ทหารตำรวจใช้กระสุนจริงกับประชาชน มีจำนวนผู้เสียชีวิตถึง 186 คน แต่ก็ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ สุดท้าย อี ซึงมัน ก็ตัดสินใจลี้ภัยออกนอกประเทศไปอยู่ที่ฮาวาย 5 ปีก่อนจะเสียชีวิตในที่สุด

ปัจจัยบริบทภายในที่มีผลต่อรูปแบบการปกครองในยุคของรัฐบาลอี ซึงมัน ก็คือ การจัดตั้งพรรคประชาธิปไตยเกาหลี(KDP) ของอี ซึงมัน ซึ่งประกอบไปด้วยนักการเมืองนิยมฝ่ายขวา จัดตั้งขึ้นในปลาย ค.ศ. 1951 สมาชิกพรรคส่วนใหญ่คือกลุ่มที่ต้องการอำนาจ มีลักษณะเป็นเผด็จการอำนาจนิยม และแกนนำของกลุ่มยังเป็นบุคคลสำคัญในแวดวงราชการมาก่อน เมื่อต้องการครองอำนาจต่อจึงต้องใช้วิธีที่ขัดต่อหลักประชาธิปไตย เช่น การใช้กำลังทหารกดดันประชาชนและฝ่ายค้าน รวมถึงให้สินบนในการหาคะแนนเสียงเพื่อชนะการเลือกตั้งในวาระต่อไป จนประสบความสำเร็จในการครองอำนาจยาวนานถึง 12 ปี ลักษณะทางการเมืองในสมัยรัฐบาลชุดนี้มีผลมาจากประวัติศาสตร์การเมืองของเกาหลีใต้ที่ถูกมหาอำนาจญี่ปุ่นรุกราน จนต้องต่อสู้เพื่อไต่เอกราช ทำให้ประชาชนเกาหลีใต้อึดมั่นในอุดมการณ์รักชาติ ไม่คุ้นชินกับแนวคิดทางการเมืองที่เน้นแข่งขัน จนทำให้ประชาชนละเลยที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นมูลเหตุให้อี ซึงมันปกครองประเทศแบบอำนาจนิยม ถึงจะมีแนวคิดอนุรักษนิยมแต่อำนาจของอนุรักษนิยมไม่แข็งแกร่งพอที่จะต่อต้านพรรคฝ่ายขวาที่เป็นพรรคพวกของนายอี ซึงมันได้ จึงทำให้กระแสอนุรักษนิยมในสมัยนี้ไม่ได้มีอำนาจมากนัก อีกปัจจัย คือ ความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมืองระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ ที่ขยายขอบเขตจนเกิดเป็นสงครามเกาหลี (Korean War) ทำให้รัฐบาลอี ซึงมันใช้ประโยชน์จากสถานการณ์กุ่มอำนาจต่อ ต้องเพิ่มอำนาจจัดการกลุ่มที่เข้าข่ายฝักใฝ่คอมมิวนิสต์ ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองและสงครามเกาหลีสงบลง รัฐบาลอี ซึงมันจึงได้ให้สหรัฐอเมริกาเข้ามามีบทบาทในประเทศเพื่อหวังพึ่งพาในการฟื้นฟูประเทศ ในขณะที่สหรัฐอเมริกาก็มองว่าเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะได้ขยายอิทธิพลสกัดกั้นสหภาพโซเวียต จึงเกิดการแบ่งกลุ่ม

ทางการเมืองเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสนับสนุนประชาธิปไตยและฝ่ายต่อต้านประชาธิปไตย ซึ่งพรรคฝ่ายค้านหลักๆถูกจัดเป็นกลุ่มสนับสนุนประชาธิปไตย เมื่อถูกกดดันจากรัฐบาลหนักยิ่งขึ้น ทางพรรคประชาธิปไตยเกาหลี(KDP)จึงได้รวมตัวกับกลุ่มฝ่ายขวาคือ อี และเปลี่ยนชื่อเป็นพรรคชาตินิยมประชาธิปไตย (Democratic Nationalist Party-NDP) ใน ค.ศ. 1949 แต่ปีถัดมาเผชิญปัญหาความแตกแยก จึงได้มีการปรับเปลี่ยนเป็นพรรคประชาธิปไตย (Democratic Party-DP) หลังจากยุคของ อี ซึงมันแล้ว ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อรูปแบบการปกครอง คือ บทบาทของสหรัฐอเมริกา ที่เข้ามาฟื้นฟูภาวะเบียดเบียนเกาหลี จัดวางแนวคิดการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ฝึกฝนชาวเกาหลีใต้ให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ เพื่อให้ปกครองตนเองได้ เพื่อสกัดกั้นอำนาจของคอมมิวนิสต์เกาหลีเหนือ รวมถึงอิทธิพลจากจีนและรัสเซีย จัดตั้งรัฐบาลและที่สำคัญสหรัฐอเมริกายังเป็นฝ่ายสำคัญที่คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนรัฐบาลของอี ซึงมัน ให้ขึ้นมาใช้อำนาจยาวนานอีกด้วย ต่อมาเกาหลีใต้ก็ได้เข้าสู่ยุคใหม่ อำนาจกลับมาสู่พลเรือนอีกครั้งและเริ่มกระบวนการเข้าสู่ประชาธิปไตย มีการแก้รัฐธรรมนูญครั้งใหญ่และแต่งตั้งตั้งชุดรัฐบาลชุดใหม่ขึ้นมาปกครอง

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่ 2 : Yun Bo-sun 윤보선

รูปภาพจาก WIKIPEDIA

รูปภาพจากเว็บไซต์ OPEN ARCHIVE KOREA DEMOCRACY FOUNDATION

Yun Bo-sun ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2503 – 24 มีนาคม พ.ศ. 2505 เป็นนักการเมืองจากพรรคประชาธิปไตย (Democratic Party-DP) ปกครองแบบเพิ่มอำนาจให้สภาที่ตั้งขึ้นมาใหม่ ใช้ระบบรัฐสภาอำนาจสูงสุดอยู่ที่นายกรัฐมนตรี นำโดยนายกรัฐมนตรี ชาง มย็อน (Chang Myun) เป็นยุคที่ผู้มีอำนาจทางการเมืองฝ่ายซ้ายเริ่มผลักดันสถานการณ์การเมือง เริ่มมีความเคลื่อนไหวทางการเมือง ผู้มีอำนาจมีทิศทางความคิดไปในทางอนุรักษนิยม เริ่มที่จะต่อต้านระบบรัฐบาลชุดเก่า มีนายกรัฐมนตรี ชาง มย็อน เป็นผู้นำที่ต้องการจัดการกับพรรคพวกของนาย อี ซึงมันและวางแผนปฏิรูปกองทัพใหม่ แต่ระบบปกครองนี้ก็ล้มเหลวลง Yun Bo-sun ดำรงตำแหน่งหนึ่งวาระ การเลือกตั้งครั้งต่อมา คู่แข่งมีคะแนนเสียงชนะเกินมาไม่กี่คะแนน ฝ่ายค้านที่ชนะก็ยังคงเป็นฝ่ายอำนาจเก่าที่ยังคงมีรูปแบบการปกครองแบบอำนาจนิยมอยู่ จึงทำให้การกวาดล้างเครือข่ายของ อี ซึงมัน ไม่เป็นผลสำเร็จ ในช่วงนั้นประชาชนเกาหลีใต้ยังไม่ทันได้พักจากความยุ่งเหยิงของอี ซึงมันก็ต้องมาพบกับความล้มเหลวอีกครั้ง Yun Bo-sun จึงไม่ได้มีบทบาททางการเมืองมากนัก กระแสของอนุรักษนิยมจึงไม่ค่อยได้แสดงบทบาทให้เห็นในการเมือง เมื่อรัฐบาลชุดนี้สิ้นสุดลง จึงต้องเกิดเป็นรัฐบาลผู้นำชุดใหม่ขึ้นมาปกครอง ซึ่งก็คือยุคที่มีนายพล พัก จองฮี เข้ามาทำการรัฐประหารยึดอำนาจ

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่สาม : พัก จองฮี 박정희

รูปภาพจาก WIKIPEDIA

รูปภาพจากเว็บไซต์ the MOMENTUM

พัก จองฮี ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2506 – 26 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เป็นนักการเมืองจากพรรคสาธารณรัฐประชาธิปไตย (Korean Democratic Party-KDP)

หลังจากการลาออกจากตำแหน่งของอี ซึงมัน สถานะทางการเมืองของเกาหลีใต้ตกต่ำมาก ถึงแม้ว่าจะมีรัฐบาลของประธานาธิบดีคนที่สอง นั่นคือ ประธานาธิบดี ยู่น โบซ็อน และนายกรัฐมนตรี ดร.ชางมย็อน เข้ามาปกครองเป็นผู้นำได้แค่วาระหนึ่งในวันที่ 23 สิงหาคม ค.ศ.1960 แต่สถานะของประเทศยังคงย่ำแย่ เกิดการแบ่งฝักฝ่าย รัฐบาลมีอุดมการณ์ความคิดไม่ตรงกัน การบริหารประเทศจึงอ่อนแอลง รัฐบาลไม่สามารถบริหารจัดการควบคุมสถานการณ์ต่างๆได้ ด้านการค้าเศรษฐกิจและสังคมของประเทศก็ค่อยๆเสื่อมลงไปด้วย สภาพสังคมและการเมืองในตอนนั้นจึงเป็นสาเหตุปัจจัยที่เป็นบริบทภายในที่สำคัญที่ทำให้ฝ่ายทหารเริ่มให้ความสนใจและเริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมืองนั่นเอง จนในที่สุดเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม ค.ศ.1961 ฝ่ายทหารนำโดยนายพล พัก จองฮีและกองกำลังได้เข้ารัฐประหาร ยึดอำนาจจากรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีชาง มย็อน ได้สำเร็จ การเมืองเกาหลีใต้ก็กลับกลายมาเป็นระบอบเผด็จการอีกครั้ง แต่การรัฐประหารครั้งนี้ พัก จองฮีมองว่าสภาพของประเทศที่กำลังย่ำแย่ถึงขีดสุดแสดงให้เห็นถึงความต้องการของประชาชนที่อยากจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น⁷ ส่งผลให้เป็นการรวบอำนาจรัฐประหารที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก รูปแบบการปกครองระบอบอำนาจนิยมกลับมาอีกครั้ง เป็นช่วงรัฐบาลที่มีรูปแบบการปกครองตรงข้ามกับกระแสนุรักษ์นิยมอย่างชัดเจน เนื่องจากพัก จองฮีเน้นการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก เปิดเสรี เปิดโอกาสให้ประเทศมากขึ้น ไม่ได้ยึดมั่นกับความเป็นชาติมาก เขาสามารถพัฒนาประเทศเป็นประเทศอุตสาหกรรมแนวหน้า พัฒนาเศรษฐกิจประเทศ ให้กลุ่มนักธุรกิจรายใหญ่ในประเทศเข้ามามีบทบาททางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ร่วม ในส่วนของด้านการศึกษา ก็พัฒนาขึ้นเช่นเดียวกัน ชนชั้นกลางเริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากขึ้น จึงทำให้เกิดการแบ่งจุดยืนทางการเมืองเป็น 2 ฝ่าย นั่นคือ กลุ่มนิยมพัก (pro-Park) และกลุ่มต่อต้านพัก (anti-Park) เกิดการรวมตัวของปัญญาชนและชนชั้นกลางเพื่อต่อต้านรัฐบาลพัก จองฮี มีการเดินขบวนขับไล่เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม เรียกร้องให้จัดการเลือกตั้งอย่างเป็นธรรมและขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ เกิดการประท้วงมากมายจนรัฐบาลต้อง

⁷ พัก จองฮี, *พลังแห่งประชาชนชาติ*, พิมพ์ครั้งที่ 1, แปลโดย กนิษฐา กาญจนจारी (กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา, 2518) 83 – 84.

ประกาศสภาวะฉุกเฉินและออกร่างรัฐธรรมนูญใหม่ นั่นคือ รัฐธรรมนูญระบอบยูซิน ที่มีเนื้อหาว่าสามารถให้ผู้นำดำรงตำแหน่งได้ตลอดกาล และสามารถประกาศใช้อำนาจในยามฉุกเฉินได้ (ดำรง ฐานติ, 2542: 44) เป็นช่วงที่สภาพการเมืองเป็นเผด็จการอย่างเต็มตัว รัฐบาลคุมอำนาจทั้งหมด มีการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน จับกุมผู้ไม่เห็นด้วยที่ต่อต้านรัฐบาล จับกุมนักศึกษาที่ออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง ถึงแม้จะมีการลงโทษฝ่ายค้านหรือกลุ่มคนที่ต่อต้านอย่างรุนแรง แต่การรวมตัวเดินขบวนประท้วงก็ยังคงมีอยู่เรื่อยๆ จนในที่สุดนักการเมืองบางส่วนภายในรัฐบาลก็เกิดความไม่พอใจ เกิดการขัดแย้งกันจนเกิดเป็น “เหตุการณ์ลอบสังหารพัค จองฮี” ในวันที่ 6 ต.ค. พ.ศ. 2522 โดยนาย คิม แดจู ผู้อำนวยการสำนักงานสืบความลับ

การบริหารของรัฐบาลพัค จองฮี เป็นช่วงที่ยึดรวมอำนาจกลับมาหลังจากที่ประเทศกำลังย่ำแย่ รัฐเป็นผู้นำขับเคลื่อนพัฒนา หรือเรียกได้ว่า “เผด็จการที่มุ่งเน้นการพัฒนา” บนพื้นฐานของระบบรัฐนิยม-ชาตินิยม ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการปกครองส่วนใหญ่จะเป็นบริบทภายในประเทศ ส่วนสำคัญเกิดขึ้นจากประสบการณ์สงครามเกาหลี และบริบทโลกยุคสงครามเย็น นั่นเอง⁸ ในส่วนของบริบทจากภายนอก ในช่วงรัฐบาลนี้ประเทศมหาอำนาจอื่นๆ ก็ได้เข้ามามีบทบาทบ้าง มีสหรัฐอเมริกาที่เป็นมหาอำนาจหลักในการให้การสนับสนุน และยังมีแนวคิดการพัฒนาประเทศให้เป็นสมัยใหม่ที่ได้แนวคิดมาจากรากฐานอิทธิพลที่อยู่ภายใต้อาณานิคมของญี่ปุ่น แต่ความวุ่นวายขัดแย้งภายในค่อนข้างมีความรุนแรงที่ทำให้รัฐบาลต้องแข่งกร้าว ค่อนข้างเป็นเผด็จการแบบสุดโต่ง ใช้อำนาจเพื่อมาควบคุมสถานการณ์ทางการเมืองในช่วงเวลานั้น

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่ 4 : ชเว กยูฮา 최규하

รูปภาพจาก WIKIPEDIA

รูปภาพจากเว็บไซต์ WAY MAGAZINE ORIGINAL

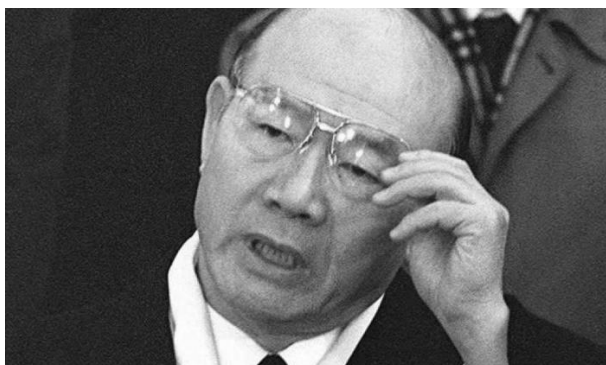
⁸ Lee Byeong-cheon, “The Political Economy of Developmental Dictatorship,” in *Developmental Dictatorship and The Park Chung-Hee Era: The Shaping of Modernity in the Republic of Korea*, ed. Lee Byeong-cheon, trans. Kim Eungsoo and Cho Jaehyun (New Jersey: Homa and Sekey Books), 21.

ชเว กยูฮา ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2522 – 16 สิงหาคมพ.ศ. 2523 เป็นนักการเมืองอิสระจากพรรคเสรีนิยม ที่ดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีได้เพียงแค่ 1 ปีหลังจากการรัฐประหารของนายพลพัค จองฮี ที่ครองตำแหน่งยาวนานถึง 18 ปีถูกลอบสังหาร ชเว กยูฮา ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ถูกรับเลือกให้ขึ้นมาเป็นประธานาธิบดีคนต่อไป โดยชเว กยูฮาได้ให้คำสัญญาว่าจะจัดการเลือกตั้งตามวิถีทางประชาธิปไตย ที่เป็นการเลือกตั้งภายใต้ระบบพรรค เช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่เข้ามาแทนที่รัฐธรรมนูญฉบับเผด็จการอย่างรัฐธรรมนูญชิน(Yushin regime) ที่ล้มเหลวไป คำพูดและการเคลื่อนไหวของชเว กยูฮา ทำให้ประชาชนให้ความนิยม จนในที่สุดก็ชนะการเลือกตั้งในเดือนธันวาคมปี พ.ศ. 2522 ปีเดียวกันนั้นและขึ้นเป็นประธานาธิบดีคนที่สี่ของสาธารณรัฐเกาหลี แม้ว่าชเว กยูฮา จะมีตำแหน่งประธานาธิบดีของสาธารณรัฐที่สี่แล้ว แต่อำนาจทางการเมืองของผู้นำที่แท้จริงกลับยังอยู่ที่กลุ่มทหาร ยังคงเป็นรูปแบบการปกครองในระบอบอำนาจนิยมของฝ่ายทหารเดิม ทำให้พรรคการเมืองฝ่ายขวาอื่นๆหรือพรรคที่มีแนวคิดแบบอนุรักษนิยมไม่ได้มีบทบาทความเคลื่อนไหวทางการเมือง กระแสอำนาจอนุรักษนิยมจึงไม่ได้โดดเด่นในช่วงสมัยรัฐบาลนี้ ฝ่ายทหารนำโดยนายพลชอน ดูฮวาน และนายพลโน แทอู เป็นแกนนำหลัก ในวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2522 นายพลทั้งสองเข้าจับกุมผู้บัญชาการทหารบกและนายพลอื่นๆอีกหลายสิบคน ด้วยข้อกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การลอบสังหารประธานาธิบดีพัค จองฮี และการกระทำดังกล่าวได้นำไปสู่การขัดแย้งกันของฝ่ายทหารแต่ละฝ่าย สุดท้ายนายพลชอน ดูฮวานและนายพลโน แทอูก็สามารถยึดอำนาจได้สำเร็จในช่วงต้นปีพ.ศ. 2523 พร้อมแต่งตั้งตนเองและกองกำลังเข้าดำรงตำแหน่ง

ในเดือนเมษายน พ.ศ.2523 ด้วยความกดดันที่เพิ่มขึ้นจากทั้งฝ่ายนายพลชอน ดูฮวานและนักการเมืองคนอื่น ๆ ชเว กยูฮาจึงได้แต่งตั้งชอน ดูฮวานเป็นผู้บัญชาการหน่วยข่าวกรองกลางในเดือนพฤษภาคม ชอน ดูฮวานได้ประกาศกฎอัยการศึกและล้มเลิกสิ่งที่เป็นของรัฐบาลพลเรือนทั้งหมด กลายเป็นผู้มีอำนาจโดยพฤตินัยของประเทศ ต่อมามีกลุ่มปัญญาชนและนักศึกษารุกฮือทำการประท้วงทั่วทั้งโซลและกวางจู จนเกิดเป็น “เหตุการณ์การเรียกร้องประชาธิปไตยในกวางจูปี 2523” การประท้วงที่กวางจูยังคงดำเนินต่อไปเป็นผลให้เกิดการฆาตกรรมหมู่ที่กวางจู มีผู้เสียชีวิตประมาณ 937 คนภายในห้าวันหลังจากการใช้กำลังทหารของชอน เข้าปราบปราม⁹ หลังจากนั้น ชเว กยูฮาก็ได้ลาออกจากตำแหน่ง ส่งผลให้นายพลชอน ดูฮวานที่พร้อมจะยึดอำนาจขึ้นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนถัดไป

⁹ Flashback: The Kwangju massacre. [BBC News](https://www.bbc.com/news/world-asia-19980517). May 17, 2000.

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่ 5 : ชอน ดูฮวาน 전두환

รูปภาพจากเว็บไซต์ SANOOK.COM

รูปภาพจากเว็บไซต์อิสรภาพแห่งความคิด ไทยโพสต์ THAIPOST.NET

ชอน ดูฮวาน ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2523 – 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 และอีกวาระคือตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 – 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531 เป็นนักการเมืองฝ่ายขวาจากพรรคยุติธรรมประชาธิปไตย

การเข้ามาถืออำนาจเป็นผู้นำของชอน ดูฮวาน เป็นช่วงที่สภาวะทางการเมืองค่อนข้างรุนแรง มีการใช้วิธีการปราบปรามกลุ่มผู้เรียกร้องประชาธิปไตย แต่พลังของประชาสังคมที่มีบุคคลในหลากหลายอาชีพมารวมตัวกันได้เพิ่มจำนวนขึ้นและจัดองค์กรที่เข้มแข็งขึ้น ทำให้การชุมนุมต่อต้านรัฐบาลและการเรียกร้องการปฏิรูปการเมืองจึงสามารถดำเนินต่อไปได้ เกิดการชุมนุมที่นำไปสู่เหตุการณ์ “การลุกฮือของประชาชนกวางจู” ระหว่างวันที่ 18 พ.ค. - 27 พ.ค. 2523 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 10 วัน เป็นหนึ่งเหตุการณ์ที่รุนแรงมากในประวัติศาสตร์การเมืองเกาหลีใต้ มีนักศึกษาเสียชีวิตจำนวนมาก จึงกลายเป็นบริบทภายในที่เป็นปัจจัยเร่งให้ประชาชนเข้าร่วมการชุมนุมมากขึ้น และขยายขอบเขตเป็นการชุมนุมใหญ่ขึ้นทั่วประเทศ ในเดือนมิถุนายน ค.ศ.1987 กลุ่มผู้นำทางการเมืองจึงจำเป็นต้องรับข้อเรียกร้องในการขอปฏิรูป โดยแก้ไขรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย (วิเชียร อินทะสี, 2556) ความสำเร็จดังกล่าวนี้ ถือเป็นความเข้มแข็งของพลังประชาชนและประชาสังคมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยเกิดขึ้น รัฐธรรมนูญของเกาหลีใต้ฉบับแก้ไข ค.ศ.1987 ได้ใช้งานมาจนถึงปัจจุบัน กำหนดให้ประชาชนเป็นผู้ลงคะแนนเสียง เลือกตั้งประธานาธิบดีโดยตรง มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปีและดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียวเท่านั้น เพื่อป้องกันการผูกขาดอำนาจ ประชาชนเป็นผู้ทำหน้าที่เลือกผู้บริหารและสมาชิกองค์กรปกครองท้องถิ่น ให้สิทธิเสรีภาพกับสื่อสารมวลชน และรัฐบาลต้องให้ความสำคัญในด้านสิทธิมนุษยชน (วิเชียร อินทะสี, 2556) ดังนั้นประชาชนจึงมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และตรวจสอบการบริหารงานของรัฐบาลได้ ซึ่งถือว่ากระบวนการความเป็น ประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ได้เริ่มต้นขึ้นอย่างเป็นทางการระหว่างปี ค.ศ.1980-1987 เปลี่ยนผ่านจากยุคเผด็จการทหารหลังสงครามคาบสมุทรเกาหลี ซึ่งเป็นช่วงเหตุการณ์ปราบปรามผู้ชุมนุมที่ควางจูจนถึงการรับข้อเรียกร้องแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น ประชาสังคม ถือเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญให้เปลี่ยนรูปแบบการปกครองมาเป็นประชาธิปไตยในเกาหลีใต้ หลังจากเปลี่ยนระบอบการเมืองจากระบอบอำนาจนิยมที่มีทหารเป็นผู้ปกครองสูงสุดมาเป็นระบอบประชาธิปไตยแล้ว การเมืองของเกาหลีใต้ก็ไม่ได้กลับไปสู่ระบอบอำนาจนิยมเช่นเดิม ถือเป็น

เป็นผลจากการแสดงบทบาทอย่างสำคัญของประชาสังคม และประชาชน ในการเรียกร้องและตรวจสอบการบริหารงานของรัฐบาล หลังลงจากตำแหน่งประธานาธิบดีในปี 2531 ขอนดุษวาน ถูกตั้งข้อกล่าวหามากมาย รวมถึงการทุจริตที่ทำให้เขาต้องออกแถลงการณ์ต่อสาธารณะเพื่อขอโทษต่อความผิดพลาดในอดีตระหว่างดำรงตำแหน่งและได้รับบริจาคเงินกว่า 16,000 ล้านบาท ให้กับกองทุนการเมืองและกองทุนอื่นๆ ก่อนจะไปลี้ภัยในวัดพุทธแห่งหนึ่งจังหวัดคังวอน แต่ก็กลับมาอยู่บ้านพักของตัวเองในปี 2533 จนกระทั่งปี 2539 นายขนดุษวาน ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดฐานกบฏและการฝ่าฝืนคำสั่งจากการรัฐประหารเมื่อปี 2522 และเป็นรัฐบาลที่จุดชนวนให้เกิดเหตุการณ์การสังหารหมู่ประชาชนในควังจู ไปจนถึงการรับสินบนระหว่างเป็นประธานาธิบดี โดยนายขน ดุษวานถูกตัดสินประหารชีวิต แต่ภายหลังก็ได้รับการอภัยโทษ ขอน ดุษวานเคยให้สัมภาษณ์กับสถานีโทรทัศน์เอสบีเอสเมื่อปี 2545 ว่าการประท้วงในควังจูเป็นการก่อ ‘จลาจล’ โดยประชาชนที่ติดอาวุธ ดังนั้นจึงไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากการใช้กฎอัยการศึกและกองทัพเข้าควบคุม ส่วนในบันทึกปี 2560 ขอน ดุษวานเขียนเอาไว้ว่า “ไม่มีคำใดจะบรรยายเหตุการณ์ลูกฮือ 18 พ.ค. ได้นอกจากการจลาจล” นอกจากนี้เขายังอ้างว่าไม่ได้สั่งการให้ทหารยิงผู้ประท้วงที่ควังจู ความเห็นดังกล่าวทำให้เขาถูกดำเนินคดี นอกจากนี้ ยังมีรายงานระบุว่ามีการเมืองฝ่ายอนุรักษ์นิยมที่สนับสนุนขนดุษวาน กล่าวหาโดยไม่มีหลักฐานว่าการประท้วงในควังจูถูกสั่งการโดยผู้ฝึกฝืนเกาหลีเหนือ¹⁰ กระแสข่าวการเมืองฝ่ายอนุรักษ์นิยมในตอนนั้นค่อนข้างให้การสนับสนุนฝ่ายของนายขน ดุษวาน ทำให้นายขน ดุษวานไม่ต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อเหตุการณ์การประท้วงที่ควังจู เพียงแต่ว่าเขาเป็นประธานาธิบดีในช่วงนั้น ทำให้ต้องแสดงความรับผิดชอบ จะเห็นได้ว่ากระแสอนุรักษ์นิยมในเกาหลีใต้ค่อยๆปรากฏให้เห็นผ่านการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ละเล็กละน้อย

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่ 6 : โน แทอู 노태우

รูปภาพจาก WIKIPEDIA

รูปภาพจากเว็บไซต์ KHAOSOD ONLINE

โน แทอู ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531 – 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536 เป็นนักการเมืองจากพรรคยุติธรรมประชาธิปไตย เป็นประธานาธิบดีคนแรกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจาก

¹⁰กองบรรณาธิการ THE OPENER. (2021, 2 ธันวาคม). ‘ขนดุษวาน’ เผด็จการที่แม่ล้วงลับ คนเกาหลีใต้ก็ไม่อาจให้อภัย.

สืบค้นจาก <https://theopener.co.th/node/675>

ประชาชน โน แทอูได้รับการวางตัวแต่งตั้งมาจากรัฐบาลอนุรักษ์นิยมของซอน ดูฮวาน ให้เป็นทายาททางการเมืองคนต่อไป เนื่องจากเขาเป็นหนึ่งในบุคคลสำคัญทางการเมืองสมัยซอน ดูฮวาน แต่สถานการณ์บ้านเมืองขณะนั้นมีแรงกดดันจำนวนมากให้ต้องจัดการเลือกตั้งในปี 2530 ซึ่งถือเป็นการเลือกตั้งที่เป็นจุดเปลี่ยนของการเมืองเกาหลีใต้จากระบอบเผด็จการไปสู่ประชาธิปไตย (Democratic Transition) ด้วยปัจจัยที่เอื้อให้กับนายโน แทอูทุกอย่าง รวมถึงผู้สมัครฝ่ายเสรีนิยมหรือฝ่ายค้านแย่งชิงคะแนนกันเอง ทำให้ความขัดแย้งทางอุดมการณ์นี้เป็นบริบทภายในที่เป็นปัจจัยให้นายโน แทอูชนะการเลือกตั้งขึ้นดำรงตำแหน่งไปได้อย่างง่ายดาย เป็นประธานาธิบดีที่มาจากการเลือกตั้งคนแรก เมื่อปี 2531 และปกครองถึงปี 2536 ท่ามกลางความแตกแยกของชาวเกาหลี ที่มีทั้งพรรคฝ่ายสนับสนุนและพรรคฝ่ายค้าน การปกครองของโน แทอูในช่วงนั้นเป็นช่วงที่คอมมิวนิสต์กำลังค่อยๆ ล่มสลายลง และกำแพงเบอร์ลินถูกทำลาย ในส่วนของปัจจัยภายนอก คือ การที่กระแสประชาธิปไตยเริ่มแพร่ไปทั่วสหรัฐอเมริกา โดยประธานาธิบดีจอร์จ บุช ประกาศ “ระเบียบโลกใหม่” (New World Order) ที่มีสาระสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1. ค่านิยมประชาธิปไตย 2. สิทธิมนุษยชน 3. เศรษฐกิจแบบเสรีนิยม สงครามเย็นที่สิ้นสุดลงทำให้นายโน แทอูเริ่มสร้างความสัมพันธ์กับชาติต่างๆ ฝั่งยุโรปตะวันออกเป็นบริบทภายนอกที่มีผลต่อรูปแบบการปกครองของตน เช่น ฮังการี ในปี 2532 ตามด้วยรัสเซีย ปี 2535 และจีนในปี 2535 นอกจากนี้ยังสานสัมพันธ์กับฝั่งเกาหลีเหนือเปิดการพบปะเจรจากันเป็นครั้งแรก และมีแถลงการณ์ร่วมที่จะปลดอาวุธนิวเคลียร์ในคาบสมุทรเกาหลี แต่ความสัมพันธ์ระหว่างสองเกาหลีกลับขึ้นๆ ลงๆ ไม่ได้เจรจากันอย่างง่ายดาย ช่วงนี้เกาหลีใต้ยังได้มีการเป็นเจ้าภาพจัดงานมหกรรมโอลิมปิก 1988 ในปีพ.ศ.2531 จัดขึ้นที่โซล เพื่อแสดงถึงการพลิกฟื้นประเทศจากสงครามเกาหลี ช่วงปี 2493-2596 ขึ้นมาเป็นชาติที่มีความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจอีกครั้ง โดยให้คำมั่นสัญญาว่าจะปฏิรูปอย่างกว้างขวาง จะเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่อย่างมากมาย ปรับปรุงรัฐธรรมนูญให้มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นและมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีโดยตรง

แต่ระหว่างการดำรงตำแหน่งของโน แทอู คดีการก่อชนวนความรุนแรงเหตุการณ์สังหารหมู่ในกวางจูยังคงพิจารณาอยู่ โน แทอูเองก็ได้ถูกศาลตัดสินว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับนายซอน ดูฮวาน จึงถูกตัดสินโทษให้จำคุก 22 ปี โน แทอูถูกหลายฝ่ายมองว่าเป็นประธานาธิบดีที่ขาดเสน่ห์และขาดความแข็งแกร่งของผู้นำ รูปแบบการเมืองการปกครองของเกาหลีใต้ในช่วงนี้แสดงให้เห็นว่ากระแสของฝ่ายอนุรักษ์นิยมที่สนับสนุนซอน ดูฮวานน่าจะค่อยๆ เคลื่อนไหวมากขึ้น โดยผ่านการใช้กติกาความเป็นพรรคประชาธิปไตยด้วยแนวคิดอนุรักษ์นิยม ทำให้นายโน แทอูถูกตัดสินว่ามีส่วนเกี่ยวข้องที่คอยสนับสนุนนายซอน ดูฮวาน ต่อมาโน แทอูก็ได้เผชิญวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองมากกว่ายุคของซอน ดูฮวาน ซึ่งมักใช้กฎหมายความมั่นคงกดดันฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองและจำกัดเสรีภาพในการแสดงออก โดยอ้างเรื่องความสงบเรียบร้อยทางสังคมและอ้างบริบทจากภายนอกนั้นคือ ภัยคุกคามจากเกาหลีเหนือ แต่สุดท้ายก็ได้รับ

การอภัยโทษในที่สุดด้วยเหตุผลที่ว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมความปรองดองแห่งชาติจากรัฐบาลชุดต่อไปที่ นำโดย ประธานาธิบดี คิม ยองซัม และประธานาธิบดีคิม แดจุง ที่เป็นผู้นำฝ่ายค้านที่แย่งชิงคะแนน เสียงกันเองในการเลือกตั้งที่แข่งกับโน แทอู

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่ 7 : คิม ยองซัม 김영삼

รูปภาพจากเว็บไซต์ WAY MAGAZINE ORIGINAL

รูปภาพจากเว็บไซต์ MGR ONLINE

คิม ยองซัม ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2536 – 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2541 เรือน และดำรงตำแหน่งหนึ่งวาระเป็นระยะเวลา5ปี เป็นนักการเมืองและนักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย จากพรรคเกาหลีใหม่ ซึ่งเป็นพรรคที่เป็นฝ่ายค้านในสมัยรัฐบาลของประธานาธิบดีโน แทอู และเป็นฝ่าย ค้านทางการเมืองของเกาหลีใต้มาอย่างยาวนานตลอด 30 ปี คิม ยองซัมเป็นประธานาธิบดีคนแรกของ เกาหลีใต้ที่เป็นพลเรือน โดยเขาเป็นผู้นำในโครงการต่อต้านการฉ้อราษฎร์บังหลวง และจับกุมอดีต ประธานาธิบดี 2 คนคือ ชอน ดูฮวานและโน แทอู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูประบบแซบโบล การลงโทษ ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงกระบวนการยุติธรรมที่ไม่มีกองกำลังทหารเข้ามาแทรกแซง นอกจากนี้ยังมีนโยบาย ทางด้านการต่างประเทศที่สำคัญเรียกว่า นโยบายเชกเยฮวา อีกด้วย คิม ยองซัมได้รับเลือกเป็นหัวหน้าพรรค ประชาธิปไตยใหม่ ซึ่งชนะการเลือกตั้งในปี 2521 แต่ไม่ได้มีอำนาจเพราะรัฐธรรมนูญชิน คิม ยองซัม ยึดมั่น ในนโยบายประชาธิปไตยที่จะไม่ประนีประนอมหรือร่วมมือกับพรรคสาธารณรัฐประชาธิปไตยของพรรค จนกว่ารัฐธรรมนูญชินจะยกเลิกไป คิมถูกไล่ออกจากสภาแห่งชาติเมื่อเขาได้เคลื่อนไหวกิจกรรมทางการเมือง และห้ามยุ่งเกี่ยวกับการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 จนถึงปี พ.ศ. 2528 ในปี 2526 คิมได้อุดอาหารประท้วงเผด็จ การ ชอน ดูฮวาน เป็นเวลา 21 วันและคิม ยองซัมยังได้แสดงความคิดเห็น วิจารณ์ความเป็นระบอบเผด็จการ ของพรรค ซึ่งอาจทำให้เขาถูกลงโทษจำคุกภายใต้รัฐธรรมนูญชิน พรรคมีความตั้งใจที่จะถอดถอนคิม ยองซัม ออกจากตำแหน่งทางการเมืองเช่นเดียวกับสั่งจำคุกคิม แดจุง และใช้คำสั่งจากสำนักงานข่าวกรองกลาง (KCIA) วางแผนดำเนินการในเดือนสิงหาคม 2523 ในเวลาต่อมาศาลได้มีคำสั่งให้ยุติบทบาทหัวหน้าพรรค ประชาธิปไตยใหม่ชั่วคราว

ในตอนนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการปกครองของคิม ยองซัม ก็คือบริบทภายนอก การที่คิมได้ยื่นคำร้องขอให้สหรัฐอเมริกาหยุดสนับสนุนพรรคเผด็จการ นั่นคือ พรรคยูติธรรมประชาธิปไตย ซึ่งเป็นพรรคของนายชอน ดูฮวานและโน แทอูที่จัดว่าเป็นพรรคการเมืองฝ่ายอนุรักษนิยม โดยได้ออกคำเตือนขั้นรุนแรงว่าห้ามจับกุมสมาชิกพรรคฝ่ายค้านมาลงโทษ เมื่อคิม ยองซัมถูกไล่ออกจากสภาแห่งชาติในเดือนตุลาคม 2522 สหรัฐอเมริกาก็ได้เรียกตัวเอกอัครราชทูตกลับวอชิงตัน ดี.ซี. และสมาชิกสภานิติบัญญัติอีก 66 คนได้ขอลาออกจากสภาแห่งชาติ และเมื่อสิ่งนั้นเป็นที่รับรู้รัฐบาลเกาหลีใต้มีแผนที่จะยอมรับการลาออก ทำให้เกิดการลุกฮือขึ้นที่ปูซาน บ้านเกิดของคิม ยองซัม เป็นผลให้เกิดการประท้วงครั้งใหญ่ที่สุดนับตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีอี ซึงมัน และเหตุการณ์ได้ขยายไปถึงเขตมาชานและเมืองอื่นๆ รัฐบาลของคิม ยองซัมพยายามที่จะปฏิรูปรัฐบาลและเศรษฐกิจ พยายามปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยต้องการให้สมาชิกรัฐบาลและบรรดานายทหารยื่นบัญชีทรัพย์สินให้ตรวจสอบ ทำให้เกิดการลาออกของข้าราชการระดับสูงและรัฐมนตรีหลายคนกะทันหัน คิม ยองซัมได้ทำการนิรโทษกรรมให้กับนักโทษทางการเมืองหลายพันคน และได้ถอนคำพิพากษาในคดีอาญาของผู้ประท้วงเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งถูกจับในเหตุการณ์ขบวนการเรียกร้องประชาธิปไตยในกวางจูซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์รัฐประหาร 12 ธันวาคม แต่ลูกชายคนที่สองของคิม ยองซัมเองก็ได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริต ทำให้พรรคร่วมรัฐบาลใหม่ของเขาเสื่อมเสีย พรรคเสรีนิยมประชาธิปไตยจึงสูญเสียความเชื่อถือ และเสียที่นั่งหลักในสภาแห่งชาติในปี พ.ศ. 2539 ล้มหลังจากนั้นก็เกิดเหตุการณ์ที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นลูกโซ่ ดึงเกาหลีใต้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของวิกฤตการณ์ทางการเงินในเอเชีย พ.ศ. 2540 ในระหว่างปีสุดท้ายในการดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของคิม ยองซัม

เกาหลีใต้ภายหลังสงครามเย็นได้เพิ่มความร่วมมือด้านต่างๆ กับประเทศอื่น ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก และได้หันมาให้ความสำคัญกับ Soft Power ในปี ค.ศ. 1993 เมื่อประธานาธิบดีคิม ยองซัม เห็นความสำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมวัฒนธรรม (Cultural Industry) โดยเขามีวิสัยทัศน์ว่า “ในศตวรรษที่ 21 ศิลปะและวัฒนธรรมจะเป็นอุตสาหกรรมที่ทรงอำนาจผ่านการพัฒนาสื่อที่ทันสมัย การแข่งขันระหว่างชาติมหาอำนาจต่างๆ จะเข้มข้นด้วย ‘สงครามวัฒนธรรม’ ดังนั้น เกาหลีต้องพัฒนาสินค้าทางวัฒนธรรมที่ตอบสนองวิสัยทัศน์ไปสู่ระดับนานาชาติ และเพิ่มมูลค่าของสินค้า” นอกจากนี้คิม ยองซัมยังได้ปรับโครงสร้างหน่วยงานทหารให้เหลือเพียงด้านการทหารและปกป้องประเทศ (วิเชียร อินทะสี, 2556 : 200) เมื่อดูจากโครงการและนโยบายแนวคิดของนายคิม ยองซัมแล้ว จะเห็นได้ว่ามีรูปแบบการปกครองที่มีแนวคิดแบบเสรีนิยม ซึ่งเป็นขั้วตรงข้ามกับฝ่ายอนุรักษนิยมอย่างชัดเจน ทำให้อาจกล่าวได้ว่ากระแสอนุรักษนิยมถูกชะลออำนาจและลดบทบาททางการเมืองลง กระแสเสรีนิยมกลับมาเคลื่อนไหวมากขึ้น ต่อมาเมื่อคิม ยองซัมดำรงตำแหน่งครบวาระ เขาก็ได้ลงจากตำแหน่งประธานาธิบดีและเดินทางไปทั่วโลก เพื่อเคลื่อนไหวสนับสนุนประชาธิปไตย และกล่าวปาฐกถาในหัวข้อ “โลกที่ก้าวไปข้างหน้ากับประชาธิปไตยใหม่” กล่าวที่ไต้หวัน ในปี พ.ศ. 2550

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่ 8 : คิม แดจุง 김대중

รูปภาพจากเว็บไซต์ WAY MAGAZINE ORIGINAL

รูปภาพจาก WIKIPEDIA

คิม แดจุง ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2541 – 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2546 เป็นนักการเมืองจากพรรคประชาธิปไตยเกาหลีใหม่ (New Democratic Party) คิม แดจุงได้ตั้งพรรคขึ้นมาใหม่ที่มีชื่อว่า National Congress for New Politics ช่วงปลาย ค.ศ.1997 ปลายสมัยการปกครองของคิม ยองซัมได้มีการจัดการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ ปรากฏว่านายคิม แดจุง จากพรรคฝ่ายค้านได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งนี้ รูปแบบการปกครองของนายคิม แดจุงไม่ได้แตกต่างไปจากรูปแบบของคิม ยองซัมมากนัก เพียงแต่ว่าคิม แดจุงเป็นนักการเมืองที่มีชื่อเสียงในระดับหนึ่งในวงการการเมืองมาอย่างยาวนาน ด้วยประสบการณ์ที่เขามีทำให้เขามีไหวพริบพร้อมที่จะดำรงตำแหน่ง ทำให้ประชาชนให้ความนิยมนมาก รูปแบบการปกครองของคิม แดจุงเป็นรัฐบาลที่มีแนวคิดแบบเสรีนิยมเช่นเดียวกับสมัยคิม ยองซัม นอกจากนี้ยังเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองเกาหลีใต้ที่ผู้นำจากฝ่ายค้านชนะการเลือกตั้งอีกด้วย การได้รับชัยชนะของฝ่ายค้านครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่สำคัญของประชาธิปไตยเกาหลีใต้ยิ่งขึ้นหนึ่ง ชาวเกาหลีใต้มีความคาดหวังกับคิม แดจุงที่จะให้เข้ามาช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ ในช่วงการปกครองของคิม แดจุง กระบวนการความเป็นประชาธิปไตยของเกาหลีใต้ได้มีการพัฒนาก้าวหน้าไปอีกขั้น คือ รัฐบาลดำเนินการปฏิรูปกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ หรือแชebol (chaebol) ซึ่งเป็นโครงการที่สืบเนื่องมาจากสมัยของคิม ยองซัม เพื่อแก้ไขปัญหาการผูกขาดและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มการปฏิรูปด้านแรงงานเพื่อให้ผู้ใช้แรงงานได้รับ ค่าจ้างและสวัสดิการที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม อีกทั้งยังได้ปฏิรูประบบราชการให้มีขนาดเล็ก แต่ให้มีประสิทธิภาพ ในการให้บริการ แก่ประชาชน (วิเชียร อินทะสี, 2556) ทั้งนี้เพื่อให้เกาหลีใต้พ้นตัวจากวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ใน ค.ศ.1997 การปฏิรูปดังกล่าวจึงเป็นการสนับสนุนต่อการพัฒนาประชาธิปไตย เพราะถ้าระบบเศรษฐกิจมีการจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเป็นธรรม และระบบราชการสามารถตอบสนองความต้องการและให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพได้แล้ว คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนก็ย่อมจะดีขึ้นตาม

รูปแบบการปกครองของรัฐบาลของคิม แดจุง ค่อนข้างเป็นไปได้ในทางประชาธิปไตยที่มีความชอบธรรม จนทำให้คิม แดจุงได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ ปีพ.ศ.2543 เนื่องจากมีการจัดการปัญหาที่เป็นปัจจัยภายในอย่างเหมาะสมไม่ว่าจะเรื่อง ระบบแซโบลที่เอื้อผลประโยชน์ให้แก่อุตสาหกรรม ระบบราชการที่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง ปฏิรูประบบราชการ พัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ในระบบราชการให้สะดวกต่อการใช้งาน ในส่วนของปัจจัยบริบทภายนอกในรัฐบาลนี้ คิม แด จุงได้ใช้ความเป็นผู้นำของเขานำพาประเทศให้พ้นตัวจากวิกฤตเศรษฐกิจ และยังทำงานอย่างหนักในการสร้างความสมานฉันท์ระหว่างประเทศเกาหลีเหนือ-ใต้จับมือกับ คิม จอง อิล ผู้นำเกาหลีเหนือ ในการประชุมเกาหลีซัมมิตเมื่อปี 2543 อีกด้วย แสดงให้เห็นว่าเป็นช่วงการปกครองที่มีแนวคิดตรงข้ามกับกระแสแนวคิดอนุรักษนิยมเป็นอย่างมาก เอื้ออำนวยให้แนวคิดเสรีนิยมมากขึ้น

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่ 9 : โน มูฮยอน 노무현

รูปภาพจากเว็บไซต์ MGR ONLINE

โน มูฮยอน ดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2546 – 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551 ลงเลือกตั้งในฐานะพรรค Open Uri Party หรือ พรรคประชาธิปไตยเกาหลีใหม่ (New millennium Democratic Party) โน มูฮยอน เป็นนักการเมืองมือสะอาดที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในเวทีเลือกตั้งมาก่อน เมื่อก่อนเขาเป็นทนายความและได้ถูกทาบทามให้เข้ามาลงแข่งเลือกตั้งโดยคิม ยองซัม การลงเวทีเลือกตั้งในสมัยนี้เขาได้รับการสนับสนุนจากนายคิมแด จุงอีกด้วยเขาเป็นหนึ่งในนักเคลื่อนไหวทางการเมืองที่อยู่ฝ่ายนักศึกษา หลังจากนั้นแยกตัวออกมาพรรคของคิม ยองซัม รูปแบบการปกครองของโน มูฮยอนมีลักษณะสนับสนุนการปฏิรูปประชาธิปไตยต่อต้านระบบเผด็จการแบบสุดโต่ง คะแนนเสียงส่วนใหญ่ที่โหวตให้โน มูฮยอนเป็นคะแนนจากประชาชนคนรุ่นใหม่ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี และกลุ่มประชาคมเสรีนิยมที่ต่อสู้เพื่อต่อต้านระบอบเผด็จการเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มคนเหล่านี้เป็นปัจจัยภายในที่สำคัญส่งเสริมการปกครองของโน มูฮยอน เขาได้ให้คำสัญญาในการบริหารการเมืองว่าจะก่อตั้งพรรค Uri Party ขึ้นด้วยอุดมการณ์ทางการเมืองแบบเสรีนิยม คำมั่นสัญญานี้จึงเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า รัฐบาลชุดนี้มีรูปแบบการปกครองที่ตรงข้ามกับชั่ว

ในช่วงปี ค.ศ. 2002-2006 ทำให้เมืองโซลมีการเปลี่ยนแปลง โครงการที่สำคัญในช่วงดำรงตำแหน่งคือ การปรับปรุงคลองชองเกซอน (Cheonggyecheon) ใจกลางโซลให้กลับมาใสสะอาด และเป็นที่พักผ่อนและเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอดฮิต เป็นหนึ่งในสาเหตุให้คนเกาหลีใต้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้

ตลอดวาระการดำรงตำแหน่ง เขาได้พัฒนาให้เกาหลีใต้กลายเป็นหนึ่งในประเทศที่เติบโตด้วยเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative economy) ด้วยแนวคิดหลักคือ การเป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม มีความก้าวหน้าทันสมัย เปิดตลาดเสรี มีบริบทจากภายนอกที่มีผลในรูปแบบการปกครองของลี มยองบัก คือ การประกาศแผนที่ให้เกาหลีเหนือเข้ามามีส่วนร่วมโดยผ่านทาง การลงทุน ให้มีการรวมสำนักงานให้ความช่วยเหลือในเกาหลีเหนือเพื่อเป็นการช่วยเหลือทางด้านมนุษยชนเกี่ยวกับด้านนิวเคลียร์ นโยบายต่างประเทศของเขามีชื่อว่า หลักร่วมมือ (Mbnomics) ซึ่งให้การสนับสนุน “ความร่วมมือ” ของเกาหลีเหนือและเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับพันธมิตรทางธุรกิจระหว่างสหรัฐ อเมริกาและเกาหลี ซึ่งแนวคิดการบริหารของรัฐบาลชุดนี้แสดงให้เห็นถึงกระแสตรงข้ามกับหลักแนวคิดอนุรักษนิยมในการเมืองเกาหลีใต้ การเปิดเสรีให้นโยบายในหลายๆด้านของประเทศ ให้มหาอำนาจต่างๆเข้ามามีบทบาทผ่านการลงทุน ทำให้ประเทศมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นับว่าเป็นความสำเร็จในฐานะผู้บริหารประเทศ ที่สำคัญคือการพยายามเจรจาต่อรองและตกลงร่วมมือกับเกาหลีเหนือ ส่งผลให้กลุ่มพรรคการเมืองและผู้มีบทบาททางการเมืองฝ่ายขวาที่มีแนวคิดอนุรักษนิยมมีบทบาทน้อยกว่า ซึ่งให้เห็นว่ากระแสอนุรักษนิยมในช่วงรัฐบาลนี้ก็ยังไม่ได้กลับขึ้นมาสู่อำนาจทางการเมือง ยังคงเป็นขั้วกระแสที่ได้รับความนิยมน้อยกว่า แต่จริงๆแล้วรัฐบาลของนายลี มยองบักก็ถือว่ามีแนวคิดอนุรักษนิยมอยู่เช่นเดียวกัน แต่ต่อมาเมื่อต้นปี ค.ศ. 2018 นายลี มยองบักก็โดนข้อกล่าวหาการรับเงินสินบน ทูจริตคอร์รัปชัน ใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อผลประโยชน์ของครอบครัวและบ่อนที่ดินตนเองให้มีราคาสูงจนได้รับคำพิพากษาตัดสินจำคุก 15 ปี จึงถือเป็นจุดสิ้นสุดอำนาจของรัฐบาลของนายลี มยองบัก

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่ 11 : พัก กึนฮเย 박근혜

รูปภาพจากเว็บไซต์ PPTV HD 36

รูปภาพจากเว็บไซต์ MGR ONLINE

พัค กีนฮเย ดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีหญิงคนแรกของเกาหลีใต้ตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 – 10 มีนาคม พ.ศ. 2560 เป็นนักการเมืองหญิงจากพรรค Grand national เริ่มต้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและได้เลื่อนตำแหน่งขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรค และต่อมาก็ได้ขึ้นเป็นประธานพรรคแซนจูรี (New Frontier Party) พัค กีนฮเยเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีหญิงคนแรกของเกาหลีใต้เมื่อปี 2012 ด้วยคะแนนเสียงที่ชนะ มุน แจอิน คู่แข่งชายที่มีประสบการณ์ทางการเมือง เธอเข้ามาสู่แวดวงการเมืองจากการที่เป็นลูกสาวของอดีตประธานาธิบดีคนสำคัญของประวัติศาสตร์เกาหลีใต้ นั่นคือ พัค จองฮี เธอจะได้เป็นผู้เข้าชิงตำแหน่งประธานาธิบดีครั้งแรกในปี 2007 แต่พรรคแซนจูรีตัดสินใจส่งนายลี มยองบัก เข้าชิงตำแหน่งแทน จนทำให้เธอได้มารับตำแหน่งต่อจากวาระของนายลี มยองบัก

รัฐบาลของพัค กีนฮเย มีนโยบายการปกครองที่เน้นเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนประชาธิปไตยเรื่องความเท่าเทียมทางเพศมาก ทำให้ลัทธิสตรีในเกาหลีใต้มีทิศทางพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น และที่สำคัญการขึ้นเป็นสตรีหมายเลข 1 ของประเทศและครองสถานะโสดของเธอสร้างความกังขาให้แก่พรรคฝ่ายค้านที่เป็นฝ่ายอนุรักษ์นิยม ว่าอาจเป็นสาเหตุให้ประชาธิปไตยเกาหลีใต้ถดถอย ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะความเป็นสังคมนิยมประชาธิปไตยของเกาหลีใต้ที่มีชายเป็นใหญ่แล้วผู้หญิงจะขึ้นมาใช้อำนาจมากกว่าผู้ชาย ทำให้เกิดการคัดค้านพัค กีนฮเย อีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้มีปัญหาภายในรัฐบาล พรรคฝ่ายค้านฝ่ายอนุรักษ์นิยมต่อต้านเธอคือตลอดการดำรงตำแหน่ง 4 ปีเธอไม่ค่อยได้จัดแถลงข่าวนโยบายใดใด ซึ่งประธานาธิบดีควรจะต้องแถลงการณ์พบปะประชาชนอยู่เสมอ ทำให้ฝ่ายค้านคิดว่าเธอไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง (Sung and Uk, 2017: 4) และเธอก็ไม่เคยเจรจาประนีประนอมกับพรรคฝ่ายค้านเลย สมัยรัฐบาลของพัค กีนฮเย มีกระแสต่อต้านกับฝ่ายค้านอยู่บ่อยครั้ง แสดงให้เห็นถึงกระแสฝ่ายเสรีนิยมและฝ่ายอนุรักษ์นิยมของพรรคฝ่ายค้านที่สวนทางขึ้นลงกันไปมา แสดงถึงการพยายามกลับขึ้นมาสู่อำนาจของฝ่ายขวาอนุรักษ์นิยม ซึ่งจริงๆ แล้วพรรคแซนจูรีของพัค กีนฮเยเองก็เป็นที่ยู้งกันไปในนามของพรรคอนุรักษ์นิยมแต่หลายนโยบายค่อนข้างเป็นไปในทางเสรีนิยม นโยบายที่ชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลของพัค กีนฮเยยังคงมีความเป็นอนุรักษ์นิยมคือ การตัดความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนืออย่างเด็ดขาดไม่ได้พยายามเจรจาด้วย พัค กีนฮเยพยายามที่จะพัฒนาประเทศในหลายๆ ด้าน ผลักดันให้เปิดกว้างเรื่องสิทธิเสรีภาพ แต่ก็มีอีกหนึ่งเหตุการณ์ที่ทำให้ความไว้วางใจต่อพัค กีนฮเยของประชาชนลดน้อยลงคือ เหตุการณ์เรือเซวอล Sewol ล่ม การบริหารจัดการที่ไม่ดีของรัฐบาลทำให้ประชาชนไม่พอใจ คะแนนความนิยมของพัค กีนฮเยจึงน้อยลง

ถึงแม้ว่าในรัฐบาลของพัค กีนฮเยจะมีการพยายามร่างกฎหมายต่อต้านคอร์รัปชันเพื่อเรียกคะแนนเสียงกลับมา แต่ก็ไม่สามารถลดช่องว่างปัญหาใหญ่ในสังคมนี้ได้ รวมไปถึงตัวของเธอก็ได้ใช้ประโยชน์จากช่องว่างของปัญหาทำการทุจริตคอร์รัปชัน รับเงินสินบน รับเงินจากหัวหน้าข่าวกรองอย่างผิดกฎหมาย ให้เพื่อนสนิทอย่าง ชเว ซุนซิลเข้ามาแทรกแซงอำนาจการเมืองให้กลุ่มนักธุรกิจแซโบลบริจาคเงินให้มูลนิธิส่วนตัว

ประชาชนไม่พอใจเป็นอย่างมากจึงออกมารวมตัวกันในวันที่ 31 ธันวาคม เพื่อจุดเทียนประท้วงครั้งใหญ่อีกครั้ง ทำให้เกิดความวุ่นวายจนศาลได้พิจารณาคดีให้พัก กึนฮเยมีความผิด รับโทษจำคุก 20 ปี และถูกปลดจากตำแหน่งในปี 2560 ทั้งที่ยังดำรงตำแหน่งไม่ครบวาระ จุดสิ้นสุดอำนาจของพัก กึนฮเยนี้ทำให้พลังมวลชนเกาหลีได้กลับมาขับเคลื่อนมากขึ้น พัฒนาประเทศโดยมีกติกาประชาธิปไตยที่เป็นระบบมากขึ้น ช่วงรอยต่อนี้แสดงให้เห็นถึงการพลิกผันไปมาของขั้วอำนาจในการเมืองการปกครองเกาหลีได้อย่างชัดเจน เป็นจุดที่น่าสนใจว่า ขั้วอำนาจอนุรักษ์นิยมกำลังพยายามจะกลับขึ้นมามีบทบาทได้อีกครั้ง

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐที่ 12 : มุน แจอิน 문재인

รูปภาพจาก POSITIONING MAGAZINE

รูปภาพจากเว็บไซต์ GQ THAILAND

มุน แจอิน ดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีคนที่ 13 ตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2560 – 9 พฤษภาคม พ.ศ.2565 เป็นนักการเมืองจากพรรคประชาธิปไตย (Democratic Party) เขาเป็นนักการเมืองที่มีประสบการณ์ทางการเมืองมาอย่างยาวนาน จุดเริ่มต้นในบทบาทนักการเมืองคือการเป็นนักเคลื่อนไหวทางการเมืองที่นำประท้วงเพื่อเรียกร้องต่อต้านรัฐธรรมนูญชินในสมัยรัฐประหารของนายพลพัก จองฮี เขาเคยลงเลือกตั้งแข่งกับพัก กึนฮเยในวาระก่อนหน้าแต่แพ้การเลือกตั้งไป และได้กลับมาดำรงตำแหน่งในสมัยนี้ เนื่องจากการปลดพัก กึนฮเยลงจากตำแหน่งอย่างกะทันหัน ทำให้ต้องจัดการเลือกตั้งเร็วขึ้นกว่าปกติ มุน แจอินได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงจำนวนมากจากกลุ่มคนรุ่นใหม่ คู่แข่งของมุน แจอินในสนามเลือกตั้งครั้งนั้น คือนายฮง จุนพโย นักการเมืองจากพรรค Grand National Party ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายขวาอนุรักษ์นิยม¹¹ มุน แจอินมีรูปแบบการปกครองด้วยแนวคิดประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม นโยบายที่สำคัญของมุน แจอิน คือการเพิ่มความหลากหลายทางแรงงานและอาชีพ ปรับแก้ระบบเศรษฐกิจโดยลดบทบาทอำนาจของกลุ่มธุรกิจแซโบล ในส่วนของนโยบายต่างประเทศที่เด่นชัดมากคือ การเจรจาประนีประนอมเพื่อสร้าง

¹¹ https://hmong.in.th/wiki/Hong_Joon-pyo

ความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือ แต่ยังคงรักษาระยะห่างให้มีความกดดันไว้บ้าง โดยใช้การฟื้นฟูนโยบาย “Sunshine Policy” กลับมา ซึ่งนโยบายนี้ถือเป็นนโยบายที่สวนทางกับพรรคฝ่ายขวานุรักษ์นิยมเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังจัดการประชุมสุดยอดสองผู้นำเมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ.2561 ที่เขตปลอดทหาร หมู่บ้านปันมุนจอม เพื่อตกลงเจรจากันระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ รวมถึงยังมีนโยบายการสร้างความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกาให้ดีมากยิ่งขึ้น มุน แจอินพยายามปฏิรูปประชาธิปไตยด้วยการพยายามใกล้ชิดกับประชาชนให้ได้มากที่สุดเพื่อต้องการแสดงความโปร่งใสในการบริหาร นอกจากนี้เขายังได้วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลอนุรักษนิยม 2 สมัยก่อนหน้าที่ล้มเหลวในการพยายามยุติการพัฒนาอาวุธของเกาหลีเหนือ ผลจากการพยายามร่วมมือระหว่างนายมุน แจอินกับเกาหลีเหนือทำให้เกาหลีเหนือสนับสนุนการลงนามเลือกตั้งของมุน แจอินอย่างเงียบๆ

รัฐบาลสมัยของมุน แจอิน ถือเป็นช่วงที่รูปแบบการปกครองของรัฐบาลค่อนข้างมีความเป็นประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมสุดโต่งและต่อต้านอนุรักษนิยมอย่างชัดเจน มุน แจอินใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากความเสื่อมความนิยมของพรรคอนุรักษนิยมท่ามกลางเหตุการณ์อื้อฉาวเกี่ยวกับการฉ้อราษฎร์บังหลวงของรัฐบาลที่ผ่านมา กระแสอำนาจฝ่ายขวานุรักษ์นิยมถูกลดบทบาทและอำนาจลงไปมากในช่วงรัฐบาลนี้ แสดงให้เห็นว่ามุน แจอินสามารถซื้อความไว้วางใจจากประชาชนเพื่อประชาธิปไตยของประเทศได้ แต่ท้ายที่สุดรัฐบาลของมุน แจอินก็ได้บริหารมาจนครบวาระ 5 ปี และสิ้นสุดอำนาจลงในวันที่ 9 พฤษภาคม 2565 และมีการเลือกตั้งรัฐบาลชุดต่อไปขึ้นมา

3.4 สรุป

เมื่อสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งของนายมุน แจอิน ประธานาธิบดีคนที่ 13 ของสาธารณรัฐเกาหลีใต้แล้วนั้น เกาหลีใต้ได้จัดการเลือกตั้งประธานาธิบดีอีกครั้ง ภายใต้รัฐธรรมนูญประธานาธิบดีจะดำรงตำแหน่งได้แค่วาระเดียว เนื่องจากการป้องกันไม่ให้เกิดการผูกขาดกลุ่มอำนาจ ดังนั้นการเลือกตั้งครั้งต่อไปนายมุน แจอินจึงไม่สามารถลงเลือกตั้งได้อีก จึงมีผู้ทำชิงเพียง 2 คน ได้แก่ นายยุน ซอกยอล นักการเมืองที่ลงสมัครในนามพรรคพลังประชาชน (People Power-PP) ซึ่งในขณะนั้นทำหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้าน และนายอี แจมยอง นักการเมืองจากพรรคประชาธิปไตยเกาหลี (Democratic Party) ที่เป็นพรรคเดียวกันกับรัฐบาลชุดล่าสุดที่ผ่านมา ภายใต้บริบทการเมืองการปกครองเกาหลีใต้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยมั่นคงแล้ว รูปแบบการปกครองมีความเป็นประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมที่เปิดโอกาสกว้างขึ้นให้เกิดการพัฒนา

ประเทศในหลายๆด้าน เห็นได้จากการพัฒนาและนโยบายต่างๆของรัฐบาลประธานาธิบดีมุน แจอิน และในช่วงตลอดการบริหารของฝ่ายเสรีนิยมก็ไม่ได้เกิดการประท้วงต่อต้านรุนแรงใดใด ปัญหาเล็กน้อยต่างๆก็พอที่จะสามารถปรับแก้ไขและรับมือได้ ส่วนปัญหาที่เกิดจากโครงสร้างทางการเมืองการปกครองของประเทศที่มีมาตั้งแต่รัฐบาลชุดแรกๆ นายมุน แจอินก็ได้พยายามใช้นโยบายในการแก้ไขปัญหาให้น้อยลง รวมถึงรัฐบาลเองก็ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนจำนวนไม่น้อย น่าจะทำให้ประชาชนยังคงเลือกนิยมฝ่ายเสรี ให้คะแนนเสียงไปที่พรรคประชาธิปไตยเกาหลีใต้ แต่สิ่งที่เป็นประเด็นน่าสนใจ คือ ผลการเลือกตั้งครั้งล่าสุด ฝ่ายที่ชนะการเลือกตั้งครั้งนี้คือ นายยุน ซอกยอล จากพรรคพลังประชาชน (People Power-PP) หรือพรรคฝ่ายค้านซึ่งเป็นพรรคฝ่ายขวานุรักษ์นิยมแบบสุดโต่ง ทำให้เกิดเป็นประเด็นใหญ่ในสังคมการเมืองเกาหลีใต้ที่ร้อนแรงจนถึงปัจจุบันว่า ทิศทางการเลือกตั้งครั้งนี้มีสาเหตุและปัจจัยอะไรที่ทำให้ฝ่ายพรรคการเมืองฝ่ายขวานุรักษ์นิยมสามารถกลับขึ้นมาสู่อำนาจทางการเมืองได้อีกครั้ง

บทที่ 4

การกลับขึ้นสู่อำนาจอนุรักษ์นิยมโสมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้ว สมัยประธานาธิบดียุน ซอกยอล

4.1 บทนำ

หลังจากสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งเป็นผู้ปกครองประเทศของนาย มุน แจอินแล้ว เกาหลีใต้ได้จัดการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งต่อมา ในวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2565 ถือเป็น การเลือกตั้งครั้งที่ 8 นับตั้งแต่ประเทศเกาหลีใต้เปลี่ยนผ่านเข้าสู่การปกครองรูปแบบประชาธิปไตยเมื่อปี 1997 ท่ามกลางความวุ่นวายและความไม่สบายใจของประชาชนที่กำลังเผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาต่างๆในสังคม การเลือกตั้งเพื่อหาประธานาธิบดีคนใหม่ขึ้นมาบริหารประเทศจึงถือเป็นเรื่อง ที่ประชาชนควรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีปี 2022 ผู้ลงสมัครหลักคนแรก ได้แก่ อี แจมยอง (Lee Jaemyung) วัย 57 ปี อดีตผู้ว่าราชการจากจังหวัดคยองกี เป็นผู้ลงสมัครในนามของพรรคมินจูแห่งเกาหลี หรือ พรรคประชาธิปไตยเกาหลี (Democratic Party of Korea: DPK) ที่เป็นแกนนำรัฐบาลชุดล่าสุด ส่วนผู้ลงสมัครเลือกตั้งอีกคนคือ นายยุน ซอกยอล (Yoon Sukyeol) อดีตอัยการสูงสุด ตัวแทนจากพรรคพลังประชาชน (People Power Party: PPP) ที่ปัจจุบันทำหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้าน ผลการเลือกตั้งในครั้งนี้สร้างประเด็นที่น่าสนใจให้แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากผลการเลือกตั้งคือ นายยุน ซอกยอล ผู้สมัครจากพรรคพลังประชาชน (People Power Party: PPP) เป็นผู้ชนะการเลือกตั้งไปด้วยคะแนน 48.56 % ซึ่งหากจากนายอี แจมยองที่ได้คะแนนเสียง 47.83 % ซึ่งห่างกันเพียงแค่ 0.7 % เท่านั้น การเข้ารับตำแหน่งของนายยุน ซอกยอล เป็นช่วงที่เกาหลีใต้กำลังเผชิญกับความยากลำบาก และชัยชนะของเขาที่มีมากกว่าคู่แข่งไม่ถึง 1% ในขณะที่มีประชาชนออกมาลงคะแนนเสียงมากกว่า 3 ใน 4 ส่วนของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งทั้งหมด ยังสะท้อนถึงความคิดเห็นที่แตกต่างทางการเมืองที่มีการแบ่งขั้วของเกาหลีใต้

รูปภาพจาก WIKIPEDIA

“ผลเลือกตั้งวันนี้คือชัยชนะของประชาชนของเรา แทนที่จะเป็นชัยชนะของผมหรือพรรค” นี่คือ คำแถลงการณ์ประกาศชัยชนะในการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนปัจจุบันของนายยุน ซอกยอล และได้ขึ้นดำรง

ตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีคนที่ 14 ของเกาหลีใต้อย่างเป็นทางการในวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2565 นายยูณ ซอกยอล ว่าที่ผู้นำคนใหม่จากฝ่ายอนุรักษนิยม ได้ประกาศชัยชนะและกล่าวว่าจะให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตของประชาชน จัดสรรสวัสดิการสังคมให้เหมาะสมตามที่ประชาชนต้องการ และทำให้เกาหลีใต้เป็นประเทศที่น่าภาคภูมิใจ ตอบสนองต่อสมาชิกประชาคมโลกและโลกเสรี เห็นได้ว่า จากการเลือกตั้งในครั้งนี้ พรรคการเมืองฝ่ายขวาอนุรักษนิยมได้กลับขึ้นมาสู่อำนาจในการเมืองการปกครองของเกาหลีใต้อีกครั้ง โดยมีอุดมการณ์อนุรักษนิยมอย่างแน่วแน่ที่จะกลับขึ้นมาบริหารประเทศ หลังจากที่มีการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลเสรีนิยมชุดก่อน

รูปภาพจากเว็บไซต์ประชาชาติธุรกิจ ออนไลน์ www.PRACHACHAT.NET

นายยูณ ซอกยอล เป็นผู้ลงสมัครเลือกตั้งที่ถือได้ว่ามีประสบการณ์ทางการเมืองน้อยมาก ไม่เคยมีบทบาทการบริหารในวงการการเมืองระดับประเทศ เนื่องจากเขาเพิ่งเริ่มเข้าสู่การเมืองเมื่อปีพ.ศ. 2564 ดำรงตำแหน่งเป็นอัยการมาถึง 27 ปีและเริ่มเป็นที่รู้จักตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 ในฐานะหัวหน้าในการตรวจสอบข่าวกรองคดีทุจริตและใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบของอดีตประธานาธิบดีหญิง พัค กึนฮเย จุดเริ่มต้นในวงการการเมือง คือ การได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการสำนักงานอัยการประจำเขตพื้นที่โซล โดยมีประธานาธิบดีมุน แจอินเป็นผู้แต่งตั้ง และต่อมาก็ได้แต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการสูงสุดของเกาหลีใต้

รูปแบบนโยบายของยูณ ซอกยอลที่ประกาศออกมานั้น ถือได้ว่าเป็นนโยบายที่มีความแตกต่างตรงกันข้ามกับแนวนโยบายการปกครองของประธานาธิบดีคนก่อนมาก มีความเป็นการปกครองแนวอนุรักษนิยมเกือบจะสุดโต่ง โดยนโยบายหลักที่ยูณ ซอกยอลต้องการผลักดันไปพร้อมกับพรรคพลังประชาชนก็คือ นโยบายการพยายามเอาชนะใจกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เป็นเพศชาย เลือกฐานเสียงหลักเป็นผู้ชาย และกลุ่มผู้สูงอายุ สนับสนุนการอนุรักษ์ความเป็นสังคมปิตาธิปไตยของเกาหลีใต้ เช่น นโยบายการเพิ่มเงินเดือนให้กับทหารเป็น 2 ล้านวอน และอีกหนึ่งนโยบายทางด้านสังคมที่เป็นประเด็นขัดแย้งอย่างมาก ก็คือการยุบกระทรวงความเท่าเทียมทางเพศและครอบครัว (Ministry of Gender Equality and Family) ทั้งนี้

เมื่อได้ดำรงตำแหน่ง โดยนายยู่น ซอกยอลมองว่า กระทรวงนี้ได้สร้างความวุ่นวายและความไม่พอใจของประชาชนในเรื่องอคติในการจัดการคดี จึงแก้ปัญหาด้วยการยุบกระทรวง หลังจากนั้นเขาก็ได้ออกมาให้สัมภาษณ์ว่า “เกาหลีใต้ไม่มีการเลือกปฏิบัติทางเพศแล้ว” อีกทั้งยังกล่าวว่า กลุ่มเฟมินิสต์¹² ออกมาเรียกร้องต่อต้าน ทำให้เกิดความวุ่นวาย ความขัดแย้งทางการเมือง ความคิดเห็นนี้ได้รับการสนับสนุนเป็นจำนวนมากจากชาวเกาหลีใต้กลุ่มที่ต่อต้านเฟมินิสต์และกลุ่มที่มีแนวคิดอนุรักษ์นิยม แต่ก็มีประชาชนจำนวนไม่น้อยที่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดที่สนับสนุนเพศชาย ในขณะเดียวกันก็ได้มีนโยบายออกกฎหมาย “เพิ่มโทษ” ให้กับอาชญากรที่ทำผิดกฎหมายในเรื่องเพศหรือล่วงละเมิดทางเพศ รวมไปถึงการเข้ามาสู่วงการการเมืองโดยไม่มีประสบการณ์ สร้างความไม่น่าเชื่อถือให้แก่ประชาชนบางส่วน จนนายยู่น ซอกยอลได้รับฉายาว่าเป็น “โดนัลด์ ทรัมป์” แห่งเกาหลีใต้ ในส่วนของนโยบายทางด้านเศรษฐกิจ นายยู่นให้การสนับสนุนระบบทุนนิยมอย่างเต็มที่ มีแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจแบบ “ใช้ตลาดเป็นตัวนำ” มีนโยบายนำโดยภาคเอกชนหรือกลุ่มทุนเอกชนที่เรียกว่า “แซโบล” และนโยบายลดภาษีอสังหาริมทรัพย์ ลดข้อบังคับในระบบตลาด กระตุ้นการสร้างงานผ่านเอกชน ช่วยเหลือเยียวยาแรงงานในช่วงสภาวะโรคระบาดโควิด-19 ผลักดันให้เมืองโซลกลายเป็นศูนย์กลางของธุรกิจสตาร์ทอัพที่เริ่มต้นใหม่ขึ้นมาเรื่อยๆ ในแง่นโยบายทางเศรษฐกิจ ยู่น ซอกยอลมีมุมมองว่าเอกชนคือส่วนสำคัญที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ส่วนรัฐบาลจะทำหน้าที่เป็นผู้ สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ นโยบายเหล่านี้ถูกเสนอขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจที่ค้างคา มาตั้งแต่สมัยรัฐบาลของมุน แจอิน

ต่อมาอีกประเด็นที่ทั่วโลกให้ความสนใจอย่างมาก คือ นโยบายการต่างประเทศที่ยู่น ซอกยอลออกมาประกาศอย่างชัดเจนว่าจะมีจุดยืนแข็งกร้าวมากขึ้นต่อเกาหลีเหนือ จะไม่มีการประนีประนอม ซึ่งเป็นแนวนโยบายชัดเจนขัดแย้งกับแนวคิดของพรรคเสรีนิยมของมุน แจอิน และยู่น ซอกยอลก็จะพยายามเปลี่ยนแปลงแนวคิดเดิมจาก “ความคลุมเครือทางยุทธศาสตร์ (Strategic ambiguity)” ของมุน แจอิน ให้เป็น “ความชัดเจนทางยุทธศาสตร์ (Strategic clarity)” จะกลับมาสนับสนุนให้ผูกมิตรกับสหรัฐอเมริกาให้มากขึ้น ให้ความสำคัญต่อมิตรภาพทางความมั่นคงกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งต่างจากรัฐบาลชุดก่อนที่มีท่าทีเย็นชา นอกจากนี้ยังได้พยายามฟื้นฟูความสัมพันธ์กับญี่ปุ่น เมื่อยู่น ซอกยอลได้ขึ้นมาดำรงตำแหน่งแล้วนั้น รัฐบาลใหม่ในเกาหลีใต้ก็เริ่มโน้มเอียงไปทางอนุรักษ์นิยมมากขึ้น สอดคล้องกับแนวทางของรัฐบาลนายกรัฐมนตรีปูมโอะ คิซิดะ และพรรคเสรีประชาธิปไตยของญี่ปุ่น แม้ว่าเกาหลีใต้และญี่ปุ่นจะมีบาดแผล

¹² กลุ่มเฟมินิสต์ (Feminism) หรือกลุ่มแนวคิดสตรีนิยม ได้รับการบัญญัติไว้โดยนักปรัชญาชาวฝรั่งเศสชื่อ ชาร์ล ฟูรีเย ในปี ค.ศ.1837

ปัจจุบันสารานุกรมบริแทนนิกา ซึ่งเป็นสารานุกรมภาษาอังกฤษที่ตีพิมพ์มายาวนาน ได้นิยามความหมายของคำนี้ว่าเป็น "ความเชื่อเรื่องความเท่าเทียมกันระหว่างชายหญิงในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง"

จากเรื่องราวในประวัติศาสตร์ แต่อย่างน้อยรัฐบาลทั้งสองประเทศก็ได้กลับมามีจุดยืนร่วมกันอีกครั้งในประเด็นที่เกี่ยวกับเกาหลีเหนือและจีน และที่สำคัญก็ได้มีการเรียกร้องให้สหประชาชาติ (UN) คว่ำบาตรเกาหลีเหนือจนกว่าจะยินยอมลงชื่อในสนธิสัญญาปลดอาวุธนิวเคลียร์ และจะเสริมศักยภาพความแข็งแกร่งให้กับกองทัพเกาหลีใต้ให้มากขึ้น

เมื่อดูจากนโยบายและแนวคิดต่างๆของนายยุน ซอกยอลแล้ว จะเห็นว่าแนวคิดและรูปแบบการปกครองของรัฐบาลชุดนี้ ค่อนข้างเป็นไปในทิศทางที่สนับสนุนพลังประชาชนตามชื่อของพรรค เน้นการแก้ไขปัญหาแบบปัจเจกบุคคล ตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้ความสำคัญกับประชารัฐเป็นอย่างมาก ส่งเสริมประชาธิปไตยโดยใช้กติกาแนวคิดอนุรักษนิยมให้กลับมาแข็งแกร่งและกลับมาใช้อำนาจในบทบาทการเมืองการปกครอง เป็นรัฐบาลที่ขึ้นมาเป็นจุดเปลี่ยนอีกครั้งของขั้วอำนาจในประวัติศาสตร์การเมืองของเกาหลีใต้ แสดงให้เห็นถึงการกลับมาของขั้วอำนาจฝ่ายขวาท่ามกลางสภาพแวดล้อมสังคมเกาหลีใต้ที่มีการแบ่งฝัก มีทั้งกลุ่มคนที่ให้การสนับสนุนและกลุ่มคนที่ต่อต้าน ถึงแม้ว่าจะแนบเสียดังที่ชนะการเลือกตั้งจะชนะมาด้วยระยะห่างที่ไม่มากนัก แต่ก็ยังเป็นนัยยะสำคัญที่สะท้อนถึงเปลี่ยนแปลงของความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อภาครัฐ แนวโน้มความนิยมของประชาชนที่อยากได้ผู้นำที่จัดการกับความเหลื่อมล้ำที่ฝังลึก ต้องการผู้นำที่ปราบปรามคอร์รัปชันได้ มีการตัดสินใจอย่างเด็ดขาด และต้องการคนที่สามารถแก้ไขรอยร้าวของการเมืองหลายชั่วได้ และการชนะการเลือกตั้งกลับขึ้นมาดำรงตำแหน่งของฝ่ายอนุรักษนิยมครั้งนี้ ในอีกนัยยะหนึ่งยังแสดงให้เห็นถึงจุดด้อยของการบริหารปกครองของรัฐบาลชุดก่อนว่า ได้มีข้อบกพร่อง มีข้อผิดพลาดเกิดเป็นช่องว่างทางการเมือง และแนวคิดนโยบายที่ไม่เป็นที่พึงพอใจของการบริหารของรัฐบาลเก่าที่ไม่ได้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ประชาชนจึงต้องการเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองใหม่หรือผู้นำคนใหม่ขึ้นมาบริหารประเทศ กระแสความนิยมของประชาชนจึงเปลี่ยนความนิยมจากแนวคิดประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมมาเป็นแนวคิดแบบประชาธิปไตยอนุรักษนิยมซึ่งเป็นแนวคิดหลักของรัฐบาลปัจจุบัน

4.2 ระบบการเลือกตั้งของเกาหลีใต้

ระบบการเลือกตั้งของสาธารณรัฐเกาหลีใต้ มีการจัดการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนให้เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร มีนายกรัฐมนตรีซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีผ่านความเห็นชอบยินยอมจากรัฐสภา โดยรัฐสภาจะทำหน้าที่เป็นองค์กรนิติบัญญัติ และศาลทำหน้าที่ทางตุลาการ เกาหลีใต้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกเมื่อ 17 กรกฎาคม พ.ศ.2491 การแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งล่าสุดเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2530 ในสมัยรัฐบาลประธานาธิบดีชอน ดูฮวาน โดยมีเนื้อหาแก้ไขรัฐธรรมนูญให้มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีโดยตรงและอยู่ในตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว หรือระยะเวลา 5 ปี มีการกำหนดรูปแบบสภาให้เป็นรูปแบบสภาเดี่ยว สมาชิกจำนวน 300 คน โดยสมาชิก 2 ใน 3 หรือประมาณ 246 คนมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ที่เหลือมาจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วน (Party list) สมาชิกรัฐสภาแห่งชาติดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นอกจากนี้รัฐสภาแห่งชาติยังสามารถถอดถอนนายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดีได้ โดยการถอดถอนนายกรัฐมนตรี จะให้สมาชิกรัฐสภา 1 ใน 3 ของจำนวนทั้งหมดเสนอชื่อผู้ตัดถอนและสภาต้องลงเสียงข้างมากเพื่อเห็นชอบด้วยตามข้อเสนอ สำหรับส่วนการถอดถอนประธานาธิบดี จะให้สมาชิกรัฐสภา 2 ใน 3 ของจำนวนทั้งหมดเสนอชื่อผู้ตัดถอนและสภาต้องลงเสียงข้างมากเช่นเดียวกัน

เส้นแบ่งทางการเมืองของการเลือกตั้ง (electoral cleavage) ของเกาหลีใต้ ที่ผ่านมามีงานวิชาการหลายชิ้นพยายามชี้ให้เห็นว่า ตั้งแต่เกาหลีใต้เปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระบบประชาธิปไตยในปีค.ศ. 1987 เส้นแบ่งที่สำคัญในการเลือกตั้ง คือ เส้นแบ่งระหว่างภูมิภาค หรือความเป็นภูมิภาคนิยม (regionalism) (อินทะสี, 2556; Kang, 2003; Kim, 2000; Dong, 1997;) ต่อมาก็ได้มีตัวแปรอื่นๆเข้ามาเป็นเส้นแบ่งที่ขนานไปกับเส้นแบ่งระหว่างภูมิภาค นั่นคือ เส้นแบ่งระหว่างรุ่น (generation) (Saxer, 2003) และเส้นแบ่งระหว่างอุดมการณ์ (Oh, 2005) สะท้อนให้เห็นว่าฐานของภูมิภาคนิยมยังคงมีอิทธิพล ขณะเดียวกันจะเห็นได้ถึงการทับซ้อนกันของเส้นแบ่งบนฐานระหว่างรุ่นและอุดมการณ์ อุดมการณ์มีการเปลี่ยนแปลงไป จากที่เคยเข้าสู่อำนาจพร้อมกับประธานาธิบดี โนมูฮยอน (Roh Moo-hyun) ในปีค.ศ. 2002 ซึ่งหมายถึงกลุ่มคนช่วงอายุประมาณ 30 ปี ที่มีอุดมการณ์แบบหัวก้าวหน้า ไปสู่รุ่นที่ไม่ได้มีอุดมการณ์ทั้งแบบอนุรักษ์นิยมและแบบหัวก้าวหน้า แต่จะมีอุดมการณ์ที่ค่อนข้างอยู่ตรงกลาง ให้ความสำคัญกับประเด็นทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางสังคมการเมืองเกาหลีใต้และอิทธิพลจากระบบการเลือกตั้งแบบผสม

ในระบบการเลือกตั้งของเกาหลีใต้ ได้มีการหันมาใช้ระบบบัตรลงคะแนนที่แยกระหว่างการเลือกผู้แทนแบบเขตและผู้แทนในระบบบัญชีรายชื่อ เป็นระบบที่เรียกว่าการออกเสียงแบบ “แยกลงคะแนน” (split ticket) ซึ่งผู้ลงคะแนนเสียงจะเลือกลงคะแนนให้กับผู้แทนจากพรรคหนึ่งในการเลือกตั้งแบบเขต และลงคะแนนให้กับอีกพรรคการเมืองหนึ่งในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ นอกจากนี้ยังใช้ระบบเลือกตั้งแบบผสม ที่ให้ความสำคัญไปทางความเป็นพหุนิยมของสังคม เห็นได้จากการจัดสรรจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบเขตไว้ 253 ที่นั่ง และบัญชีรายชื่อ 47 ที่นั่ง อ้างอิงจากการการเลือกตั้งแบบเขตจากการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ 20 ที่ผ่านมา เกาหลีใต้ใช้ระบบพหุนิยมแบบผู้แทน 1 คน ต่อ 1 เขต ในกรณีของระบบบัญชีรายชื่อ พรรคการเมืองที่จะได้รับจัดสรรที่นั่งในระบบนี้ ต้องได้ที่นั่งแบบเขตอย่างน้อย 5 ที่นั่ง หรือได้ รับคะแนนเสียงในระบบบัญชีรายชื่ออย่างน้อย ร้อยละ 3 ของคะแนนเสียง ในการเลือกตั้งสภานิติบัญญัติ ในปี ค.ศ. 2020 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งรุ่นใหม่ในกรุงโซลซึ่งเคยเลือกพรรคประชาธิปไตยแห่งเกาหลี ได้หันมาโหวตให้พรรคอนุรักษนิยมอย่างพรรคพลังประชาชนแทน คิดเป็นร้อยละ 55.3 ต่อ 34.1 ในกลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งช่วงอายุ 20 ปี และ 56.7% ต่อ 38.7% ในกลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งในช่วงอายุ 30 ปี และในการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งล่าสุดนี้ ได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าเลือกตั้ง คือ กำหนดให้ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จนถึงผู้ที่เกิดในวันที่ 10 มีนาคม ปี 2004 (New Voter) สามารถเข้ารับการเลือกตั้ง และเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองเกาหลีใต้ที่กำหนดให้ประชาชนช่วงอายุนี้อำนาจเลือกตั้ง¹³ ข้อกำหนดใหม่นี้จึงถือได้ว่าเป็นหนึ่งในแนวทางที่เอื้อให้กับวัตถุประสงค์ของพรรคพลังประชาชนหรือพรรคของนาย ยุนซอกยอลที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้ลงคะแนนเสียงเป็นกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ ซึ่งการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งล่าสุดมีระยะเวลาการหาเสียงเริ่มตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 8 มีนาคม และทางรัฐบาลได้มีการจัดระบบการลงคะแนนล่วงหน้าตั้งแต่เวลา 06:00 น. - 18:00 น. ของทุกวันตั้งแต่วันที่ 4 ถึง 5 มีนาคม เนื่องจากเป็นการเลือกตั้งที่อยู่ในช่วงโรคระบาดโควิด-19 การลงคะแนล่วงหน้าเป็นระบบการพิจารณาที่อนุญาตให้ประชาชนที่มีปัญหาในการลงคะแนนเสียงในวันที่ 9 ซึ่งเป็นวันเลือกตั้งจริง หรือมีเหตุให้ไม่สามารถมาลงคะแนนเสียงในวันเลือกตั้งจริงได้ หรืออาจเนื่องมาจากเหตุผลส่วนตัว ให้สามารถมาลงคะแนได้ที่หน่วยเลือกตั้งล่วงหน้าทุกแห่งทั่วประเทศ ผู้ที่ลงคะแนล่วงหน้าแล้วจะไม่สามารถลงคะแนได้อีกในวันที่ 9 มีนาคม เพราะจะได้รับข้อความแจ้งเตือนทางอิเล็กทรอนิกส์ และมาตรการช่วงโรคระบาดสำหรับผู้กักตัวก็จะได้รับบัตรลงคะแนเลือกตั้งผ่านข้อความอิเล็กทรอนิกส์เช่นเดียวกัน ในส่วนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ติดเชื้อโควิด-19 ก็สามารถมาลงคะแนได้ระหว่างเวลา 18:30 น. ถึง 19:30 น.

รูปภาพจากเว็บไซต์ BBC NEWS THAILAND

¹³ 이지은, (4 มีนาคม 2022). เกาหลีใต้ประสบความสำเร็จในระบบประชาธิปไตยที่ต้องผ่านประวัติศาสตร์ทุจริตการเลือกตั้ง. Mignews 마이즈뉴스 By 경기다문화뉴스. <http://danews.kr/> สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2566

4.3 พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนเกาหลีใต้

เกาหลีใต้มีระบบการเลือกตั้งแบบผสม โดยเฉพาะในช่วงหลังจากที่เกาหลีใต้นำระบบการใช้บัตรเลือกตั้งสองใบ (แบบเขตและบัญชีรายชื่อ) เข้ามาใช้ ทำให้เกิดปรากฏการณ์การแยกละคะแนนเสียง โดยผู้มีสิทธิออกเสียงมีแนวโน้มที่จะเลือกผู้สมัครแบบเขตบนพื้นฐานความนิยมของภูมิภาคนิยม แต่สำหรับการลงคะแนนให้พรรคการเมืองนั้น ผู้มีสิทธิออกเสียงมีแนวโน้มที่จะนำเอาประเด็นเรื่องอุดมการณ์หลัก หรือนโยบายหลักของพรรคการเมือง รวมไปถึงกระแสความนิยม ความน่าสนใจของผู้นำพรรค เข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้ ซึ่งอิทธิพลของแนวโน้มที่พิจารณาจากอุดมการณ์และลักษณะของพรรคนี้มีบทบาทใกล้เคียงกับการใช้ความนิยมของภูมิภาคนิยมมาพิจารณา การเลือกตั้งครั้งนี้จะเห็นได้จากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลายประการ ทั้งการที่คนรุ่นใหม่ช่วงอายุตั้งแต่ 20 - 30 ปี มีความตื่นตัวไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น การที่พรรคการเมืองต่างๆ ได้รับคะแนนเสียงในภูมิภาคจากฐานเสียงที่ไม่ใช่ฐานเสียงของกลุ่มตนมากขึ้น และการเกิดขึ้นของพรรคการเมืองใหม่ขึ้นมา ที่สามารถได้รับคะแนนนิยมในแบบบัญชีรายชื่อจากทั่วทุกภูมิภาค โดยไม่จำกัดเฉพาะภูมิภาคที่เป็นฐานเสียงของตนเท่านั้น แนวโน้มและความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับเส้นแบ่งแบบภูมิภาคนิยม และแสดงถึงการเริ่มเข้าสู่เส้นแบ่งทางการเมืองใหม่ๆของการเลือกตั้ง การเกิดขึ้นของพรรคการเมืองใหม่ๆ คือ การแสดงความหลากหลายของอุดมการณ์ และความโน้มเอียงของอุดมการณ์ที่มีแนวโน้มเข้าสู่ความเป็นกลางมากขึ้น ขณะเดียวกันเส้นแบ่งทางอุดมการณ์ก็ยังคงสอดคล้องกับเส้นแบ่งของ “รุ่น หรือ ช่วงอายุ” พฤติกรรมของกลุ่มคนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่จะไม่มีความสุดโต่งในเชิงอุดมการณ์ ไม่ได้ยึดติดกับอุดมการณ์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรืออาจเป็นเพราะมีความเบื่อหน่าย กับการเมืองแบบเดิมที่พรรคการเมืองสองขั้วอำนาจมีความขัดแย้งระหว่างกันและไม่สามารถหาทางออกและวิธีการแก้ปัญหาได้ อย่างไรก็ตาม โครงสร้างทางสังคมการเมืองการปกครองของเกาหลีใต้ อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องพิจารณาในระยะยาว ซึ่งตามลักษณะของสังคมเกาหลีใต้นั้น มีลักษณะสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงได้อย่างรวดเร็ว เกิดกระแสต่างๆขึ้นมาที่มีความนิยมภายในระยะเวลาสั้นๆแล้วก็สามารถลดความนิยมได้ในระยะเวลาอันสั้นเช่นเดียวกัน จนเกิดเป็นวลีภาษาเกาหลีที่ว่า “แนมปี คินซอง (냄비 근성)” แปลว่า อารมณ์ของสังคมเกาหลีสามารถขึ้นลงได้อย่างรวดเร็วเหมือนฝ้าม้อทองเหลืองที่ใช้ต้มรามย็อน¹⁴

¹⁴ เสกสรร อานันทสิริเกียรติ. (18 พฤษภาคม 2022). *เกาหลีใต้ยุคมุน แช-อิน: 5 ปีแห่งความเปลี่ยนแปลง*.

<https://www.the101.world/moon-jae-in-south-korea/> สืบค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2023.

การเกิดขึ้นใหม่ของพรรคพลังประชาชน (People Power Party: PPP) ที่มีที่มาจากผู้นำที่มีความน่าสนใจอย่างนายอัน ซอลซุ ในแง่หนึ่งสามารถเป็นทางเลือกให้พรรคการเมืองสามารถได้รับคะแนนนิยมได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากเป็นกระแสที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ แต่จะสามารถสร้างความเป็นสถาบันทางการเมืองได้มากน้อยแค่ไหนต้องพิจารณาจากผลงานการบริหารและความพึงพอใจของประชาชนในระยะยาว อ้างอิงจากการพิจารณาจากประวัติศาสตร์การเมืองเกาหลีใต้ในยุคหลังเปลี่ยนผ่านไปสู่ประชาธิปไตย เห็นได้ว่าผู้นำที่มีบารมีมักจะใช้พรรคการเมืองเป็นเครื่องมือสำหรับการขึ้นสู่อำนาจ ตั้งพรรคการเมืองใหม่ ยุบพรรคการเมืองเดิม หรือกระทั่งควบรวมพรรคการเมืองเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตน หรืออาจเกิดความพยายามของบุคคลนอกวงการการเมืองที่จะเข้ามาสร้าง ทางเลือกใหม่ๆ แต่หากพิจารณาจากทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างสังคมการเมือง เกาหลีใต้ที่คนรุ่นใหม่ไม่ได้มีความคิด ความนิยมสุดโต่งในเชิงอุดมการณ์ แต่มุ่งให้ความสำคัญกับการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาทางด้านเศรษฐกิจหรือปัญหาทางสาธารณสุขจากโรคระบาดโควิด19 ที่สังคมเกาหลีใต้กำลังเผชิญอยู่ในช่วงการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งล่าสุด อาจพอเป็นปัจจัยที่ใช้คาดการณ์ได้ว่า พรรคการเมืองที่มีอยู่ในปัจจุบันจะต้องปรับตัวเพื่อแสวงหาคะแนนนิยม เรียกคะแนนความน่าสนใจจากประชาชน จากคนรุ่นใหม่ให้มากขึ้น เนื่องจากความนิยมบนฐานของภูมิภาคอาจไม่เพียงพออีกต่อไปแล้ว

4.4 ปัจจัยที่ทำให้ขั้วอำนาจอนุรักษ์นิยมกลับขึ้นสู่อำนาจ

จากผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งล่าสุด นายยุน ซอกยอลชนะการเลือกตั้งโดยมีช่องว่างอัตราค่าเฉลี่ยคะแนนนำห่างนายอี แจมยองอยู่ถึง 6-7 % ต่างจากช่วงเดือนก่อนที่มีคะแนนใกล้เคียงกันอยู่ที่ 2 -3 % เมื่อสำรวจและวิเคราะห์ความนิยมของประชาชนชาวเกาหลีใต้ที่หันมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับนายยุน ซอกยอล ผู้ลงสมัครในนามพรรคฝ่ายขวารักษานิยม การเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งล่าสุด พบว่ามีปัจจัยทางสังคมหลักๆที่เป็นบริบทให้ขั้วอำนาจอนุรักษ์นิยมกลับขึ้นสู่อำนาจอีกครั้ง ผลก็คือ

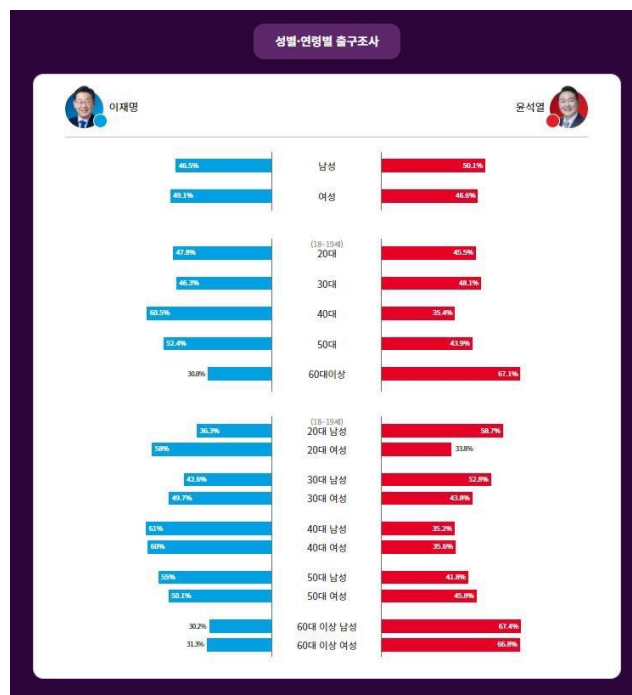
4.3.1 ฐานเสียงภูมิภาคนิยม เห็นได้จากช่วงทศวรรษที่ 1990 ที่การเมืองเกาหลีใต้ได้เข้าสู่ยุค “สามคิม” ซึ่งผู้นำที่มีบารมีทั้งสามคนมีฐานเสียงการสนับสนุน ในแต่ละภูมิภาคของตนเองอย่างชัดเจน กล่าวคือคิม ยองซัมมีฐานการสนับสนุนในเขตยองนัม ซึ่งเป็นเขตที่เป็นรากฐานที่หนาแน่นให้กับพรรคการเมืองแนวอนุรักษ์นิยม, นายคิม แดจุง มีฐานคะแนนเสียงอยู่ที่เขตโฮนัม ที่เป็นฐานคะแนนที่มั่นคงของพรรคการเมืองแนวหัวก้าวหน้า ส่วนคิม จองฟิลมีฐานเสียงที่ค่อนข้างหนาแน่นอยู่ในเขตซุงซอง พรรคหัวก้าวหน้าอยู่ทางทิศใต้ แต่กลับมีตัวแทนผู้สมัครเป็นคนเมืองอันดง (คยองซัง) ที่อยู่ทางทิศตะวันออก เช่นเดียวกับพรรคอนุรักษ์นิยมที่

มีฐานเสียงพรรคอยู่ทางทิศตะวันออก แต่กลับมีตัวแทนผู้สมัครเป็นคนกรุงโซล ที่อยู่ทางทิศใต้ (อ้างอิงจากประมวลจากผลการเลือกตั้งที่แสดงโดย National Election Commission of Korea) นอกจากนี้สำหรับชาวเกาหลีใต้แล้ว ฐานเสียงภูมิภาคนิยมยังเป็นปัญหาที่คล้ายกับเป็น “จุดต่าง” ทางการเมือง ที่สามารถก่อให้เกิดความขัดแย้งและความไม่ร่วมมือได้ง่าย การเมืองการปกครองของเกาหลีใต้ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ ผู้นำในแต่ละช่วงก็พบเจอกับปัญหาเรื่อง ฐานเสียงภูมิภาคนิยม ดังกล่าวนี้นี้ ซึ่งเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยาก เมื่อมีการเลือกตั้งทุกครั้ง แบบแผนของการเลือกตั้งมักจะเป็นไปตามภูมิภาคนิยมเสมอ เป็นรากลึกในสังคมเนื่องจากเกี่ยวข้องกับเรื่องของความนิยมและการตัดสินใจของประชาชน ดังนั้นปัจจัยฐานเสียงภูมิภาคนิยมจึงถือเป็นบริบทภายในหลักอันดับต้นๆ ที่มีอิทธิพลสูงมากในการเมืองเกาหลีใต้ สามารถชักนำการตัดสินใจของประชาชนได้เป็นอย่างมาก

4.3.2. เส้นแบ่งทางการเมืองของการเลือกตั้งระหว่างรุ่น (Generation) ในระบบการเมืองเกาหลีใต้ อีกปัจจัยที่เป็นปัจจัยภายในในการเมืองเกาหลีใต้ ก็คือ ช่องว่างระหว่างวัยหรือเส้นแบ่งระหว่างรุ่นเป็นส่วนสำคัญ จากสถิติเดิมของการเลือกตั้งในเกาหลีใต้ ไม่ว่าจะการเลือกตั้งสมาชิกสภาหรือการเลือกตั้งประธานาธิบดี กลุ่มผู้สูงอายุหรือประชาชนที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ล้วนเป็นฐานเสียงหลักให้กับพรรคอนุรักษนิยม สนับสนุนแนวคิดดั้งเดิมอันเป็นเอกลักษณ์ของหลักแนวคิดอนุรักษนิยม ส่วนประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปจะเป็นฐานเสียงหลักให้กับพรรคหัวก้าวหน้าหรือพรรคสมัยใหม่ สังเกตได้จากเหตุการณ์ประท้วงในอดีต กลุ่มแกนนำหลักมักจะเป็นนักศึกษาหรือนักการเมืองหัวก้าวหน้าที่ลุกขึ้นมาเป็นผู้นำในการรวมตัวต่อต้านเรียกร้องสิทธิและความยุติธรรมต่างๆ แต่ในปัจจุบันสังคมเกาหลีใต้เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากกลุ่มคนวัยรุ่นที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 18 – 30 ปี เริ่มมีแนวคิดที่เป็นกระแสดร่งข้ามกับค่านิยมสมัยก่อน กลุ่มวัยรุ่นเริ่มให้ความสนใจและสนับสนุนแนวคิดที่มีความสมัยใหม่มากขึ้น ในที่นี้รวมถึงกลุ่มวัยรุ่นชายที่ต่อต้านสตรีนิยมหรือที่เรียกกันว่า “กลุ่มต่อต้านเฟมินิสต์” ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้คือกลุ่มเป้าหมายคะแนนเสียงหลักของพรรคการเมืองแนวอนุรักษนิยมของนายยุน ซอกยอล อิทธิพลการเปลี่ยนผ่านของสังคมแต่ละยุคส่งผลให้เกิดความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงเวลา ผู้คนแต่ละวัยจึงมีทัศนคติต่อผู้นำแต่ละพรรคต่างกัน (เรื่องรวี พิชัยกุล, 2565)

ในรัฐบาลชุดปัจจุบันที่บริหารประเทศอยู่ จากผลการสำรวจของ KBS News พบว่าผลคะแนนการเลือกตั้งครั้งล่าสุดที่จัดขึ้นในวันที่ 9 มีนาคม 2565 ที่ผ่านมานี้ นายยุน ซอกยอลจากพรรคพลังประชาชนชนะการเลือกตั้งแบบฉิวเฉียดด้วยคะแนนที่มีช่องว่างไม่ถึง 1 % ปัจจัยหลักที่เป็นจุดพลิกผันคะแนนก็คือ เส้นแบ่งระหว่างรุ่นหรือช่องว่างระหว่างวัย ตั้งแต่การแสดงออกทางความคิดเห็นแบบปัจเจกบุคคลไปจนถึงระดับนโยบาย กลุ่มผู้สูงอายุจะมีพฤติกรรมในการเลือกตั้งแบบมีความจงรักภักดี (Loyalty) สนับสนุนพรรคการเมือง

เดิมที่ตนเคยให้การสนับสนุนมาตลอด มักไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงค่านิยมหรือความสนใจใหม่ๆ ไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงการเมืองเพื่อพัฒนา หรืออาจมองว่าหน้าที่ของการพัฒนาประเทศเป็นบทบาทของรัฐบาลและผู้นำที่ต้องจัดการ ประชาชนเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งในการเมือง ในทางตรงกันข้าม กลุ่มคนรุ่นใหม่จะมีลักษณะพฤติกรรมกาเลือกตั้งที่ตัดสินใจรวดเร็วและเด็ดขาด (Quick Judgement) ในแวดวงการเมืองมักจะเรียกกลุ่มคนรุ่นใหม่ว่า Swing Voter ซึ่งแปลว่า กลุ่มคะแนนเสียงที่คาดเดาได้ยาก เป็นกลุ่มที่ไม่ได้สนับสนุนพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง อาจลงคะแนนเสียงให้พรรคไหนก็ได้ สามารถเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจได้ตลอดเวลา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอาจขึ้นอยู่กับความสนใจต่อนโยบายของนักการเมืองนั้นๆ หรือขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมรอบตัวและกระแสสังคม นักการเมืองและนักวิเคราะห์ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ เมื่อมีกระแสต่อต้านหรือปัจจัยที่ส่งผลเสียต่อตนจากการเลือกพรรคนี้ๆ กลุ่มคนเหล่านี้ก็จะเทคะแนนเสียงและความสนใจไปให้อีกพรรคการเมืองหนึ่ง

ผลคะแนนการเลือกตั้งแบ่งตามช่วงอายุและเพศ จาก news.kbs.co.kr

4.3.3 ความแตกต่างทางเพศ (Gender Conflict) จากบทสัมภาษณ์ของเรื่องรีวี พิชัยกุล มีการกล่าว ว่า จากตารางด้านบน เรื่องความแตกต่างระหว่างเพศหญิง-ชาย ถือเป็นเรื่องที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งครั้งนี้ มาก เพราะนายยุน ซอกยอลได้นำเรื่องเพศมาเป็นกลยุทธ์หลักในการหาคะแนนเสียงและใช้เป็นจุดได้เปรียบ ต่อฝ่ายตรงข้าม ทิศทางการเลือกตั้งของผู้หญิงและผู้ชายแต่ละช่วงวัยแสดงให้เห็นถึงความเท่าเทียมทางเพศ มุมมองต่อเรื่องเพศของผู้นำทั้งสองพรรคเป็นประเด็นที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก และยังส่งผลต่อ การตัดสินใจเลือกผู้นำ ดังเช่นนโยบายเรื่องเพศของนายยุน ซอกยอล ที่จะมีการยุบกระทรวงยุติธรรมทางเพศ

และใช้การสนับสนุนกลุ่มผู้ชายและกลุ่มต่อต้านสตรีนิยมหรือต่อต้านเฟมินิสต์ที่ผู้คนมักเรียกกันสั้นๆ ว่า ‘แอนไทเฟมาฯ’ เป็นยุทธศาสตร์ในการเลือกตั้งครั้งนี้ ทำให้ประเด็นความเท่าเทียมทางเพศถูกลดความสำคัญลง มีการใช้กติกาประชาธิปไตยที่เป็น “ทุนนิยมผสมปีตาธิปไตย” ในขณะเดียวกันนั้น ก็ได้มีกลุ่มคนบางกลุ่มเชื่อว่า กระแสโลกาภิวัตน์ ปีตาธิปไตย และทุนนิยม กำลังเป็นจุดสร้างบรรยากาศที่ไม่พึงประสงค์ให้กับสังคมที่ต่อต้านแนวคิดเฟมินิสต์แบบสุดโต่งมาก จนก่อให้เกิดการประท้วงต่อต้านกลุ่มแอนตี้เฟมินิสต์บ่อยครั้งจนถึงปัจจุบัน จุดประสงค์ของการประท้วงก็คือ การเคลื่อนไหวของกลุ่มต่อต้านเฟมินิสต์ที่ชูประเด็นว่า พวกเขาารู้สึกว่าตัวเองก็กำลังเผชิญกับความไม่เท่าเทียมทางเพศ ไม่พอใจที่ผู้ชายต้องเกณฑ์ทหาร ส่วนผู้หญิงได้ใช้ชีวิตอย่างอิสระ รวมถึงการที่เพศชายต้องแบกรับค่าใช้จ่ายต่างๆ เป็นจำนวนมาก ส่วนรัฐบาลก็พยายามช่วยเหลือแค่เรื่องสิทธิสตรี ส่วนมุมมองของกลุ่มเฟมินิสต์หรือสตรีนิยม มองว่าคนทุกเพศล้วนได้รับความเจ็บปวดจากสังคมเกาหลีใต้ ที่เต็มไปด้วยความเป็นปีตาธิปไตยเข้มข้น โดยการประท้วงส่วนใหญ่มีองค์กรสตรีนิยมแฮอิล (The Feminist Organization Haeil) เป็นผู้นำการประท้วงเรื่องความเท่าเทียมทางเพศในกรุงโซล กวางจู และปูซาน

รูปภาพจาก BBC NEWS THAI

รูปภาพจาก <https://exoticquixotic.com/culture/fandom-feminist/>

นอกจากนี้ยังมีเรื่องของ Soft Power ที่เข้ามามีบทบาทหล่อหลอมทัศนคติความคิดของประชาชนเกาหลีใต้มาตั้งแต่อดีต ดังเช่น อุตสาหกรรมบันเทิงของเกาหลีใต้ไม่ว่าจะ K-POP, Korean Wave ที่มีการนำเสนอสื่อและภาพลักษณ์ประเด็นเรื่องเพศ ที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมสังคมนายเป็นใหญ่ของเกาหลีใต้ ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่า ประเด็นเรื่องความแตกต่างทางเพศที่ในปัจจุบันครอบคลุมไปถึงกลุ่ม LGBTQ+ ถือเป็นปัจจัยบริบทภายในที่ละเอียดอ่อนปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง จากการที่นายยุน ซอกยอลนำมาเป็นยุทธศาสตร์ในการเลือกตั้งที่มุ่งเน้นไปที่กลุ่มคนรุ่นใหม่เพศชาย ทั้งนี้อาจรวมถึงกลุ่มผู้หญิงบางคนที่สนับสนุนการต่อต้านเฟมินิสต์ด้วยเช่นกัน นโยบายเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลที่จะนำไปสู่การกลับขึ้นมาสู่อำนาจของอนุรักษนิยมในการเมืองการปกครองของเกาหลีใต้

4.3.4. ความขัดแย้งทางความคิดระหว่าง Old (Conservative) กับ News (Progressive) แม้ในประวัติศาสตร์การเลือกตั้งที่ผ่านมาของเกาหลีใต้ จะมีการจำกัดความว่ากลุ่มประชาชน Conservative ถือเป็นกลุ่มคนชนชั้นนำ (Elites) และกลุ่ม Progressive คือ กลุ่มคนชนชั้นกลางจนถึงรากหญ้า ซึ่งมีการแบ่งขั้วความนิยมทางการเมืองชัดเจน เมื่อโลกพัฒนาและเกิดประชากรชนชั้นกลางและสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ความแตกต่างระหว่างฝ่ายขวาซ้ายจึงซับซ้อนมากขึ้น แต่ในปัจจุบันคำจำกัดความความคิดดังกล่าวนี้ถือว่าไม่มีผลอะไรต่อสังคมเกาหลีใต้ เมื่อประชาชนเกาหลีใต้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับชนชั้นนำสังคม มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมาก ดังนั้นจึงสามารถนิยามได้ว่าการต่อสู้ครั้งนี้ คือการต่อสู้ระหว่างความคิดของคนชนชั้นนำรุ่นเก่ากับชนชั้นนำรุ่นใหม่ โดยวัดจากการใช้ภาษาที่มีความเป็นประชานิยมอยู่พอสมควร (เรื่องรีวี พิชัยกุล, 28 มีนาคม 2022) ด้วยเหตุนี้ในการเลือกตั้งครั้งปัจจุบัน ในสภาพสังคมเกาหลีใต้ที่มีการพัฒนาเป็นอย่างมาก ความคิดและค่านิยมของประชาชนจึงมีการเปิดกว้างมากขึ้น มีอิสระทางความคิดมากขึ้น ทำให้เกิดความขัดแย้งได้ง่ายกว่าเมื่อก่อน

รูปภาพจากเว็บไซต์ THE MOMENTUM

จากภาพการประท้วงต่อต้านแผนฟื้นฟูความสัมพันธ์กับญี่ปุ่นดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงกระแสความคิดของประชาชนที่สนับสนุนฝ่ายอนุรักษ์นิยมที่ไม่ได้ต้องการให้รัฐบาลฟื้นฟูความสัมพันธ์และเสริมสร้างความเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น อาจเนื่องมาจากเรื่องราวในอดีตและร่องรอยทางประวัติศาสตร์ ทำให้ยังคงมีประชาชนที่ยังมีแนวคิดแบบอนุรักษ์นิยมที่ต่อต้านการสานสัมพันธ์กับประเทศที่เคยเข้ามารุกราน แต่ในนโยบายของยูเอ็น ซอกยอลได้มีแผนการพยายามฟื้นฟูความสัมพันธ์ จับมือร่วมนโยบายกับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น เป็นนโยบายอนุรักษ์นิยมแบบใหม่ ซึ่งนายยู่นมองว่าการสานสัมพันธ์ที่ดีน่าจะช่วยพัฒนาเกาหลีใต้ให้ก้าวหน้าไปได้อีก ความขัดแย้งนี้เป็นนัยยะถึงความขัดแย้งทางความคิดของชาวเกาหลีใต้ ทั้งในกลุ่มที่เป็นฝ่ายอนุรักษ์นิยมด้วยกันเองที่มีทั้งอนุรักษ์นิยมแบบขวาสุดและอนุรักษ์นิยมแบบเอนเอียงมาทางกลาง รวมไปถึงในกลุ่มที่เป็นฝ่ายตรงข้ามกับอนุรักษ์นิยมหรือที่เรียกว่าฝ่ายหัวก้าวหน้า (Progressive) ผลการเลือกตั้งที่นายยู่น ซอกยอลชนะการ แสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งทางความคิดระหว่างความคิดแบบ Conservative และความคิดแบบ Progressive ในสังคมปัจจุบันผู้คนรุ่นใหม่เริ่มมีแนวโน้มความคิดแบบ Conservative ที่ประยุกต์มากขึ้น เป็นแนวคิดที่ไม่ได้อนุรักษ์นิยมแบบสุดโต่ง มีการผ่อนในบางด้านตามแบบนโยบายแนวคิดของยู่น ซอกยอล และยังคงอนุรักษ์บางเอกลักษณ์ไว้ กลุ่มคนที่มีความคิดเช่นนี้จึงเป็นคะแนนเสียงที่สำคัญที่หันมาเทคะแนนให้พรรคฝ่ายขวามากขึ้น ทำให้พรรคฝ่ายขวากลับขึ้นมาเป็นอำนาจทางการเมือง ความขัดแย้งทางความคิดนี้จึงถือได้ว่าเป็นปัจจัยภายในทางการเมืองหนึ่งที่มีความสำคัญต่อผลในการเลือกตั้งครั้งนี้

4.3.5 ภัยคุกคามจากเกาหลีเหนือ สำหรับเกาหลีใต้นั้น ภัยคุกคามทางการเมืองนี้ถือเป็นปัญหาใหญ่ในเรื่องการปกครองของประเทศ เป็นอุปสรรคหลักทางการเมือง สำหรับระบบการเมืองการปกครองที่มีแนวคิดอนุรักษ์นิยมมีประเด็นใหญ่ที่มีความเสี่ยงสูงสำหรับประเทศ นั่นคือ การรับมือกับภัยคุกคามจากการขยายโครงการขีปนาวุธของเกาหลีเหนืออย่างรวดเร็ว ถึงแม้ว่าจะมีการพยายามเจรจายุติสงครามในช่วงสมัยการปกครองของประธานาธิบดีมุน แจอินในการประชุมสุดยอดผู้นำเกาหลีเหนือ-เกาหลีใต้ ที่เขตปลอดทหารหมู่บ้านปันมุนจอม แต่หลังจากการประชุมครั้งนั้นก็ยังไม่ได้มีท่าทีที่นิ่งนอนใจได้ว่าเกาหลีเหนือจะยุติความคิดในเรื่องปรมาณูและอาวุธนิวเคลียร์ทั้งหมด เกาหลีเหนือยังคงมีการข้อมยิงและมีฐานผลิตอาวุธนิวเคลียร์อยู่ ทำให้เกาหลีใต้อีกยังไม่สามารถมั่นใจเรื่องความมั่นคงและความปลอดภัยได้ ทำให้ประชาชนเกิดความไม่มั่นใจและไม่ไว้วางใจในแนวทางนโยบายของมุน แจอินว่า นโยบายที่มีท่าทีอ่อนข้อลงต่อเกาหลีเหนือจะทำให้ความมั่นคงประเทศอาจสั่นคลอนได้ เกาหลีเหนือเองก็ยังคงพร้อมที่จะทำสงครามได้ทุกเมื่อ หลังจากที่นายยู่น ซอกยอลขึ้นมาดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดี นโยบายทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งก็คือ การพยายามสร้างมิตรภาพทางความมั่นคงกับสหรัฐอเมริกาและฟื้นฟูความสัมพันธ์กับญี่ปุ่น นโยบายนี้มีจุดประสงค์เพื่อที่จะสร้างสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา แต่อย่างที่เราทราบกันดีว่า สำหรับเกาหลีเหนือแล้ว

สหรัฐอเมริกาเป็นหนึ่งในศัตรูทางการเมือง ทำให้เกาหลีไม่ไว้วางใจเกาหลีใต้ว่าอาจจะให้ความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกาและเกิดเป็นสงครามขึ้นมาได้ ดังนั้นเกาหลีเหนือยังคงมีฐานการผลิตอาวุธนิวเคลียร์และการทดลองยิงขีปนาวุธ จากการแถลงที่เผยแพร่โดยโฆษกกระทรวงการต่างประเทศเกาหลีเหนือ ผ่านสำนักข่าวกลางเกาหลีเหนือ (เคซีเอ็นเอ) ในวันพฤหัสบดีที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 ระบุว่า "สถานการณ์ทางทหารและทางการเมืองในคาบสมุทรเกาหลีและในภูมิภาคมาถึงเส้นตายสุดขีด สืบเนื่องจากการซ้อมรบแบบเผชิญหน้าทางทหารที่ขาดความยั้งคิด และพฤติกรรมที่เป็นปรปักษ์ของสหรัฐอเมริกา และกองกำลังบริวารของพวกเขา" เกาหลีเหนือประกาศว่าจะตอบโต้แบบหนักหน่วงต่อภัยคุกคามความมั่นคงใดๆจากสหรัฐอเมริกาและเกาหลีใต้ รวมถึงการใช้กองกำลังนิวเคลียร์ พร้อมคำสัญญาจะขยายขอบเขตการซ้อมรบร่วมให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เกาหลีเหนือยังได้ประณามข้อเสนอที่ทางสหรัฐอเมริกามอบให้แก่เกาหลีใต้ที่กล่าวว่า "การขยายขอบเขตการป้องปราม" เป็นม่านควันอำพรางการเสริมกำลังทางทหาร ที่จะเปลี่ยนคาบสมุทรเกาหลีกลายเป็น "คลังแสงสงครามหิมาและเขตสงครามที่วิกฤตกว่าเดิม" โดยหนังสือพิมพ์ยอนฮับ ออสติน ได้มีการเผยแพร่ว่า พันธมิตรทั้ง 2 กำลังขยายขอบเขตและระดับการซ้อมรบร่วม ในนั้นรวมถึง "การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะบนพื้นฐานสถานการณ์ที่ซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ มุ่งเน้นไปที่ภัยคุกคามทางนิวเคลียร์ เพื่อยกระดับการทำงานร่วมกันของเราและเพิ่มความพร้อมสำหรับการสู้รบถ้าจำเป็น"¹⁵ ทำให้เป็นการประกาศที่ชัดเจนว่าจะไม่อ่อนข้อต่อเกาหลีเหนือ ประกอบกับนโยบายด้านความมั่นคงของประเทศของนายยู ซอกยอลที่จะไม่อ่อนข้อต่อเกาหลีเหนืออีกต่อไป จะมีท่าทีที่แข็งกร้าวเพื่อป้องกันภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้น ทำให้คาบสมุทรเกาหลีกลับมาเป็นพื้นที่ที่อาจเกิดสงครามขึ้นได้อีกครั้ง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนเกาหลีใต้ไม่อาจนิ่งนอนใจได้ ทำให้เริ่มออกมาให้ความสนใจมากขึ้นต่อท่าทีการเปลี่ยนแปลงในคาบสมุทรเกาหลี จึงเริ่มมีประชาชนเปรียบเทียบความแตกต่างของนโยบายของมุน แจอินกับนโยบายของยู ซอกยอล มีการตั้งข้อสังเกตว่า ถ้ามีท่าทีอ่อนข้อต่อเกาหลีแบบรัฐบาลเดิม ความสัมพันธ์ทางเกาหลีเหนือก็น่าจะดีขึ้น แต่ทำไมยังคงมีความไม่น่าไว้วางใจอยู่ ดังนั้นประชาชนจึงหันมาเห็นด้วยกับแนวคิดนโยบายของยู ซอกยอลที่จะไม่อ่อนข้อและจะกลับมาแข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ ทำให้ประชาชนรุ่นใหม่ที่มีส่วนใหญ่อุทิศความสำคัญและมีส่วนร่วมกับการพัฒนาประเทศมากขึ้นหันมาเทคะแนนเสียงให้กับนายยู ซอกยอล เห็นด้วยกับการดำรงรักษาแนวคิดอนุรักษนิยมของประชาธิปไตยและความมั่นคงของประเทศ จึงกล่าวได้ว่าปัญหาภัยคุกคามของเกาหลีเหนือก็เป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อความคิดความนิยมของประชาชนที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งครั้งนี้

¹⁵ MGR ONLINE, (3 กุมภาพันธ์ 2566). *มาเลย! เกาหลีเหนือกร้าวพร้อมยิงนิวเคลียร์แลกคนละหมัด ตอบโต้ภัยคุกคามจากวอชิงตัน-โซล.* <https://mgronline.com/around/detail/966000010740> สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2566.

4.5 สรุป

เมื่อพิจารณาจากการเลือกตั้งครั้งนี้ เห็นได้ว่าเกาหลีใต้เป็นประเทศที่มีลักษณะสังคมที่สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดขึ้นลงได้อย่างรวดเร็ว พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนเกาหลีใต้จึงเป็นไปในทิศทางเดียวกับลักษณะสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ด้วยเหตุนี้ความนิยมและการตัดสินใจของประชาชนจึงเป็นช่องทางที่เปิดโอกาสให้ปัจจัยอื่นๆ ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจที่ส่งผลต่อผลการเลือกตั้ง จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า การกลับขึ้นมาสู่อำนาจของขั้วอำนาจอนุรักษนิยมในสภาพสังคมที่มีการแบ่งขั้วในสมัยประธานาธิบดียุน ซอกยอลนี้ มีปัจจัยหลักอยู่ 5 ปัจจัย ที่มีอิทธิพลสำคัญต่อความนิยมของฐานเสียงประชาชนที่ลงคะแนนเสียงให้พรรคพลังประชาชน (People Power Party: PPP) พรรคการเมืองฝ่ายขวามุขอนุรักษนิยมกลับมาใช้อำนาจในบทบาทการบริหารประเทศอีกครั้ง คือ ปัจจัยภายในแรกที่เรียกว่า ฐานเสียงภูมิภาคนิยม ซึ่งเป็นแบบแผนค่านิยมความคิดของประชาชนที่ปรากฏให้เห็นในทุกการเลือกตั้ง เป็นแนวคิดแนวโน้มของเสียงส่วนมากตามหลักประชาธิปไตย ปัจจัยภายในที่สอง คือ เส้นแบ่งทางการเมืองของการเลือกตั้งระหว่างรุ่น (Generation) หรือเรียกได้ว่าเส้นแบ่งทางการเมืองระหว่างวัย การเลือกตั้งครั้งล่าสุดได้ให้ความสำคัญเรื่องวัยในการเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากขึ้น เรื่องอายุของผู้มีสิทธิลงคะแนนจึงเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญ ปัจจัยภายในที่สาม คือ ความแตกต่างทางเพศ (Gender Conflict) ซึ่งปัจจัยนี้ถือว่าเป็นจุดสำคัญในการพลิกผันขั้วอำนาจทางการเมืองเกาหลีใต้ครั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายหลักคือกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่เพศชายที่เป็นคะแนนเสียงหลักให้นายยุน ซอกยอล เมื่อนายยุนชนะการเลือกตั้งในครั้ง นี้ จึงแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการใช้กลยุทธ์จากปัจจัยความแตกต่างทางเพศ ปัจจัยภายในที่สี่ คือ ความขัดแย้งทางความคิดระหว่าง Old (Conservative) กับ News (Progressive) ความเป็นพหุสังคมที่มีผู้คนหลากหลายระดับ ทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ดังนั้นแนวคิดอนุรักษนิยมกับแนวคิดก้าวหน้าสมัยใหม่ จึงเกิดเป็นกระแสความคิดที่สวนทางกัน จึงทำให้มีทั้งผู้ที่จะเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับนโยบายของยุน ซอกยอล และปัจจัยที่สำคัญประการสุดท้าย คือ ปัจจัยภายนอกที่เรียกว่า ภัยคุกคามเกาหลีเหนือ ซึ่งเป็นปัญหาหลักต่อความมั่นคงของประเทศ ทำให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยหันมาให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มากขึ้น เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตหรือความมั่นคงของชีวิตในอนาคตได้ เมื่อนายยุนออกมาเสนอนโยบายที่เสริมสร้างความมั่นคงของประเทศที่แข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ ทำให้ประชาชนเกิดความคาดหวังในการรับมือของรัฐบาลชุดปัจจุบัน และเมื่อไม่เห็นแนวโน้มที่ดีขึ้นจากนโยบายของรัฐบาลชุดก่อนทำให้เกิดความคิดที่จะหวังพึ่งให้นโยบายของนายยุนนี้เข้ามาช่วยรับมือและแก้ไข ส่งผลให้นายยุนได้คะแนนเสียงจากประชาชนจำนวนไม่น้อย ถึงแม้จะชนะการเลือกตั้งมาด้วยคะแนนห่างไม่มากก็ตาม ซึ่งฐานเสียงและความนิยมของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญในการเลือกตั้ง สามารถพลิกประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองได้ การกลับขึ้นสู่อำนาจอีกครั้งของขั้วอำนาจอนุรักษนิยมในสภาพสังคมแบ่งขั้วของเกาหลีใต้ จึงอาจกล่าวได้ว่ามีปัจจัยเหล่านี้เข้ามาเป็นปัจจัยที่มีบริบทสำคัญในการชนะการเลือกตั้งและขึ้นมาดำรงตำแหน่งของนายยุน ซอกยอล

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การกลับขึ้นสู่อำนาจอนุรักษนิยมโสมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้วสมัยประธานาธิบดีฮุน ซอกยอล มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาการเมืองการปกครองในประเทศเกาหลีใต้ ความเป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยมั่นคงยั่งยืนอันดับต้นของโลก กลุ่มอนุรักษนิยมทางการเมืองมีการใช้วิธีการใดเพื่อกลับขึ้นมาครองอำนาจทางการเมืองจากการที่นายฮุน ซอกยอลก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีในปัจจุบัน

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการค้นคว้าการศึกษาวิจัยงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมองภาพรวมของข้อมูลในทุกมิติ (Holistic perspective) มีวิธีการศึกษาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารทางวิชาการ ได้แก่ หนังสือ บทความ งานวิจัย วารสารรัฐศาสตร์ วารสารสังคมศาสตร์ งานวิชาการในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และรายงานข่าวในสังคมออนไลน์ ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาเกาหลีที่ได้มีผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการรวบรวมข้อมูลไว้แล้ว โดยข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรวบรวม นำมาวิเคราะห์สรุปข้อมูล และเรียบเรียงนำเสนอให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

5.1 สรุปผล และอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาลักษณะการเมืองการปกครองของประเทศเกาหลีใต้ นับตั้งแต่ประเทศเกาหลีใต้มีระบบการปกครองแบบอำนาจนิยมที่มีการผูกขาดอำนาจอยู่ที่กลุ่มอำนาจเดียว และรัฐประหารโดยผู้นำเผด็จการทหาร ได้เปลี่ยนผ่านเข้ามาสู่การปกครองรูปแบบประชาธิปไตยเมื่อปี 1997 ท่ามกลางความวุ่นวายและความไม่สบายใจของประชาชนที่กำลังเผชิญกับปัญหาการเมือง ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาต่างๆในสังคม การเลือกตั้งเพื่อหาประธานาธิบดีคนใหม่ครั้งล่าสุด หลังจากสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งเป็นผู้ปกครองประเทศของนายมุน แจอินแล้ว นับเป็นการเลือกตั้งครั้งที่ 8 ระบบการเลือกตั้งของเกาหลีใต้ที่ผ่านมาได้มีการจัดการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนให้เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร มีนายกรัฐมนตรีซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีผ่านความเห็นชอบยินยอมจากรัฐสภา ในระบบการเลือกตั้งของเกาหลีใต้ในปัจจุบันมีการหันมาใช้ระบบบัตรลงคะแนนที่แยกระหว่างการเลือกผู้แทนแบบเขตและผู้แทนระบบบัญชีรายชื่อ เป็นระบบที่เรียกว่าการออกเสียงแบบ “แยกลงคะแนน (split ticket)” ซึ่งจะเลือกลงคะแนนให้กับผู้แทนจากพรรคหนึ่งแบบเขต และลงคะแนนให้กับอีกพรรคการเมืองหนึ่งในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ อีกทั้งยังใช้ระบบเลือกตั้งแบบผสมที่ให้ความสำคัญกับความเป็นพหุนิยมของสังคมซึ่งเป็นลักษณะของสังคมเกาหลีใต้ในปัจจุบัน กลุ่มอนุรักษนิยมทางการเมืองใช้วิธีการทางประชาธิปไตยที่ใช้ปัจจัยในด้านต่างๆเข้ามาเป็นบริบทสำคัญที่ส่งผลต่อความนิยมของประชาชน เพื่อกลับขึ้นมาครองอำนาจทางการเมืองจากการที่นายฮุน ซอกยอลก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งประธานาธิบดี

ฐานเสียงและความนิยมของประชาชนถือเป็นส่วนสำคัญต่อการเลือกตั้ง โดยจะต้องมีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจ พรรคการเมืองชั่วคราวจากรัฐธรรมนูญได้ใช้ปัจจัยหลัก 5 ปัจจัยเพื่อกลับขึ้นมาสู่อำนาจโดยอยู่ในหลักความเป็นประชาธิปไตย นั่นคือ (1) ฐานเสียงภูมิภาคนิยม ซึ่งเป็นค่านิยมความคิดของประชาชนที่ปฏิบัติคล้ายกันตามจำนวนเสียงส่วนมาก มีการแบ่งอาณาเขตฐานเสียงของกลุ่มพรรคการเมืองฝั่งซ้าย-ขวา ส่งผลให้สามารถก่อให้เกิดความขัดแย้งและความไม่ร่วมมือในแต่ละเขตได้ง่าย ซึ่งปัจจัยนี้ นับว่าเป็นอิทธิพลหลักของทิศทางความนิยมของประชาชนในเกาหลีใต้ ปัจจัยต่อมา (2) เส้นแบ่งทางการเมืองของการเลือกตั้งระหว่างรุ่น (Generation) หรือเส้นแบ่งระหว่างวัย ระบบการเมืองของเกาหลีใต้ในปัจจุบันได้มีการออกกฎหมายในเรื่องของอายุผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในเรื่องของอายุมากขึ้น ในอีกนัยยะยังแสดงให้เห็นถึงการใช้ช่องว่างระหว่างวัยเข้ามาเป็นหนึ่งในช่องทางหาเสียงเพื่อกลับมามีอำนาจอีกด้วย และปัจจัยประการที่สาม คือ (3) ความแตกต่างทางเพศ (Gender Conflict) คือเป้าหมายหลักของรัฐบาลยุน ซอกยอล การนำเสนอนโยบายต่างๆที่เอื้ออำนาจให้เพศชาย ทำให้กลุ่มคนรุ่นใหม่เพศชายเป็นคะแนนเสียงจำนวนมากที่สำคัญในการชนะการเลือกตั้งในครั้งนี้ ต่อมาปัจจัยประการที่สี่ (4) ความขัดแย้งทางความคิดระหว่างแนวคิดเก่า Old (Conservative) กับแนวคิดใหม่ News (Progressive) ด้วยความที่เกาหลีใต้เป็นสังคมแบบพหุสังคม ทำให้มีอิสระทางความคิดมากขึ้น แนวคิดเก่าที่ยังคงอยู่ในประชากรรุ่นเก่ารวมไปถึงประชากรรุ่นใหม่ที่ถูกปลูกฝังโดยความคิดชุดเก่าจึงเกิดความขัดแย้งกับชุดความคิดใหม่แบบหัวก้าวหน้า แกนความคิดอนุรักษนิยมในเกาหลีใต้ได้มีการเปลี่ยนไป เนื่องจากนายยุน ซอกยอลได้มีการปรับแนวคิดโดยนำเสนอว่าจะบริหารในรูปแบบที่เป็นพรรคการเมืองอนุรักษนิยมตามหลักประชาธิปไตย ทำให้มีกลุ่มประชากรที่เห็นด้วยกับการปรับแกนความคิดเช่นนี้ ส่งผลให้หันกลับมาให้คะแนนเสียงกับพรรคฝ่ายอนุรักษนิยมมากขึ้น และปัจจัยประการสุดท้ายซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายนอกที่สำคัญอย่างมากในทิศทางการเมืองของเกาหลีใต้ในปัจจุบัน นั่นคือ (5) ภัยคุกคามจากเกาหลีเหนือ จากแนวโครงการนโยบายต่างๆของรัฐบาลมุน แจอินที่ผ่านมา การอ่อนข้อต่อเกาหลีเหนือยังไม่ใช่ทางออกของปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากพอและยังไม่เป็นที่พอใจของประชาชน ทำให้ประชาชนตั้งข้อกังขาและเลือกที่จะสนับสนุนการตั้งรับภัยคุกคามจากเกาหลีอย่างแข็งกร้าวตามนโยบายของนายยุน ซอกยอลมากขึ้น เนื่องจากความมั่นคงของประเทศในอนาคตอาจเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ส่งผลโดยตรงต่อวิถีชีวิต ทำให้ประชาชนให้ความสนใจมากขึ้น ดังที่กล่าวไปข้างต้น การกลับขึ้นมาสู่อำนาจของชั่วคราวฝ่ายขวาอนุรักษนิยมในครั้งนี้ไม่ใช่ครั้งแรกของประวัติศาสตร์การเมืองเกาหลีใต้ที่ฝ่ายอนุรักษนิยมกลับมามีบทบาท แต่ก็ก็เป็นอีกครั้งที่เกิดจุดเปลี่ยนที่สำคัญทางการเมือง การที่นายยุน ซอกยอลชนะการเลือกตั้งและขึ้นมาดำรงตำแหน่งบริหารประเทศไม่ใช่ความบังเอิญหรือความเบื่อหน่ายการบริหารงานของรัฐบาลชุดเก่า แต่เป็นเพราะมีปัจจัยต่างๆที่ได้กล่าวไป เข้ามาเป็นบริบทสำคัญกระตุ้นให้ทิศทางกระแสอำนาจหันเหกลับมาเอื้ออำนาจให้ฝ่ายขวาอนุรักษนิยมได้กลับมามีอำนาจบริหารประเทศอีกครั้ง

ในอนาคตแนวโน้มของข้าวจังหวัดการเมืองการปกครองเกาหลีใต้ก็ยังคงสามารถมีการเปลี่ยนแปลง พลิกผันข้าวจังหวัดไปมาได้อยู่เสมอ โดยจะยังคงมีแกนหลักคือประชาธิปไตยที่มั่นคงยั่งยืนเป็นรูปแบบระบอบหลักในการปกครองประเทศ ขึ้นอยู่กับทิศทางของประชานิยมว่าจะเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองฝ่ายใดได้ขึ้นมาดำรงตำแหน่งบริหาร หรือขึ้นอยู่กับว่าในช่วงเวลานั้น ความนิยมของฐานเสียงประชาชนมีแนวโน้มสนับสนุนไปทางฝ่ายใด จะเห็นได้จากปัจจุบัน ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งที่ 8 ที่ผ่านมานี้ ผลคะแนนการเลือกตั้งห่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าอาจมีการพลิกผันทางประวัติศาสตร์ได้อยู่เสมอ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่า ในกระแสการเมืองหลายข้าวจังหวัดของประเทศเกาหลีใต้อยู่มีทั้งกลุ่มที่เห็นด้วย คอยสนับสนุนนโยบาย และกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของพรรคนั้นๆ ทุกพรรคการเมืองย่อมมีทั้งข้อดีและข้อด้อย แต่ละฝ่ายข้าวจังหวัดต่างก็พยายามบริหารประเทศและแก้ไขปัญหาที่เผชิญอยู่ให้ดีที่สุด ซึ่งอาจจะไม่สามารถเป็นที่พึงพอใจของประชาชนทุกคนได้ ดังนั้นการรวมตัวขึ้นมาประท้วงอยู่ตลอดของภาคประชาสังคมจึงได้กลายมาเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น จากการศึกษาครั้งนี้สามารถชี้ให้เห็นได้เพียงแค่การพลิกกลับขึ้นมาสู่อำนาจของพรรคการเมืองฝ่ายอนุรักษ์นิยมในช่วงเวลาปี.ศ. 2566 นี้เท่านั้น ไม่สามารถบอกได้ว่าการกลับมาของอนุรักษ์นิยมในครั้งนี้จะเป็นการกลับมาที่แข็งแกร่งและยาวนานมากน้อยแค่ไหน แนวโน้มในอนาคตของข้าวจังหวัดการเมืองเกาหลีใต้อาจยังคงสามารถเปลี่ยนแปลงได้ต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการศึกษาเรื่อง “การกลับขึ้นสู่อำนาจอนุรักษ์นิยมโสมขาวในสภาพสังคมแบ่งขั้ว สมัยประธานาธิบดียุน ซอกยอล” มุ่งเน้นศึกษาในเรื่องของลักษณะทางการเมืองการปกครองของเกาหลีใต้ในสมัยประธานาธิบดียุน ซอกยอล ซึ่งได้มีการนำข้อมูลลักษณะการเมืองเกาหลีใต้ในอดีตมาเป็นองค์ประกอบในการวิเคราะห์ด้วย และศึกษาในเรื่องของปัจจัยภายในและภายนอกที่เป็นบริบทให้ฝ่ายอนุรักษ์นิยมกลับขึ้นมาสู่อำนาจทางการเมืองการปกครองของเกาหลีใต้ ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางความคิดเห็นของประชาชน และผลลัพธ์หลังจากการเลือกตั้งที่ผ่านมา หากได้มีการลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มคะแนนเสียงหรือกลุ่มประชาชนเกาหลีใต้ด้วยตนเอง น่าจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เพิ่มรายละเอียดของปัจจัยภายในได้มากกว่านี้ แต่เนื่องจากปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งและเหตุผลของการลงคะแนนเสียงให้พรรคนั้น ๆ ที่ผู้ศึกษาต้องการศึกษา เป็นเรื่องของความเป็นส่วนตัวและความคิดเห็นส่วนบุคคล ซึ่งประชาชนก็จะมีเหตุผลในการตัดสินใจแล้วแต่ปัจเจกบุคคล และการสัมภาษณ์ก็อาจจะมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงขอแนะนำให้ผู้ที่สนใจศึกษาท่านอื่นให้ศึกษาแหล่งข้อมูลขอบเขตการศึกษา และการรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอต่อการศึกษาในอนาคตต่อไป

5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ มีข้อจำกัดในด้านแหล่งข้อมูล เนื่องจากผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในงานวิจัยได้เพียงจากสื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือวิชาการ บทความวิจัยของนักวิชาการ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น ข้อมูลเนื้อหาและรายละเอียดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องของลักษณะการทำงาน นโยบายของรัฐบาลประธานาธิบดียุคน ซอกยอล คนปัจจุบัน รวมไปถึงทิศทางมุมมองความคิดเห็นของประชาชนชาวเกาหลีใต้ต่อการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งที่ 20 นี้ เป็นข้อมูลเนื้อหาใหม่ล่าสุดของประวัติศาสตร์การเมืองเกาหลีใต้ ทำให้แหล่งข้อมูลและเนื้อหา ยังไม่ได้มีการนำมาเผยแพร่ตีพิมพ์ในจำนวนมากนัก อีกทั้งยังมีข้อมูลบางส่วนที่เป็นรายละเอียดภายในการเมืองที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกฎหมาย ทำให้ไม่สามารถนำออกมาเผยแพร่ได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงไม่สามารถรวบรวมข้อมูลในส่วนดังกล่าวได้ นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดในด้านภาษา ข้อมูลในบางส่วนที่ผู้ศึกษาได้ไปค้นคว้า เป็นข้อมูลที่เผยแพร่ด้วยภาษาเกาหลี ทำให้อาจมีการแปลความหมายผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วนถูกต้อง และอาจทำให้มีข้อมูลบางส่วนไม่สมบูรณ์

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์

จาตุรงค์ สุทรวัน และ วีระ หวังสัจจะโชค. (2565). *แนวคิดนักกฎหมายแบบอนุรักษนิยม: การตีความรัฐธรรมนูญ ด้วยกรอบ แนวคิดปัญญาชน The Conservative Ideas of Legal Scholars: Constitutional Interpretation Under the Intellectual Framework*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ณัฐนิชา จันทร์สระแก้ว. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการปกครองระบอบอำนาจนิยมในสาธารณรัฐเกาหลีของประธานาธิบดี อี ซึงมัน ช่วง ค.ศ.1948-1960*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บัณฑิต ไกรวิจิตร. (2563). *“พหุนิยมทางวัฒนธรรม” ในช่วงเวลาวิกฤติ The Journal of Thai Khadi Research Institute*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

รัฐมล ค้อสุวรรณดี. (2558). *การครองอำนาจนำ ของพรรคการเมืองในพื้นที่ประชาสังคม : ศึกษากรณีพรรคไทยรักไทย ระหว่างปี พ.ศ.2544-2554*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการเมือง.

Kim Hanna, Cho Heejung, Jeong Bokgyo (2011). *"Social Networks and Ideological Orientation of South Korean NGOs Involved in the Unification Issues of the Korean Peninsula"*. Asian Survey. 51 (5): 844–875.

Lee Byeongcheon, *“ The Political Economy of Developmental Dictatorship,” in Developmental Dictatorship and The Park Chung-Hee Era: The Shaping of Modernity in the Republic of Korea*. ed. Lee Byeongcheon, trans. Kim Eungsoo and Cho Jaehyun (New Jersey: Homa and Sekey Books), 21.

Marini, L. (2017, April). *Red Parties and Blue Parties. The Politics of Party Colours: Use and Perception of Non-Verbal Cues of Ideology*. Nuffield College, University of Oxford, United kingdom.

Schedler, A. (1998). *What is Democratic Consolidation*, 91-107.

https://muse.jhu.edu/article/16883?fbclid=IwAR2FSVHocPO_LaCh97FZ6gaFjZ0FFfwXT-YUKeqXqelhpDwON3nHag7OGO สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2566.

THE MOMENTUM, (8 มีนาคม 2565). ‘*ปมเรื่องเพศ*’ กับ ‘*การหาเสียงแบบสาดโคลน*’ สීමมองการเลือกตั้งผู้นำเกาหลีใต้ 2022 และทะเลที่ลุดในรอบหลายปี. <https://themomentum.co/analysis-south-korea-election-2022/> สืบค้นเมื่อ 7 มีนาคม 2566.

THE MOMENTUM, (12 มีนาคม 2565). “*เน้นผู้ชาย เอื้อนายทุน ไม่เป็นมิตรกับชาวต่างชาติ*” สීමภาษณ์พิเศษคนไทยในเกาหลีใต้ ชีวิตและมุมมองหลังเลือกตั้งประธานาธิบดี. <https://themomentum.co/report-south-korea-election/> สืบค้นเมื่อ 7 มีนาคม 2566.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-นามสกุล นางสาว จิณณพัต เจริญสุข

วันเกิด 10 พฤศจิกายน 2543

ที่อยู่ 41/4 หมู่ 5 ตำบล พระพุทธบาท อำเภอ พระพุทธบาท จังหวัด สระบุรี 18120

ประวัติ

2555 – 2561 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ถึง มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

2562 – 2566 ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ คณะอักษรศาสตร์ เอกเอเชียศึกษา ภาษาจีน

